ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

HELLENIC CONSTRUCTION INDUSTRY COUNCIL

Φειδίου 14-16 (4ος ορ.), 106 78 Αθήνα | 14-16 Fidiou st. (4th fl.), 106 78 Athens, Greece
Τ. +30 210 3809405, Ε. info@hcic.org.gr, W. www.hcic.org.gr

Αριθμός Πρωτοκόλλου: 165

Αθήνα, 28 Φεβρουαρίου 2021

ΠΡΟΣ:

- Τον Πρόεδρο και τα Μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου
- Τον Πρόεδρο και τα Μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων

Θέμα: Απόψεις και επεξεργασμένες προτάσεις επί του «ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ, ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ»

Αξιότιμοι Κύριοι Πρόεδροι,

Αξιότιμα Μέλη,

Όπως είναι γνωστό, οι δημόσιες συμβάσεις θα έχουν σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας, καθόσον θα αποτελέσουν ένα από τα κύρια μέσα αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του νέου ΕΣΠΑ και άλλων διαθέσιμων χρηματοδοτικών πηγών.

Ειδικώς, δε, οι δημόσιες συμβάσεις που σχετίζονται με τη βιομηχανία υποδομών και κατασκευών αναμένεται να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο, λόγω της άμεσης συνεισφοράς του κλάδου αυτού στην αναχαίτιση της ύφεσης, στη μείωση της ανεργίας και στην εν συνεχεία ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Η στενή διασύνδεση και η θεμελιώδης συμβολή της κατασκευαστικής βιομηχανίας με τις επενδύσεις σε τομείς όπως οι δημόσιες υποδομές, ο τουρισμός, η βιομηχανία και το εμπόριο, η οικιστική - πολεοδομική ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος και η πράσινη ανάπτυξη αδιαμφισβήτητα την καθιστούν στρατηγικό κλάδο για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, η προώθηση μεταρρυθμιστικών ρυθμίσεων για τον εκσυγχρονισμό, την απλοποίηση και την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων στην παρούσα συγκυρία αποκτά ύψιστη σημασία και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, καθόσον η εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων θα επηρεάσει άμεσα, θετικά ή αρνητικά, την ανάθεση και την υλοποίηση των σχεδιαζόμενων έργων και προγραμμάτων.

Το ΕΣΒΥΚ έχει τακτικά μέλη τους ΣΑΤΕ, ΣΕΓΜ, ΣΤΕΑΤ, ΠΕΔΜΗΕΔΕ, HELLASTRON, HELLAS-LAB και HELLAS-CERT που εκπροσωπούν το μείζον τμήμα (άνω του 85%) της εγχώριας βιομηχανίας υποδομών και κατασκευών σε επίπεδο παραγωγής έργου, εργαζομένων κ.λπ.

Από την αρχή της θητείας της παρούσας κυβέρνησης, το ΕΣΒΥΚ δήλωσε την επιθυμία και τη διαθεσιμότητά του για παραγωγική συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να καταστρωθεί ένα στρατηγικό σχέδιο μεταρρυθμίσεων για τον σημαντικό αυτόν κλάδο της οικονομίας. Συνέταξε και υπέβαλε, δε, μια πρώτη προσέγγιση στρατηγικού σχεδίου, με σειρά προτάσεων, μεταξύ των οποίων και δέσμη νομοτεχνικώς επεξεργασμένων ρυθμίσεων άμεσης απόδοσης για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και έργων. Περαιτέρω, εκπρόσωποι του ΕΣΒΥΚ και των φορέων-μελών του συμμετείχαν ενεργά και ουσιαστικά σε σχετικές ομάδες εργασίας (ΦΕΚ Β'843/2020) που είχαν συσταθεί για το θεσμικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων μελετών και έργων.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης του εν λόγω σχεδίου νόμου, το ΕΣΒΥΚ μελέτησε ενδελεχώς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και συνέταξε πλήρεις, κατ' άρθρο, επεξεργασμένες προτάσεις τροποποιήσεων, βελτιώσεων και διορθώσεων, βασισμένες στην πλήρη γνώση αφενός της εγχώριας αγοράς, αφετέρου των καλών διεθνών πρακτικών που διαθέτουν τα μέλη μας.

Οι προτάσεις του ΕΣΒΥΚ παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν εκτενώς κατά τη διάρκεια συστηματικής συνεργασίας που υπήρξε με το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών μετά το πέρας της διαβούλευσης επί του σ/ν.

Με την παρούσα, σας αποστέλλουμε τις αναλυτικές και νομοτεχνικώς επεξεργασμένες, κατ' άρθρο, προτάσεις μας (επί του σχεδίου νόμου και του ισχύοντος νόμου 4412/16), ώστε να είναι δυνατή η άμεση ενσωμάτωση αυτών, εφόσον γίνουν αποδεκτές κατά την παρούσα φάση των συζητήσεων επί του σχεδίου νόμου που προβλέπει η κοινοβουλευτική διαδικασία. Σημειώνεται ότι το κείμενο που αποστέλλεται είναι προσαρμοσμένο στο τελικό κείμενο του Σ/Ν που κατατέθηκε προς ψήφιση, οπότε έχουν παραλειφθεί οι προτάσεις του ΕΣΒΥΚ επί του αρχικού Σ/Ν, οι οποίες υιοθετήθηκαν, τελικώς, από το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών, κατόπιν και της συστηματικής συνεργασίας που υπήρξε.

Τέλος, κρίνουμε σκόπιμη την παράθεση των σχολίων μας επί των βασικών αλλαγών που εισάγονται με το σχέδιο νόμου, όπως αυτές παρουσιάζονται στην πρόσφατη σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Με την πεποίθηση ότι θα μελετήσετε ενδελεχώς τις συνημμένες προτάσεις μας, διατελούμε στη διάθεση σας.

Με τιμή,

Ο Πρόεδρος

Σέργιος Λαμπρόπουλος

ΕΣΒΥΚ

Ο Γενικός Γραμματέας

Κωνσταντίνος Καλέργης

Κοινοποίηση:

1. Υπουργός Ανάπτυξης & Επενδύσεων, κ. Άδωνις Γεωργιάδης
2. Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής

Συνημμένα :

1. Παράρτημα 1: Σχολιασμός των βασικών αλλαγών
2. Παράρτημα 2: Κατ' άρθρο σχόλια και προτάσεις ΕΣΒΥΚ επί του Σχεδίου Νόμου για τον εκσυγχρονισμό, την απλοποίηση και την αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη και τις υποδομές

Το Εθνικό Συμβούλιο Βιομηχανίας Υποδομών & Κατασκευών (ΕΣΒΥΚ), συνιστά αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία και ιδρύθηκε το 2019, με πρωτοβουλία των ΣΑΤΕ, ΣΕΓΜ και ΣΤΕΑΤ, για την ενιαία εκπροσώπηση της Βιομηχανίας Υποδομών & Κατασκευών της Ελλάδας.

Μέλη του ΕΣΒΥΚ είναι οι επαγγελματικές ενώσεις, σωματεία, σύνδεσμοι ή οργανώσεις οικονομικών φορέων που εδρεύουν στην Ελλάδα, έχουν πανελλαδική κάλυψη και έχουν ως πρωταρχικό σκοπό τον σχεδιασμό, τη μελέτη και την κατασκευή έργων, την προμήθεια και παραγωγή υλικών, την ανάπτυξη, την έρευνα, τη συντήρηση και τη διαχείριση του δομημένου και του φυσικού περιβάλλοντος. Επίσης, στο ΕΣΒΥΚ μετέχουν ως συνδεδεμένα μέλη δημόσιοι φορείς και οργανισμοί, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, εκπαιδευτικά, ερευνητικά και λοιπά ιδρύματα και φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που εμπλέκονται -αμέσως ή εμμέσως- με τις υποδομές και κατασκευές.

Βασικοί σκοποί του ΕΣΒΥΚ είναι:

- *η προαγωγή της ελληνικής βιομηχανίας υποδομών και κατασκευών και η αναβάθμιση της συμβολής της στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας,*
- *η διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης της ελληνικής βιομηχανίας υποδομών και κατασκευών και η βελτίωση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητάς της, προς όφελος της κοινωνίας και του περιβάλλοντος,*
- *η διασφάλιση των θεμελιωδών αρχών της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού στο σύστημα παραγωγής δημόσιων και ιδιωτικών έργων στη χώρα,*
- *η προώθηση της υγιούς, υπεύθυνης και ποιοτικής επιχειρηματικότητας στον τομέα των υποδομών και κατασκευών,*
- *η διασφάλιση και η εκπροσώπηση των ενδιαφερόντων και των δικαιωμάτων των μελών του,*
- *η ενιαία εκπροσώπηση των μελών του σε εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, φορείς, επιτροπές και φόρουμ που σχετίζονται ή/και επηρεάζουν τη βιομηχανία υποδομών και κατασκευών,*
- *η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των μελών του,*
- *η προβολή του Έργου των μελών του στο κοινωνικό σύνολο.*

Τακτικά μέλη ΕΣΒΥΚ:

Συνδεδεμένα μέλη ΕΣΒΥΚ:

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ

Παρατίθενται τα σχόλια και απόψεις του ΕΣΒΥΚ επί των βασικών αλλαγών που εισάγονται με το σχέδιο νόμου, όπως αυτές παρουσιάσθηκαν στην πρόσφατη σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών:

1. **Ενίσχυση του συστήματος μελέτη – κατασκευή, ώστε να μπορεί να εκκινεί η διαδικασία δημοπράτησης των έργων αμεσότερα απ' ό,τι ισχύει σήμερα, παράλληλα με την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου:**
   Κατανοώντας πλήρως τη γενικότερη στόχευσή της Κυβέρνησης για την επίσπευση των διαδικασιών ωρίμανσης, ανάθεσης και υλοποίησης των έργων, θα συμφωνούσαμε ότι η συχνότερη εφαρμογή του συστήματος μελέτη-κατασκευή μπορεί να εισφέρει προς την κατεύθυνση αυτή, υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις και πρόνοιες:
   - Δεν είναι δυνατόν να υποβληθεί τεχνική μελέτη προσφοράς χωρίς εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, οι οποίοι, μάλιστα, πρέπει να συνάδουν με τον κανονισμό μελετών έργου. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση που μια αναθέτουσα αρχή επιθυμεί τη δημοπράτηση με το σύστημα μελέτη-κατασκευή χωρίς ΑΕΠΟ θα πρέπει να ακολουθήσει τη διαδικασία με προεπιλογή και οι προεπιλεγέντες να υποβάλουν τεχνική και οικονομική προσφορά (2ο στάδιο διαγωνισμού) μόλις εκδοθεί η ΑΕΠΟ. Επισημαίνεται ότι μόνον με τον τρόπο αυτόν μπορεί να έχει ισχύ η παρ. 5 του εν λόγω άρθρου περί μη ευθύνης του Δημοσίου προς αποζημίωση των συμμετεχόντων.
   - Απαιτείται συμπλήρωση της εξουσιοδοτικής Απόφασης, ώστε να καθορίζονται ανά κατηγορία έργου τι είδους μελέτες και σε τι στάδια προαπαιτούνται για τη διενέργεια διαγωνισμού με το σύστημα μελέτη-κατασκευή.
   - Για την ωρίμανση νέων έργων με το σύστημα αυτό πρέπει να εφαρμόζεται το άρθρο 51 του νόμου (συμβάσεις μελετών για τον προσδιορισμό τεχνικής λύσης).
   - Οι όποιες ρυθμίσεις θα πρέπει να εφαρμόζονται υποχρεωτικώς και στις συμβάσεις Αναθετόντων Φορέων του Βιβλίου ΙΙ, όπου το σύστημα μελέτη-κατασκευή έχει ευρεία εφαρμογή (βλ. π.χ. έργα επεξεργασίας νερού και λυμάτων).

2. **Η δημοπράτηση έργων ειδικής σημασίας για την οικονομία της χώρας, έργων δηλαδή που είναι ενταγμένα στο άρθρο 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, θα μπορεί να ξεκινήσει γρηγορότερα απ' ό, τι ίσχυε έως και σήμερα:**
   Πολύ θετική ρύθμιση, η δυνατότητα εφαρμογής της οποίας προτείνεται να εξεταστεί και για έργα μικρότερου προϋπολογισμού που έχουν ωστόσο αυξημένη σημασία σε περιφερειακό επίπεδο.

3. **Αντιμετώπιση των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών στα έργα, που είχαν σαν αποτέλεσμα τη δυσκολία ολοκλήρωσής τους. Το γεγονός αυτό μάλιστα είχε επισημανθεί και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:**
   Το θέμα του χαρακτηρισμού των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών (ΑΧΠ) έχει απασχολήσει επισταμένως τόσο το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών (βλ. ομάδα εργασίας για την έκδοση εγκυκλίου, ανάθεση σχετικής μελέτης κ.λπ.), όσο και τους φορείς του κλάδου (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, **κοινή ανακοίνωση ΤΕΕ, ΣΤΕΑΤ, ΠΕΔΜΕΔΕ, ΣΕΓΜ, ΣΑΤΕ κ.ά. φορέων**). Το γενικό κοινό συμπέρασμα είναι ότι η αιτιολόγηση έχει νόημα μόνον εάν εξαρτηθεί από την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (ήτοι από ένα ποσοστό και κάτω αυτής), καθόσον αφενός μεν η εκτίμηση του

προϋπολογισμού γίνεται με κανονιστικές διατάξεις που θεσπίζει το ίδιο το κράτος (οι οποίες, μάλιστα, θα εξορθολογισθούν με τη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης), αφετέρου δε η αιτιολόγηση όταν όλες οι προσφορές είναι πολύ χαμηλές ουδέν νόημα και ουσία έχει, πολλώ δε, ουδόλως εισφέρει στην αναχαίτιση του φαινομένου.

Η πρόβλεψη αυτή, ειδικά για την παροχή υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων οι μελέτες και οι τεχνικές υπηρεσίες, δεν μπορεί να εφαρμοστεί με αντικειμενικό συγκριτικό τρόπο, καθόσον για το βασικό κόστος απασχόλησης του επιστημονικού δυναμικού δεν υπάρχουν θεσμοθετημένα κατώτατα όρια αμοιβής.

Στο πλαίσιο αυτό, η προτεινόμενη ειδική ρύθμιση για τα έργα και τις μελέτες, παρά την ορθή στόχευσή της, εκτιμάται ότι δεν θα αμβλύνει το φαινόμενο των μεγάλων εκπτώσεων, αλλά αντιθέτως θα αυξήσει το διοικητικό και το γραφειοκρατικό κόστος και θα επιφέρει έτι περαιτέρω καθυστερήσεις και διαδικασίες προσφυγών κ.λπ. μέχρι την ανάθεση.

Το ΕΣΒΥΚ έχει προτείνει ουσιαστικές λύσεις, άμεσης απόδοσης, για την αντιμετώπιση του φαινομένου, μεταξύ των οποίων είναι:

- ✓ Η ταχεία προετοιμασία και θέση σε παραγωγική λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Έργων και Μελετών.
- ✓ Η ανάθεση των συμβάσεων με πολλαπλά απολύτως μετρήσιμα αντικειμενικά κριτήρια και όχι μόνον με το κριτήριο της τιμής.
- ✓ Για τις μικρές συμβάσεις (κάτω των ορίων της Οδηγίας), εφόσον η τιμή είναι το αποκλειστικό κριτήριο, θέσπιση μηχανισμού αυτόματου αποκλεισμού των ΑΧΠ με χρήση αντικειμενικής στατιστικής μεθόδου.
- ✓ Οι οικονομικές προσφορές να συνοδεύονται (στη φάση υποβολής τους και όχι μετά την αποσφράγιση) από τεκμηρίωση (π.χ. επί τυποποιημένων υποδειγμάτων).
- ✓ Η συμπλήρωση και η ταχεία έκδοση της προβλεπόμενης Υ.Α. του άρθρου 88 του νόμου, ώστε να οριστούν η μέθοδος και τα κριτήρια χαρακτηρισμού των ΑΧΠ, ο τρόπος σύνδεσης των κριτηρίων αξιολόγησης των ΑΧΠ με το Εθνικό Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Έργων και Μελετών, καθώς και υποδείγματα τεκμηρίωσης των οικονομικών προσφορών.

4. **Θεσμοθετείται η ιδιωτική επίβλεψη έργων και μελετών, δηλαδή η δυνατότητα να μπορεί να ασκηθεί επίβλεψη εκτός από την Υπηρεσία και από πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων), ο οποίος θα διαθέτει τις αναγκαίες εξειδικευμένες γνώσεις:**

Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης μέσω της ορθολογικής αξιοποίησης του ιδιωτικού τομέα συνιστά σημαντική και ουσιαστική ρύθμιση, η οποία όμως θέλει ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο εφαρμογής της, ώστε να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις του σ/ν παρουσιάζουν προβλήματα και απαιτούν επαναπροσέγγιση. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα και με τη διεθνή πρακτική, προτείνονται τροποποιήσεις στο σ/ν που βασίζονται στα εξής:

- ✓ Η επίβλεψη από ιδιωτικό οικονομικό φορέα πρέπει να είναι στην ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, χωρίς περιορισμούς (βλ. πρόταση για κατάργηση άρθρου 52).

- ✓ Ο ιδιωτικός φορέας επίβλεψης είναι θεματοφύλακας των συμφερόντων του κυρίου του έργου, ήτοι του δημοσίου συμφέροντος, και δεν μπορεί να επιλέγεται από τον ανάδοχο του έργου ή της μελέτης και, μάλιστα, με διαδικασία απευθείας ανάθεσης.
- ✓ Η σύμβαση επίβλεψης συνιστά δημόσια σύμβαση και συνάπτεται μεταξύ του ιδιωτικού φορέα επίβλεψης και της αναθέτουσας αρχής και όχι με τον ανάδοχο του έργου ή της μελέτης.
- ✓ Η ανάθεση της σύμβασης επίβλεψης θα πρέπει να γίνεται με διαγωνιστική διαδικασία κατόπιν προεπιλογής, με κριτήρια επιλογής και απαιτήσεις που να διασφαλίζουν την καταλληλότητα του φορέα για την άρτια και ποιοτική επίβλεψη του εκάστοτε έργου ή μελέτης και όχι με βάση επετηρίδα ή με κλήρωση.
- ✓ Δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός λόγος για τη δημιουργία μητρώων ελεγκτών και επιβλεπόντων προς εξυπηρέτηση των Ο.Τ.Α., ιδίως μετά τη θέσπιση της δυνατότητας απευθείας ανάθεσης έως 30.000 ευρώ. Η δε προβλεπόμενη διαδικασία της κλήρωσης είναι παντελώς εσφαλμένη, καθόσον υπολαμβάνει ότι όλα τα έργα και οι μελέτες μικρού προϋπολογισμού είναι απλά έργα ή απλές μελέτες, χωρίς ιδιαίτερες τεχνικές απαιτήσεις, και μπορεί να τα/τις επιβλέψει ο οποιοσδήποτε.
- ✓ Τέλος, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν συνάδουν με την κυβερνητική πολιτική για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

5. **Το σύστημα παρακολούθησης των έργων μετατρέπεται σε δηλωτικό, από ελεγκτικό όπως ισχύει σήμερα. Σκοπός είναι να διευκολύνονται οι επιμετρήσεις και οι λογαριασμοί του έργου:** Προφανώς, η ανάγκη νέου συστήματος ελέγχου των επιμετρήσεων αποτελεί απόρροια της αντικειμενικής αδυναμίας των αρμοδίων υπηρεσιών για την άσκηση συνεχούς και αποτελεσματικής επίβλεψης των έργων (έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, υλικοτεχνικής υποδομής, πόρων μετακίνησης, διαμονής κ.λπ.). Η αδιαμφισβήτητη αυτή αδυναμία μπορεί να καλυφθεί με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (βλ. άνωθεν παρατηρήσεις για την ιδιωτική επίβλεψη). Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για την αλλαγή του συστήματος επιμετρήσεων, πιστοποιήσεων κ.λπ. παρουσιάζουν πληθώρα προβληματικών σημείων, όπως:
   - ✓ Οι επιμετρήσεις υποβάλλονται συνοδευόμενες από δήλωση του αναδόχου περί της αληθείας τους, ωστόσο προβλέπεται υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος στο 20% των επιμετρήσεων και μόνο προαιρετικός στο υπόλοιπο. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια κατά την επιλογή; Πώς αποτρέπεται η συναλλαγή;
   - ✓ Γίνεται διαχωρισμός σε «ανακριβείς» και «εκ προθέσεως αναληθείς» επιμετρήσεις. Ανακριβείς επιμετρήσεις: Αυτές που φέρουν σφάλματα χωρίς πρόθεση του αναδόχου. Εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις: Αυτές που φέρουν σφάλματα εκ προθέσεως του αναδόχου, για τις οποίες προβλέπονται ποινικές ρήτρες έως και έκπτωση. Με ποιόν αντικειμενικό τρόπο θα ταξινομούνται οι μη ορθές επιμετρήσεις στις δύο κατηγορίες; Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια κατά την ταξινόμηση; Πώς αποτρέπεται η συναλλαγή;

   Αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού και απλοποίησης του θεσμικού πλαισίου εκτέλεσης των συμβάσεων έργων και μελετών, προτείνεται η προσωρινή απόσυρση (άλλως η μετάθεση της έναρξης ισχύος) των σχετικών άρθρων και η άμεση δρομολόγηση της ορθολογικής αναθεώρησης των διατάξεων περί εκτέλεσης, προς την κατεύθυνση της απονομοθέτησης (deregulation), με προσαρμογή σε καλές διεθνείς πρακτικές και ιεράρχηση των ρυθμίσεων με χρήση προτύπων τευχών, κανονισμών, οδηγών κ.λπ. Το ΕΣΒΥΚ διατίθεται να συμβάλει προς αυτήν

την κατεύθυνση, ώστε σε σύντομο σχετικά διάστημα να συνταχθεί ένα σύγχρονο πλέγμα μεταρρυθμιστικών διατάξεων.

Εφόσον ψηφισθεί τελικά το υπόψη άρθρο, θεωρούμε απαραίτητη την πραγματοποίηση σε πανελλήνια κλίμακα συστηματικών ποσοτικών και ποιοτικών ελέγχων των έργων από ανεξάρτητους ιδιωτικούς φορείς συμβούλων-μηχανικών μέσω συμβάσεων συμφωνιών-πλαίσιο, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υποδομών.

6. **Θεσμοθετείται για έργα προϋπολογισμού άνω των δέκα εκ (10.000.000) ευρώ, η δυνατότητα διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της Σύμβασης:**

   Η ρύθμιση αυτή είναι ιδιαιτέρως θετική και προτείνεται η χρήση της σε όλες τις συμβάσεις έργων, μελετών και συναφών υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία άνω των ορίων του άρθρου 5 του νόμου. Επίσης, πολύ θετική είναι και η εισαγωγή του θεσμού της συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών.

7. **Προωθείται ο εκσυγχρονισμός και η ψηφιοποίηση διαδικασιών. Ειδικότερα, καθιερώνεται η υποχρεωτική τήρηση από τον ανάδοχο ηλεκτρονικού ημερολογίου του έργου, σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης:**

   Θετική ρύθμιση προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού και της ψηφιοποίησης των διαδικασιών, η οποία πρέπει να επεκταθεί σε όλο το φάσμα του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων στη χώρα μας (πρέπει να τυποποιηθούν τα ημερολόγια των διαφόρων τύπων έργων).

   Το ΕΣΒΥΚ έχει καταθέσει προτάσεις και δηλώνει τη διαθεσιμότητά του προς συνεργασία για τη χάραξη πολιτικής και την κατάστρωση μέτρων και δράσεων (π.χ. BIM / Building Information Modeling) για την προσαρμογή της βιομηχανίας υποδομών και κατασκευών στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις και απαιτήσεις (Construction Industry 4.0).

8. **Καταπολεμούνται οι καθυστερήσεις στις παραδόσεις των έργων αφού στις διακηρύξεις για έργα άνω του ορίου της Οδηγίας γίνεται υποχρεωτική πρόβλεψη κινήτρου – πριμ πρόσθετης αμοιβής ίσης έως 5% της συμβατικής δαπάνης για παράδοση έργων νωρίτερα από τη συμβατική προθεσμία.**

   Θετική ρύθμιση κατά τη διεθνή πρακτική. Η εφαρμογή της και στις μελέτες, αναμένεται να αποτελέσει ισχυρό κίνητρο στους μελετητές για επιτάχυνση της εκπόνησης των μελετών και, κυρίως, για την υποβοήθηση της αναθέτουσας αρχής στην ταχεία προώθηση των διαδικασιών ελέγχου και αδειοδοτήσεων.

   Η πρόβλεψη για αυτοδίκαια λύση των συμβάσεων μελετών όταν για τις καθυστερήσεις δεν ευθύνεται ο ανάδοχος είναι προδήλως εσφαλμένη και χρήζει επαναπροσέγγισης.

9. **Καταργούνται οι κληρώσεις για την ανάδειξη των επιτροπών και καθίσταται υποχρεωτική η ανάρτηση της μελέτης του έργου πριν την προκήρυξή του.**

   Η κατάργηση των κληρώσεων αναμένεται να συμβάλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών, ιδίως εάν υιοθετηθούν και οι προτάσεις του ΕΣΒΥΚ για τη στελέχωση των επιτροπών, αναλόγως των απαιτήσεων της διαδικασίας ανάθεσης (με ή χωρίς αξιολόγηση υποκειμενικών κριτηρίων).

   Πολύ θετική η ρύθμιση για την υποχρεωτική ανάρτηση της μελέτης του έργου, η οποία θα ήταν πληρέστερη και αποδοτικότερη, ως προς τη διασφάλιση των αρχών της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού, εφόσον συνδυάζονταν με την υποχρεωτική προκαταρκτική διαβούλευση των τευχών δημοπράτησης στις συμβάσεις μελετών και έργων.

10. **Καταργείται η υποχρέωση ετήσιας κατάρτισης καταλόγου για τη δυνατότητα ανάθεσης και εξορθολογίζονται τα όρια απευθείας ανάθεσης.**

    Η ρύθμιση είναι θετική, καθόσον οι αναθέσεις μέσω κληρώσεων ήταν προβληματικές από διάφορες πτυχές. Απαιτείται, πάντως, ιδιαίτερη προσοχή στον έλεγχο της ορθής και νόμιμης εφαρμογής του άρθρου αυτού, ώστε να αποφευχθούν γνωστά προβλήματα κατάτμησης μελετών και έργων. Σε κάθε περίπτωση, οι ορθοί περιορισμοί που τίθενται πρέπει να ισχύσουν και για τους Αναθέτοντες Φορείς του Βιβλίου ΙΙ.

Τέλος, η ίδρυση του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών συνιστά τη σημαντικότερη ρύθμιση που εισάγει το σ/ν, την οποία διαχρονικώς ζητούν οι φορείς-μέλη του ΕΣΒΥΚ.

Μετά την ισχυρή κυβερνητική βούληση που εκφράζεται για την ταχεία προώθηση της διαδικασίας ολοκλήρωσης και εφαρμογής του ΕΣΤΙΜ-ΤΕΜ, το ΕΣΒΥΚ διατίθεται να συμβάλει στην ταχύτερη δυνατή υλοποίηση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του, η οποία θα συνεισφέρει σημαντικά στην άρση των διαχρονικών παθογενειών, στον εξορθολογισμό και στον εκσυγχρονισμό του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων στη χώρα μας.

Σημείωση:

Η παρούσα επικαιροποιημένη έκδοση είναι προσαρμοσμένη στο τελικό κείμενο του Σ/Ν που κατατέθηκε προς ψήφιση, οπότε έχουν παραλειφθεί οι προτάσεις του ΕΣΒΥΚ επί του αρχικού Σ/Ν (που τέθηκε προς δημόσια διαβούλευση), οι οποίες υιοθετήθηκαν, τελικώς, από το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών, κατόπιν και της συστηματικής συνεργασίας που υπήρξε μεταξύ ΕΣΒΥΚ και Υπουργείου (βλ. π.χ. ορισμός έργου, άρση περιορισμών σύναψης συμφωνιών-πλαίσιο, σύστημα μελέτη-κατασκευή (κατοχύρωση ρόλου μελετητή, υποβολή μελέτης τεχνικής προσφοράς επιπέδου προμελέτης, απαγόρευση δυνατότητας αποσφράγισης οικονομικών πριν την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών), εισαγωγή του θεσμού της συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών, πριμ ταχύτερης περαίωσης και στις συμβάσεις μελετών, κ.ά.).

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Σ/Ν - Άρθρο 1 **Ορισμοί - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 1,2, 3 και 4 του άρθρου 2 ν. 4412/2016** Στον τίτλο του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθενται οι λέξεις εξουσιοδοτική διάταξη, στην παρ. 1 του άρθρου 2 τροποποιούνται οι περ. 5, 6, 7, 9, 11, 24, 31, 32, 33, 34, 35, προστίθενται περ. 7α, 30α, 31α, 32α, 44, 45, 46, 47 και 48, στην παρ. 2 τροποποιείται το εισαγωγικό εδάφιο και η περ. 4 και προστίθενται περ. 4α, 4β, 4γ και 4δ, στην παρ. 3 τροποποιούνται το εισαγωγικό εδάφιο και οι περ. 6 και 14 και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 2 Ορισμοί - Εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρα 2 και 33 παρ. 1 εδάφιο έκτο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) 1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: ...		
7α) ως «δημόσιες συμβάσεις μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών νοούνται όλες οι συμβάσεις με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συνδέονται με την εκτέλεση έργου, κατά την έννοια της περ. 7 ή τον χωρικό σχεδιασμό, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται	7α) ως «δημόσιες συμβάσεις μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών νοούνται όλες οι συμβάσεις με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συνδέονται ευρύτερα με την εκτέλεση έργου, κατά την έννοια της περ. 7 του παρόντος άρθρου **ή παραγωγική**	Αναγκαίες προσθήκες, η μεν αυτή που σχετίζεται με τις παραγωγικές διαδικασίες υπήρχε σε όλους τους προηγούμενους νόμους και αυτή που αναφέρεται στο Παράρτημα, αποσκοπεί στη σύνδεση των κατηγοριών

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής.	**διαδικασία** ή τον χωρικό σχεδιασμό**, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ**, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής.	μελέτης – τεχνικών υπηρεσιών με τους ευρωπαϊκούς κωδικούς CPV.
8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, ... 2. Πέραν των ορισμών της παρ. 1, ιδίως για τις ανάγκες εφαρμογής του Τίτλου 1 του Κεφαλαίου ΙΙ του Μέρους Β' του Βιβλίου Ι:	8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, ~~παρεμπιπτόντως~~ **περιστασιακά**, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, εφόσον αυτές υλοποιούνται επί υφιστάμενων εγκαταστάσεων και δεν απαιτούν εκπόνηση μελέτης.	Αντικαθίσταται η λέξη «παρεμπιπτόντως» με τη λέξη «περιστασιακά» και προστίθεται εδάφιο διευκρίνισης του όρου «εγκατάστασης», με στόχο τον περιορισμό των συχνότατων φαινομένων χαρακτηρισμού των έργων ως συμβάσεις προμηθειών, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των ειδικών διατάξεων των συμβάσεων έργων.
4α) ως «επιβλέπων» νοείται τεχνικός υπάλληλος της διευθύνουσας υπηρεσίας ή πιστοποιημένος ιδιωτικός φορέας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων), ο οποίος απαιτείται να διαθέτει τις εξιδεικευμένες γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και επίβλεψη του έργου,	4α) ως «επιβλέπων» νοείται τεχνικός υπάλληλος της διευθύνουσας υπηρεσίας ή πιστοποιημένος ιδιωτικός **οικονομικός** φορέας ή ένωση οικονομικών φορέων ~~(φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων)~~, ο οποίος απαιτείται να διαθέτει τις εξιδεικευμένες γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και επίβλεψη του έργου,	Αναφορά σε οικονομικούς φορείς και όχι σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
4β) ως «επιβλέπων ελεγκτής μηχανικός» ή «ελεγκτής μηχανικός» νοείται ο εγγεγραμμένος στο Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών, στον οποίο δύναται να ανατεθούν ο έλεγχος και η επίβλεψη των εκτελούμενων έργων προϋπολογισμού από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ,	~~4β) ως «επιβλέπων ελεγκτής μηχανικός» ή «ελεγκτής μηχανικός» νοείται ο εγγεγραμμένος στο Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών, στον οποίο δύναται να ανατεθούν ο έλεγχος και η επίβλεψη των εκτελούμενων έργων προϋπολογισμού από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ,~~	Δεν απαιτείται τέτοια πρόβλεψη, ούτε ένα νέο μητρώο. **Υπάρχουν τα Μητρώα Τεχνικών Επιχειρήσεων. Η επίβλεψη των έργων πρέπει να ανατίθεται με όμοια διαδικασία και με σύμβαση του νόμου αυτού, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού έργου**. Επιπλέον, η πρόβλεψη αυτή δεν συνάδει με την κυβερνητική πολιτική για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθόσον προωθεί την ατομική επιχειρηματικότητα. Η δε πρόβλεψη για κλήρωση είναι παντελώς εσφαλμένη, διότι η μικρή εκτιμώμενη αξία δεν συνεπάγεται apriori

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
		απλό έργο, χωρίς απαιτήσεις, που μπορεί να το επιβλέψει οποιοσδήποτε.
...	Προσθήκη νέων παραγράφων: **16) ως «κατηγορίες έργου» νοούνται οι ακόλουθες κατηγορίες οι οποίες αφορούν σε νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία και κατεδαφίσεις:** **Οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών - ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων, καθώς και όσες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Α' και στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Β' του νόμου αυτού.** **Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ή με κοινή απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορούν να τροποποιούνται, να εξειδικεύονται ή να περιορίζονται οι ανωτέρω κατηγορίες.**	Η εισαγωγή του ορισμού του όρου «κατηγορία έργου», ο οποίος αναφέρεται σε πολλά σημεία του νόμου, προτείνεται για να υπάρχει σύνδεση και των κατηγοριών των έργων με τους ευρωπαϊκούς κωδικούς CPV, όπως γίνεται και για τις συμβάσεις μελετών. Παραμένουν, δε, οι υφιστάμενες κατηγορίες έργων όπως αυτές προβλέπονται και στο Π.Δ. 71/2019, ενώ ταυτοχρόνως δίδεται και εξουσιοδοτική διάταξη στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών προκειμένου να μπορούν να τροποποιούνται ή/και να εξειδικεύονται οι κατηγορίες έργων χωρίς να απαιτείται αλλαγή νόμου.
	17) «Ως διοίκηση και διαχείριση έργου ορίζονται ο σχεδιασμός, η οργάνωση, η παρακολούθηση, ο έλεγχος, η αναφορά όλων των θεμάτων ενός έργου καθώς και η διαχείριση κινδύνων, επικοινωνιών και εμπλοκής ενδιαφερομένων μερών για την επίτευξη των στόχων του έργου, στα πλαίσια του τριπλού περιορισμού κόστους, χρόνου και ποιότητας, πραγματοποιούμενα σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα διοίκησης έργων όπως το ΕΛΟΤ ISO 21500.»	Δεν υπάρχει αναφορά στον νόμο σχετική με τη διαχειριστική επάρκεια των οργανισμών που εμπλέκονται στην παραγωγή των έργων καθώς και για την εφαρμογή πρότυπης διοίκησης έργων. Η εφαρμογή πρότυπης διοίκησης έργων έχει αποδειχθεί παγκοσμίως ότι συντελεί σημαντικά στη βελτίωση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των έργων έτσι ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της εκτέλεσης και να μειωθεί η σπάταλη των πάσης φύσεως απαιτούμενων πόρων για την υλοποίηση του έργου.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Σ/Ν - Άρθρο 4 **Υποχρέωση χρήσης - Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ - Τροποποίηση τίτλου και αντικατάσταση άρθρου 36 ν. 4412/2016** Στον τίτλο του άρθρου 36 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτική διάταξη», τροποποιούνται οι παρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 και το άρθρο 36 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 36 Υποχρέωση χρήσης - Λειτουργία ΕΣΗΔΗΣ - Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, εξαιρουμένης της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 128, περί ανάθεσης εξειδικευμένων υπηρεσιών (σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες) για τη μελέτη και εκτέλεση συμβάσεων δημοσίων έργων και συμβάσεων παραχώρησης έργων.	1. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ΕΣΗΔΗΣ σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου~~, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, εξαιρουμένης της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 128 περί ανάθεσης εξειδικευμένων υπηρεσιών (σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες) για τη μελέτη και εκτέλεση συμβάσεων δημοσίων έργων και συμβάσεων παραχώρησης έργων~~, **εξαιρουμένων των συμβάσεων ήσσονος αξίας.**	Το ΕΣΗΔΗΣ διασφαλίζει αφενός τη διαφάνεια, αφετέρου την επιτάχυνση και τη μείωση του κόστους των διαδικασιών τόσο για τη δημόσια διοίκηση όσο και για τους οικονομικούς φορείς και πρέπει να χρησιμοποιείται για όλες τις συμβάσεις, πλην των ήσσονος αξίας.
Σ/Ν Άρθρο Νέο 1 Τροποποίηση του άρθρου 26 του ν.4412/2016 (Α' 147) ως εξής: « Άρθρο 26, παρ. 1 Επιλογή των διαδικασιών (άρθρο 26 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) 1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν: α) στις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες των άρθρων 27 και 28 αντίστοιχα ή β) στις συμπράξεις καινοτομίας του άρθρου 31.	1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν: α) στην ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 **στις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες των άρθρων 27 και 28 αντίστοιχα** ή	Η διαδικασία η οποία εφαρμόζεται στην ανάθεση μελετών και υπηρεσιών συμβούλων στην Ε.Ε. (βλ. π.χ. Practical Guide on Contract Procedures for European Union External Action – PRAG) και διεθνώς (WB, KFW, AFD, AfDB, EuropeAid, κ.ά), είναι η μέθοδος της προεπιλογής, δηλαδή η κατάθεση σε πρώτη φάση των δικαιολογητικών συμμετοχής από όλους τους ενδιαφερόμενους και η επιλογή εκείνων που κρίνονται ικανοί να υποβάλλουν προσφορά με αντικειμενικά ποιοτικά κριτήρια εκ των προτέρων γνωστά μέχρι ενός

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
	β) στη διαδικασία με προεπιλογή του άρθρου 28, ιδίως όταν πρόκειται να ανατεθούν συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών προεκτιμώμενης αμοιβής άνω των ορίων των παρ. β) και γ) του άρθρου 5 και υποχρεωτικώς όταν πρόκειται για συμβάσεις του άρθρου 51: Συμβάσεις μελετών για τον προσδιορισμό τεχνικής λύσης ή γ) στις συμπράξεις καινοτομίας του άρθρου 31.	μέγιστου αριθμού (συνήθως πέντε έως οκτώ). Στη δεύτερη φάση καλούνται να υποβάλουν τεχνική και οικονομική προσφορά οι φορείς που έχουν προεπιλεγεί. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται για την αναθέτουσα αρχή ότι ο ανάδοχος της μελέτης διαθέτει τα απαραίτητα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός και μειώνεται ο όγκος και συνακόλουθα ο απαιτούμενος χρόνος αξιολόγησης των προσφορών από τις επιτροπές διαγωνισμού. Στη χώρα μας η διαδικασία αυτή έχει αποδοθεί εσφαλμένα ως «κλειστή» (στην αγγλική ορίζεται ως «restricted procedure»). Στην πραγματικότητα πρόκειται για ανοικτή διαδικασία επιλογής δύο σταδίων υπό όρους, καθόσον όλοι οι οικονομικοί φορείς μπορούν να υποβάλουν αίτηση με τα ζητούμενα δικαιολογητικά για την επιλογή τους. Η ευρωπαϊκή οδηγία και ο Ν.4412/16 (άρθρο 75, παρ.1) προβλέπουν ρητώς: «Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης». Συνεπώς αν τεθούν τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής ορθά και σε αντιστοίχιση με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της κάθε μελέτης, θα υπάρξει αξιοκρατική προ-αξιολόγηση των ενδιαφερόμενων γραφείων σύμφωνα με την οργάνωση, την εξειδίκευση και την εμπειρία τους και, εν τέλει, τις πραγματικές τους δυνατότητες για την άρτια, ποιοτική και έγκαιρη εκτέλεση της σύμβασης που είναι το ζητούμενο. Οι επιφυλάξεις που εκφράζονται κατά καιρούς στο διαχρονικό αυτό αίτημα, δεν ευσταθούν. Συγκεκριμένα, η κατάθεση τεχνικών και οικονομικών προσφορών από πέντε έως οκτώ γραφεία, μετά από προεπιλογή, δεν θα μειώσει τον ανταγωνισμό, αλλά θα τον εξορθολογήσει, θα ελαττώσει τον χρόνο ανάθεσης και θα βελτιώσει την ποιότητα των μελετών, δεδομένου ότι, κατά τεκμήριο, όλοι οι προεπιλεγέντες
Σ/Ν Άρθρο Νέο 2 Τροποποίηση του άρθρου 28 του ν.4412/2016 (Α' 147) ως εξής: «Άρθρο 28, τίτλος & παρ. 1 Κλειστή διαδικασία (άρθρο 28 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) 1. Στις κλειστές διαδικασίες, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού που περιλαμβάνει τις πληροφορίες που ορίζονται στο Μέρος Β' ή Γ κατά περίπτωση του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α' , παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή.	Άρθρο 28 ~~Κλειστή~~ Διαδικασία **με προεπιλογή** (άρθρο 28 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) 1. Στις ~~κλειστές διαδικασίες~~ **διαδικασίες με προεπιλογή**, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού που περιλαμβάνει τις πληροφορίες που ορίζονται στο Μέρος Β' ή Γ κατά περίπτωση του Παραρτήματος V του Προσαρτήματος Α', παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή.	

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
		υποψήφιοι θα διαθέτουν τα πραγματικά και ουσιαστικά εχέγγυα για την επιτυχή εκτέλεσης της σύμβασης. Επίσης, η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής θα συμβάλει σε μονιμότερες συνεργασίες ή/και συνενώσεις των μικρομεσαίων οικονομικών φορέων που είναι το ζητούμενο, τόσο για τη βελτίωση της δυνατότητάς τους να ανταποκριθούν με επάρκεια στις σύγχρονες απαιτήσεις εντός της χώρας, όσο και στην ενίσχυση των δυνατοτήτων εξωστρέφειας, καθόσον το σύστημα αυτό συνιστά τη διεθνώς εφαρμοζόμενη πρακτική στις διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών.
Σ/Ν Άρθρο 9 **Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών - Τροποποίηση παρ. 1 και 3, κατάργηση παρ. 2 άρθρου 44 ν. 4412/2016** Οι παρ. 1 και 3 του άρθρου 44 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιούνται η παρ. 2 καταργείται και το άρθρο 44 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 44 Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών 1. Οι αναθέτουσες αρχές που κρίνουν ότι δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια ή η τεχνική τους επάρκεια είναι ελλιπής, μπορούν ιδίως: α) να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 12, για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης, β) να συνάπτουν συμβάσεις παροχής τεχνικών υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 52 και …	1. Οι αναθέτουσες αρχές που κρίνουν ότι δεν διαθέτουν τεχνική επάρκεια ή η τεχνική τους επάρκεια είναι ελλιπής, μπορούν ιδίως: α) να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 12, για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης, β) να συνάπτουν συμβάσεις παροχής τεχνικών υπηρεσιών ~~κατά την έννοια του άρθρου 52~~ και	**Ειδικά το άρθρο 52 θεσπίζει, μη προβλεπόμενους στην Οδηγία, περιορισμούς στην ανάθεση συμβάσεων τεχνικών υπηρεσιών και προτείνεται να καταργηθεί**.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Σ/Ν - Άρθρο 11 **Προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της αγοράς - Τροποποίηση τίτλου και αντικατάσταση άρθρου 46 ν. 4412/2016**. Στον τίτλο του άρθρου 46 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτική διάταξη», τροποποιείται η παρ. 1, προστίθενται παρ. 2 και 3 και το άρθρο 46 αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 46 Προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της αγοράς - Εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 40 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) ... 3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να ορίζεται ότι η διεξαγωγή των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων με την αγορά της παρ. 1 είναι υποχρεωτική, πριν από τη διεξαγωγή διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ για ορισμένες κατηγορίες έργων και με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για ορισμένες κατηγορίες μελετών.	**3. Οι διαβουλεύσεις είναι υποχρεωτικές όταν πρόκειται για σύμβαση εκτέλεσης έργων εκτιμώμενης αξίας άνω των 1.500.000€ και εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών άνω του ορίου της παρ. β) του άρθρου 5. Οι παρατηρήσεις που λαμβάνονται, καταγράφονται, συνεκτιμώνται και απαντώνται με ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, αποτελούν δε μέρος του Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να ορίζονται διαφορετικά όρια εκτιμώμενης αξίας για την υποχρεωτική διεξαγωγή των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων είτε για όλες είτε για ορισμένες κατηγορίες μελετών και έργων.**	Η διαδικασία δημοσιοποίησης των τευχών δημοπράτησης των διαγωνισμών και δημόσιας διαβούλευσης επ' αυτών πριν την έγκρισή τους, λειτουργεί υπέρ της διασφάλισης των θεμελιωδών αρχών της αποφυγής διακρίσεων, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της αναλογικότητας, της διαφάνειας, και εν τέλει, της επιτυχίας των διαγωνισμών. Με τη δημοσιοποίηση και την υποχρεωτική προκαταρκτική διαβούλευση των τευχών δημοπράτησης, θα προκύψει ελαχιστοποίηση των φαινομένων ύπαρξης εσφαλμένων, καταχρηστικών ή/και παράνομων όρων στα τεύχη δημοπράτησης και συνακόλουθα διαφύλαξη των αρχών της ίσης μεταχείρισης και του υγιούς ανταγωνισμού, με την καταγραφή των παρατηρήσεων των ενδιαφερομένων και την ενσωμάτωση όσων εξ' αυτών κρίνει εύλογες η αναθέτουσα αρχή. Η αναθέτουσα αρχή θα καταγράφει υποχρεωτικά το σύνολο των παρατηρήσεων και θα απαντά ξεχωριστά σε κάθε μία, με αιτιολόγηση των λόγων μερικής ή ολικής αποδοχής ή απόρριψης. Το σύνολο των παρατηρήσεων και απαντήσεων θα επισυνάπτεται στη Διακήρυξη ως ειδικό τεύχος του Φακέλου του Έργου. Το όφελος από την εφαρμογή της πρότασης στον συνολικό χρόνο της διαδικασίας ανάθεσης και εκτέλεσης, είναι πολλαπλάσιο από το απαιτούμενο διάστημα για τη διαβούλευση, λαμβάνοντας υπόψη και την αναμενόμενη μείωση του αριθμού των μετέπειτα προσφυγών.
Σ/Ν - Άρθρο 14 **Επάρκεια προϋπολογισμού, ωριμότητα, μελέτες - Αντικατάσταση άρθρου 49 ν. 4412/2016** ...		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
2ζ) Στις περιπτώσεις συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, προκειμένου να εκκινήσει η διαδικασία δημοπράτησης απαιτείται δέσμευση του σαράντα τοις εκατό (40%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, το δε υπόλοιπο που απαιτείται, δεσμεύεται με την κατακύρωση της σύμβασης ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μεταφέρεται δέσμευση πίστωσης του προϋπολογισμού δημοπράτησης του αντίστοιχου έργου, εφόσον αυτό δημοπρατηθεί εντός ενός (1) έτους από την έκδοση βεβαίωσης περαίωσης της μελέτης. Στη δέσμευση πίστωσης έργου, σε έργα που έχουν υπαχθεί στο άρθρο του 7Α ν. 2882/2001, εκτός από τη δέσμευση του προϋπολογισμού κατασκευής του έργου περιλαμβάνονται επιπλέον το κόστος των βασικών μελετητών ως τεχνικών συμβούλων - μελετητών της παρ. 7 του άρθρου 136, το κόστος επίβλεψης - διοίκησης του έργου του άρθρου 136, καθώς και μεταφερόμενες οικονομικές εκκρεμότητες από τη σύμβαση εκπόνησης της αντίστοιχης μελέτης.	2ζ) Στις περιπτώσεις συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών προκειμένου να εκκινήσει η διαδικασία δημοπράτησης, απαιτείται δέσμευση του ~~σαράντα τοις εκατό (40%)~~ **ογδόντα τοις εκατό (80%)** της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης **και του κόστους επίβλεψης της σύμβασης του άρθρου 183**, το δε υπόλοιπο που τυχόν απαιτείται, δεσμεύεται με την κατακύρωση της σύμβασης ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις μεταφέρεται δέσμευση πίστωσης του προϋπολογισμού δημοπράτησης του αντίστοιχου έργου, εφόσον αυτό δημοπρατηθεί εντός ενός (1) έτους από την έκδοση βεβαίωσης περαίωσης της μελέτης. Στη δέσμευση πίστωσης έργου, σε έργα που έχουν υπαχθεί στο άρθρο του 7Α ν. 2882/2001, εκτός από τη δέσμευση του προϋπολογισμού κατασκευής του έργου περιλαμβάνονται επιπλέον το κόστος των βασικών μελετητών ως τεχνικών συμβούλων - μελετητών της παρ. 7 του άρθρου 136, το κόστος επίβλεψης - διοίκησης του έργου του άρθρου 136, καθώς και μεταφερόμενες οικονομικές εκκρεμότητες από τη σύμβαση εκπόνησης της αντίστοιχης μελέτης. **Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών προσδιορίζεται το κόστος επίβλεψης - διοίκησης των μελετών και των έργων ανά κατηγορία και προϋπολογισμό.**	Το ποσοστό 40% αντίκειται αφενός στη στόχευση περιορισμού των ανεξέλεγκτων εκπτώσεων, αφετέρου στον εξορθολογισμό του υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων που επιτυγχάνεται με τη θέσπιση του Εθνικού Συστήματος Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Έργων & Μελετών. Επίσης, προστίθεται – όπως και για τα έργα- το κόστος επίβλεψης του άρθρου 183. Προστίθεται ο προσδιορισμός του κόστους επίβλεψης και των συμβάσεων μελετών.
Σ/Ν - Άρθρο 15 **Δημόσιες συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης - Τροποποίηση τίτλου, παρ. 1, 2 και 5 και προσθήκη παρ. 6, 7 και 8 στο άρθρο 50 ν. 4412/2016** Στον τίτλο του άρθρου 50 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτική διάταξη», οι παρ. 1, 2 και 5 τροποποιούνται, προστίθενται παρ. 6, 7 και 8 και το άρθρο 50 διαμορφώνεται ως εξής:		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
«Άρθρο 50 Δημόσιες συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης - Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι η υπό ανάθεση σύμβαση έχει ως αντικείμενο συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση (κατασκευή) έργου, εφόσον συντρέχουν, μέχρι την οριστική ανακήρυξη αναδόχου, και στον βαθμό που δεν διαφοροποιείται ουσιωδώς το προς ανάθεση φυσικό αντικείμενο, έπειτα δε από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής ή του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, αν στην αναθέτουσα αρχή δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο, σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:	1. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι η υπό ανάθεση σύμβαση έχει ως αντικείμενο συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση (κατασκευή) έργου, εφόσον συντρέχουν, μέχρι το πέρας της διαδικασίας σύναψης της δημόσιας σύμβασης έργου και πριν από την ~~ανακήρυξη αναδόχου~~ **υποβολή των τεχνικών προσφορών**, και στον βαθμό που δεν διαφοροποιείται ουσιωδώς το προς ανάθεση φυσικό αντικείμενο, έπειτα δε από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής ή του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, αν στην αναθέτουσα αρχή δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο, σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: … …	Δεν είναι δυνατόν να υποβληθεί τεχνική μελέτη προσφοράς, χωρίς εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, οι οποίοι, μάλιστα, πρέπει να συνάδουν με τον κανονισμό μελετών έργου. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση που μια αναθέτουσα αρχή επιθυμεί τη δημοπράτηση με το σύστημα μελέτη-κατασκευή χωρίς ΑΕΠΟ θα πρέπει να ακολουθήσει τη διαδικασία με προεπιλογή και οι προεπιλεγέντες θα υποβάλουν τεχνικής και οικονομική προσφορά (2ο στάδιο διαγωνισμού) μόλις εκδοθεί η ΑΕΠΟ. Επισημαίνεται ότι μόνον με τον τρόπο αυτόν μπορεί να έχει ισχύ η παρ. 5 του παρόντος άρθρου περί μη ευθύνης του Δημοσίου προς αποζημίωση των συμμετεχόντων. Για παράδειγμα μια ορθολογική διαδικασία για ένα συγκοινωνιακό έργο θα ήταν: 1ο Στάδιο: α) εκπόνηση βασικού σχεδιασμού (προωθημένη προκαταρκτική μελέτη, κύρια και υποστήριξης) με ευρεία εκμετάλλευση των συμβάσεων – πλαίσιο από τον ΚτΕ με εναλλακτικές λύσεις και εφαρμογή value planning, εκπόνηση ΜΠΕ β) διενέργεια προεπιλογής γ) έναρξη διαδικασιών απαλλοτριώσεων δ) δημοπράτηση προδρόμων εργασιών 2ο Στάδιο: α) παροχή στοιχείων στους προεπιλεγέντες για προετοιμασία β) προώθηση απαλλοτριώσεων γ) προώθηση πρόδρομων εργασιών 3ο Στάδιο: α) έγκριση ΜΠΕ – έκδοση ΑΕΠΟ

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
8. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορούν να εξαιρούνται κατηγορίες έργων από την εφαρμογή της παρούσας.	8. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορούν **να εξειδικεύονται οι απαιτούμενες μελέτες και στάδια αυτών που απαιτούνται ανά κατηγορία έργου για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, καθώς και** να εξαιρούνται κατηγορίες έργων από την εφαρμογή του παρόντος. Προσθήκη παραγράφου 9 **9. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν και για τις συμβάσεις του Βιβλίου ΙΙ του παρόντος.**	β) αναπροσαρμογή βασικού σχεδιασμού γ) υποβολή τεχνικών (pass / fail) και οικονομικών προσφορών (κατ' αποκοπή ανά τμήμα έργου) και ανάδειξη αναδόχου δ) ολοκλήρωση προδρόμων εργασιών ε) προώθηση απαλλοτριώσεων Συμπλήρωση της εξουσιοδοτικής Απόφασης, ώστε να καθορίζονται ανά κατηγορία έργου τι είδους μελέτες και σε τι στάδια προαπαιτούνται για τη διενέργεια διαγωνισμού με το σύστημα μελέτη-κατασκευή. Απαραίτητη ρύθμιση, καθόσον το σύστημα μελέτη-κατασκευή έχει ευρεία εφαρμογή σε συμβάσεις Αναθέτοντων Φορέων του Βιβλίου ΙΙ (βλ. π.χ. έργα επεξεργασίας νερού και λυμάτων).
Σ/Ν - Άρθρο Νέο 3 **Συμβάσεις μελετών για τον προσδιορισμό τεχνικής λύσης** Η παρ. 1 του άρθρου 51 του ν.4412/2016 τροποποιείται ως εξής: «Άρθρο 51 Συμβάσεις μελετών για τον προσδιορισμό τεχνικής λύσης 1. Στην περίπτωση διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης, όταν η τεχνική λύση δεν έχει προσδιοριστεί από την αναθέτουσα αρχή και η μελέτη επιδέχεται διαφορετικές τεχνικές λύσεις, είναι δυνατό, η αναθέτουσα αρχή, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου αυτής, να προβαίνει σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για την εκπόνηση μελέτης για τα πρώιμα στάδια που απαιτούνται για την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), με κατ' αποκοπή	1. Στην περίπτωση διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης, όταν η τεχνική λύση δεν έχει προσδιοριστεί από την αναθέτουσα αρχή και η μελέτη επιδέχεται διαφορετικές τεχνικές λύσεις, είναι δυνατό, η αναθέτουσα αρχή, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου αυτής, να προβαίνει σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για την εκπόνηση μελέτης για τα πρώιμα στάδια που απαιτούνται για την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), **με προεπιλογή**	Η ισχύουσα πρόβλεψη ανάθεσης με ανοικτή διαδικασία έχει καταστήσει ανεφάρμοστη την

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
τίμημα για την αμοιβή όλων των πρώιμων σταδίων κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης κε' της παρ. 2 του άρθρου 53 , χωρίς υποχρέωση υποβολής οικονομικής προσφοράς από τον οικονομικό φορέα.	**τριών έως πέντε υποψηφίων και** κατ' αποκοπή τίμημα για την αμοιβή όλων των πρώιμων σταδίων κατά τα οριζόμενα στην υποπερίπτωση γγ' της περίπτωσης κε' της παρ. 2 του άρθρου 53, χωρίς υποχρέωση υποβολής οικονομικής προσφοράς από τον οικονομικό φορέα.	ορθολογική αυτή επιλογή, η εφαρμογή της οποίας ενδείκνυται για την ταχεία ωρίμανση νέων έργων.
Σ/Ν - Άρθρο Νέο 4 **Σκοπιμότητα σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών** Το άρθρο 52 του ν.4412/2016 καταργείται. «Άρθρο 52 Σκοπιμότητα σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών …	**Το άρθρο 52 προτείνεται να καταργηθεί.**	**Η κατάργηση των περιορισμών/εμποδίων στη σύναψη συμβάσεων παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, έχει ιδιαίτερη σημασία, καθόσον θα συμβάλει στην επιτάχυνση των διαδικασιών και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, μέσω της αξιοποίησης του ιδιωτικού τομέα στην ωρίμανση, στο έλεγχο και στην επίβλεψη των μελετών και των έργων.**
Σ/Ν - Άρθρο 21 **Εγγυήσεις - Τροποποίηση τίτλου και αντικατάσταση άρθρου 72 ν. 4412/2016** Στον τίτλο του άρθρου 72 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτική διάταξη», και το άρθρο 72 αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 72 Εγγυήσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη … 2. Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων: α) αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, ή β) παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 73 έως 78, ή γ) δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα στα έγγραφα της σύμβασης δικαιολογητικά, ή δ) δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή του συμφωνητικού, ή	2.Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων: α) αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, ή β) παρέχει ~~**εν γνώσει του**~~ ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 73 έως 78, ή γ) δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα στα έγγραφα της σύμβασης δικαιολογητικά ή δ) δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή του συμφωνητικού, ή	Η διεύρυνση των λόγων για τους οποίους καταπίπτει η εγγυητική συμμετοχής κρίνεται υπερβολική και ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους. Σημείο β) : Τα άρθρα 73 έως 78 αφορούν τους λόγους αποκλεισμού και τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, ήτοι επαγγελματική καταλληλότητα, χρηματοοικονομική επάρκεια και τεχνική ικανότητα, δηλ. όλα τα στοιχεία και δηλώσεις που καλείται ένας διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας να υποβάλει σε έναν διαγωνισμό. Πλέον, αν ένας διαγωνιζόμενος κριθεί ότι υπέβαλε εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες σχετικά με τα ανωτέρω (ήτοι, σχετικά με τα πάντα), χάνει την εγγυητική συμμετοχής (πέραν του αποκλεισμού του). Η διεύρυνση της εφαρμογής του θεσμού της κατάπτωσης της εγγυητικής συμμετοχής είναι καθολική˙ περαιτέρω, με το «εν γνώσει του» εισάγεται ένα δυσαπόδεικτο υποκειμενικό κριτήριο, το οποίο δημιουργεί μεγάλη ανασφάλεια δικαίου και αφήνει έρμαιες τις

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
ε) υπέβαλε μη κατάλληλη προσφορά με την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2, ή στ) στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 103, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών. …	~~ε) υπέβαλε μη κατάλληλη προσφορά με την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2,~~ …	επιχειρήσεις στις υποκειμενικές κρίσεις της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής. Σημείο ε): Η περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 ορίζει ότι «ως «μη κατάλληλη» νοείται μία προσφορά όταν δεν σχετίζεται με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς ουσιώδη τροποποίηση, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. Το κριτήριο αυτό ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους, καθόσον υπόκειται σε υποκειμενική κρίση (βλ. π.χ. διαδικασία αξιολόγησης προσφορών με το άρθρο 50 περί μελέτης-κατασκευής.
4. Οι αναθέτουσες αρχές ζητούν από τον ανάδοχο της σύμβασης να παράσχει «εγγύηση καλής εκτέλεσης», σε ποσοστό επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ή του τμήματος της σύμβασης, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα προαίρεσης. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται για τις προμήθειες και τις υπηρεσίες σε τέσσερα τοις εκατό (4%) και για τα έργα και τις μελέτες σε πέντε τοις εκατό (5%). Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού. …	4. Οι αναθέτουσες αρχές ζητούν από τον ανάδοχο της σύμβασης να παράσχει «εγγύηση καλής εκτέλεσης», σε ποσοστό επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ή του τμήματος της σύμβασης, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τυχόν δικαιώματα προαίρεσης. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται ~~για τις προμήθειες και τις υπηρεσίες σε τέσσερα τοις εκατό (4%) και για τα έργα και τις μελέτες~~ σε πέντε τοις εκατό (5%). Η εγγύηση καλής εκτέλεσης κατατίθεται μέχρι και την υπογραφή του συμφωνητικού. …	Δεν είναι κατανοητή η διακριτική μεταχείριση των ειδών συμβάσεων στη γενική αυτή διάταξη. Το ποσοστό δέον να είναι το αυτό για όλες τις συμβάσεις του νόμου.
7. Οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τον ανάδοχο «εγγύηση προκαταβολής» στην περίπτωση που θα χορηγήσουν σε αυτόν προκαταβολή, για ποσό ίσο με αυτό της προκαταβολής. Η χορηγούμενη προκαταβολή είναι έντοκη από την ημερομηνία καταβολής της στον ανάδοχο και επιβαρύνεται με επιτόκιο, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.…	7. Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να απαιτούν από τον ανάδοχο «εγγύηση προκαταβολής» στην περίπτωση που θα χορηγήσουν σε αυτόν προκαταβολή, για ποσό ίσο με αυτό της προκαταβολής. Η χορηγούμενη προκαταβολή είναι έντοκη από την ημερομηνία καταβολής της στον ανάδοχο και επιβαρύνεται με επιτόκιο, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. **Όταν, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, προσκομίζεται και εγγύηση καλής εκτέλεσης, η τελευταία καλύπτει και την παροχή ισόποσης**	Η αφαίρεση της δυνατότητας αυτής που παρέχει η ισχύουσα διάταξη λειτουργεί, εντέλει, εις βάρος των υγιών και επιμελών στις υποχρεώσεις τους

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
	προκαταβολής προς τον ανάδοχο, χωρίς να απαιτείται η κατάθεση εγγύησης προκαταβολής. Αν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται μεγαλύτερο ύψος προκαταβολής, αυτή λαμβάνεται με την κατάθεση από τον ανάδοχο εγγύησης προκαταβολής που θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του ποσού της εγγύησης καλής εκτέλεσης και του ποσού της καταβαλλόμενης προκαταβολής.	επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση, συνεκτιμώντας τις αυξήσεις στις εγγυήσεις καλής εκτέλεσης, αλλά και τις πρόσθετες εγγυήσεις που θεσπίζονται, πρέπει να παραμείνει η διάταξη αυτή. Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι διεθνώς η προκαταβολή έναντι εγγυητικής δεν είναι έντοκη.
Σ/Ν Άρθρο 22 **Λόγοι αποκλεισμού - Τροποποίηση τίτλου και αντικατάσταση άρθρου 73 ν. 4412/2016** Στον τίτλο του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτική διάταξη», και το άρθρο 73 αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 73 Λόγοι αποκλεισμού - Εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 57 παρ. 1 έως 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) … 4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: … ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79,	ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί, **με τελεσίδικη δικαστική απόφαση**, ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79	Προσθήκη για την προσαρμογή στη διεθνή και ενωσιακή νομολογία.
Σ/Ν - Άρθρο 23		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις - Τροποποίηση τίτλου και αντικατάσταση άρθρου 74 ν. 4412/2016 Στον τίτλο του άρθρου 74 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτικές διατάξεις», και το άρθρο 74 αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 74 Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις- Εξουσιοδοτικές διατάξεις (άρθρο 57 παρ. 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) **…** 2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Δικαιοσύνης και Υποδομών και Μεταφορών θεσπίζεται σύστημα οριζόντιου αποκλεισμού από συμβάσεις του παρόντος και ρυθμίζονται και εξειδικεύονται ιδίως:	2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Δικαιοσύνης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υποδομών και Μεταφορών θεσπίζεται σύστημα οριζόντιου αποκλεισμού από συμβάσεις του παρόντος **νόμου** και συμβάσεις παραχώρησης και ρυθμίζονται και εξειδικεύονται ιδίως…	Απαραίτητη προσθήκη για τη ρητή συμπερίληψη και των συμβάσεων του Βιβλίου ΙΙ.
Σ/Ν - Άρθρο 25 **Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών- Αντικατάσταση άρθρου 77 ν. 4412/2016** Το άρθρο 77 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 77 Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών 1. Πέραν όσων ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 75, ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ισχύουν συμπληρωματικά τα ακόλουθα: …	«Άρθρο 77 Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης **μελέτης** ή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών Το εδάφιο αυτό προτείνεται να διαγραφεί.	Διόρθωση του τίτλου του άρθρου με τη συμπερίληψη του όρου «μελέτης».

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
η) Στη διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο μπορούν να λάβουν μέρος οικονομικοί φορείς εγγεγραμμένοι σε όλες τις τάξεις πτυχίου, κάθε κατηγορίας μελετών της περ. 15 της παρ. 3 του άρθρου 2.	~~η) Στη διαδικασία σύναψης συμφωνίας πλαίσιο μπορούν να λάβουν μέρος οικονομικοί φορείς εγγεγραμμένοι σε όλες τις τάξεις πτυχίου, κάθε κατηγορίας μελετών της περ. 15 της παρ. 3 του άρθρου 2.~~	Δεν είναι ορθή η εξαίρεση αυτή, καθόσον αντίκειται στις αρχές του ισότιμου και υγιούς ανταγωνισμού. Άλλωστε, η κατάταξη σε τάξεις πτυχίου δεν συνιστά, πλέον, κριτήριο καταλληλότητας, ούτε κριτήριο επιλογής.
Σ/Ν - Άρθρο 26 **Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων – Τροποποίηση άρθρου 78 ν. 4412/2016** Η παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιείται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 78 Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (άρθρο 63 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) 1… Η αντικατάσταση του φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο οικονομικός φορέας που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, γίνεται κατόπιν πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή προς τον οικονομικό φορέα, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης στον οικονομικό φορέα, για κάθε τρίτο στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης. Ο φορέας με τον οποίο αντικαθίσταται ο φορέας του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.	Η αντικατάσταση του φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο οικονομικός φορέας που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, γίνεται κατόπιν πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή προς τον οικονομικό φορέα, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πρόσκλησης στον οικονομικό φορέα, για κάθε τρίτο στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης. **Η ανωτέρω προθεσμία δύναται να παραταθεί για δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες, το μέγιστο, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα.** Ο φορέας με τον οποίο αντικαθίσταται ο φορέας του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.	Εύλογη προσθήκη για την κάλυψη περιπτώσεων αλλοδαπών εταιρειών, και όχι μόνον, για τις οποίες μπορεί να απαιτηθεί περισσότερος χρόνος ανταπόκρισης.
Σ/Ν - Άρθρο 30 **Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων - Τροποποίηση τίτλου και αντικατάσταση άρθρου 86 ν. 4412/2016**		Περιορισμός ανάθεσης μελετών και συναφών υπηρεσιών με μοναδικό κριτήριο το κόστος, όπως ισχύει σε παγκόσμιο επίπεδο!!

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Στον τίτλο του άρθρου 86 του ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτικές διατάξεις», τροποποιούνται οι παρ. 3, 6, 10, 11, 12 και 13, προστίθεται παρ. 11Α και το άρθρο 86 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 86 Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων - Εξουσιοδοτικές διατάξεις (άρθρο 67 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) ...		Απόσπασμα από τον Οδηγό «SELECTION OF CONSULTANTS» της FIDIC, Third Edition, 2019, παρ. 2.1: *«FIDIC acknowledges that many Client organisations see competition based on price as being fundamental to maintaining integrity and probity. While this may be true in respect of product supply against a specification, it is rarely an effective approach when procuring professional services. Professional services are provided from knowledge and experience bases built up over many years, many highly qualified people and thousands of projects. The intrinsic value of these intellectual assets is not reflected in the fees professionals charge their clients, but in the qualifications and quality of the services offered and delivered by the Consultant.* *The fee paid to a Consultant including design services is invariably a small fraction of about 1-2% of the Life Cycle Cost of a project and yet the Consultant's service is key to project success. Ultimate project quality is greatly leveraged on the quality of the Consultancy service at every stage of its development and delivery.* *For these reasons, FIDIC recommends that the preferred selection method for Consultancy Services be the Quality Based Selection (QBS) method (see Section 4.1 and Ref. F5). QBS is beneficial for all project types; complex and straight forward, big and small, national and international.»*
6. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελετών, ήτοι πλήρους μελέτης ή επιμέρους σταδίων αυτής, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν την τιμή ή το κόστος ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης, μόνο εφόσον συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις, και κατόπιν γνώμης του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής: …	6. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης εκπόνησης μελετών, ήτοι πλήρους μελέτης ή επιμέρους σταδίων αυτής, **και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών**, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν την τιμή ή το κόστος ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης, μόνο **στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων του άρθρου 5 του παρόντος νόμου**, εφόσον συντρέχει μία από τις παρακάτω περιπτώσεις και κατόπιν γνώμης του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής: …	
10. Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης τη σχετική στάθμιση που προσδίδει σε καθένα από τα κριτήρια που έχουν επιλεγεί για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, εκτός εάν αυτό καθορίζεται μόνο βάσει της τιμής.	10. Η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης τη σχετική στάθμιση που προσδίδει σε καθένα από τα κριτήρια που έχουν επιλεγεί για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, εκτός εάν αυτό καθορίζεται μόνο βάσει της τιμής.	

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται με την πρόβλεψη περιθωρίου διακύμανσης με το κατάλληλο μέγιστο εύρος. Εάν δεν είναι δυνατή η στάθμιση για αντικειμενικούς λόγους, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει τα κριτήρια με φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας. Ειδικότερα κατά την ανάθεση σύμβασης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών το κριτήριο της τιμής έχει βαρύτητα τριάντα τοις εκατό (30%) και τα λοιπά κριτήρια ανάθεσης έχουν συνολική βαρύτητα εβδομήντα τοις εκατό (70 %). Με απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου ορίζονται επιμέρους κριτήρια πλην της τιμής, που δύνανται να χρησιμοποιούνται για την ανάθεση και η επιμέρους βαρύτητά τους, ενώ μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου, να ορίζεται μικρότερο ποσοστό βαρύτητας του 30% για το κριτήριο της τιμής.	Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται με την πρόβλεψη περιθωρίου διακύμανσης με το κατάλληλο μέγιστο εύρος. Εάν δεν είναι δυνατή η στάθμιση για αντικειμενικούς λόγους, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει τα κριτήρια με φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας. **Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Στη διακήρυξη καθορίζονται υποχρεωτικά και με σαφήνεια ο τρόπος αξιολόγησης και βαθμολόγησης κάθε κριτηρίου και τα κρίσιμα στοιχεία - παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των προσφορών σε κάθε κριτήριο.** Ειδικότερα κατά την ανάθεση σύμβασης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών το κριτήριο της τιμής έχει βαρύτητα ~~τριάντα τοις εκατό (30%)~~ το πολύ είκοσι τοις εκατό (20%) και τα λοιπά κριτήρια ανάθεσης έχουν συνολική βαρύτητα ~~εβδομήντα τοις εκατό (70%)~~ μέχρι ογδόντα τοις εκατό (80%). Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ορίζονται επί μέρους κριτήρια πλην της τιμής, που δύνανται να χρησιμοποιούνται για την ανάθεση και η επιμέρους βαρύτητά τους, ενώ μπορεί με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής ή του αναθέτοντος φορέα, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου, να ορίζεται μικρότερο ποσοστό βαρύτητας του ~~30%~~ 20% για το κριτήριο της τιμής.	Προσθήκη υποχρέωσης μεγαλύτερης σαφήνειας στον προσδιορισμό των κριτηρίων αξιολόγησης από τις αναθέτουσες αρχές, ώστε να αποφεύγονται αυθαίρετες κρίσεις και αξιολογήσεις και να ελαχιστοποιούνται οι περιπτώσεις προσφυγής σε προδικαστική ή δικαστική προστασία. Εφαρμογή της διεθνούς πρακτικής προς αναχαίτιση του φαινομένου των ανεξέλεγκτων εκπτώσεων και τη διασφάλιση της ποιότητας των μελετών. Απόσπασμα από τον Οδηγό «SELECTION OF CONSULTANTS» της FIDIC, Third Edition, 2019, παρ. 4.2: *«The relative weight to be given to qualification and cost should be determined for each case depending on the nature of the assignment.* ***FIDIC recommends that, when cost is an element in the selection process, it should normally be kept between 0 and 10 percent; with 20 percent being the maximum weight in simple and straightforward cases.****»*
Σ/Ν - Άρθρο 33 **Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 1, 5 και 6 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 88 ν. 4412/2016** Στον τίτλο του άρθρου 88 του ν. 4412/2016 προστίθενται οι λέξεις «Εξουσιοδοτική διάταξη»,		Το θέμα του χαρακτηρισμού των ΑΧΠ έχει απασχολήσει επισταμένως τόσο το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών (βλ. ομάδα εργασίας για την έκδοση εγκυκλίου, ανάθεση σχετικής μελέτης, κ.λπ.), όσο και τους φορείς του κλάδου (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, κοινή ανακοίνωση ΤΕΕ, ΣΤΕΑΤ, ΠΕΔΜΕΔΕ,

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
τροποποιούνται οι παρ. 1, 5 και 6, προστίθεται παρ. 7 και το άρθρο 88 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 88 Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) - Εξουσιοδοτική διάταξη ... 6. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, σε κάθε περίπτωση, τεκμαίρονται προσφορές που υποβάλλονται σε διαγωνισμό και εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. 7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για δημόσιες συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών, του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών για δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και του Υπουργού Υγείας για δημόσιες συμβάσεις προμήθειας ιατροτεχνολογικών αγαθών και παροχής συναφών	**6. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων προσφορές που υποβάλλονται σε διαγωνισμό με έκπτωση μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%) επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, συνοδεύονται υποχρεωτικώς από έκθεση τεκμηρίωσης των τιμών της προσφοράς, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 88. Οι περιλαμβανόμενες στην έκθεση αυτή εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Σε περίπτωση που οικονομικός φορέας είτε δεν έχει υποβάλει την ανωτέρω έκθεση είτε δεν ανταποκριθεί, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών, σε τυχόν διευκρινίσεις που δύναται να ζητηθούν από την Αναθέτουσα Αρχή, η προσφορά του κηρύσσεται απαράδεκτη και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής.** 7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για δημόσιες συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής γενικών υπηρεσιών, του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών για δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών και του Υπουργού Υγείας για δημόσιες συμβάσεις προμήθειας ιατροτεχνολογικών αγαθών και παροχής συναφών	ΣΕΓΜ, ΣΑΤΕ κ.ά. φορέων). Το γενικό κοινό συμπέρασμα είναι ότι η αιτιολόγηση έχει νόημα μόνον εάν εξαρτηθεί από την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (ήτοι από ένα ποσοστό και κάτω αυτής), καθόσον αφενός η εκτίμηση του προϋπολογισμού γίνεται με κανονιστικές διατάξεις που θεσπίζει το ίδιο το κράτος (οι οποίες, μάλιστα, θα εξορθολογιστούν με τη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Τεχνικών προδιαγραφών και Τιμολόγησης), αφετέρου η αιτιολόγηση όταν όλες οι προσφορές είναι χαμηλές ουδέν νόημα και ουσία έχει, πολλώ δε, ουδόλως εισφέρει στην αναχαίτιση του φαινομένου. Η πρόβλεψη αυτή, ειδικά για την παροχή υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων οι μελέτες και οι τεχνικές υπηρεσίες, δεν μπορεί να εφαρμοστεί με αντικειμενικό συγκριτικό τρόπο, καθόσον για το βασικό κόστος απασχόλησης του επιστημονικού δυναμικού δεν υπάρχουν θεσμοθετημένα κατώτατα όρια αμοιβής. Στο πλαίσιο αυτό, η προτεινόμενη ειδική ρύθμιση για τα έργα και τις μελέτες, παρά την ορθή στόχευσή της, εκτιμάται ότι δεν θα αμβλύνει το φαινόμενο των μεγάλων εκπτώσεων, αλλά αντιθέτως θα αυξήσει το διοικητικό και το γραφειοκρατικό κόστος και θα επιφέρει περαιτέρω καθυστερήσεις και διαδικασίες προσφυγών κ.λπ. μέχρι την ανάθεση. Το ΕΣΒΥΚ έχει προτείνει ουσιαστικές λύσεις, άμεσης απόδοσης, για την αντιμετώπιση του φαινομένου, μεταξύ των οποίων είναι: ✓ Η παραγωγική λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Τεχνικών προδιαγραφών και Τιμολόγησης. ✓ Η ανάθεση των συμβάσεων με πολλαπλά αντικειμενικά κριτήρια, απολύτως μετρήσιμα, και όχι μόνον με το κριτήριο της τιμής. ✓ Για τις μικρές συμβάσεις (κάτω των ορίων της Οδηγίας), εφόσον η τιμή είναι το αποκλειστικό

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
υπηρεσιών, μπορεί να ορίζονται η μέθοδος και τα κριτήρια, δυνάμει των οποίων μία προσφορά κρίνεται ως ασυνήθιστα χαμηλή, καθώς και ο τρόπος σύνδεσης των κριτηρίων αξιολόγησης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών με μηχανισμούς καταγραφής τιμών, όπως τα παρατηρητήρια τιμών. Με την ανωτέρω προβλεπόμενη απόφαση δύναται να ορίζονται οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρεκκλίνει από την εφαρμογή κάποιων εκ των αναφερόμενων σε αυτήν κριτηρίων.»	υπηρεσιών, μπορεί να ορίζονται η μέθοδος και τα κριτήρια, δυνάμει των οποίων μία προσφορά κρίνεται ως ασυνήθιστα χαμηλή, ~~καθώς και~~ ο τρόπος σύνδεσης των κριτηρίων αξιολόγησης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών με συναφείς μηχανισμούς καταγραφής τιμών, όπως τα παρατηρητήρια τιμών, **καθώς και υποδείγματα τεκμηρίωσης των οικονομικών προσφορών**. Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποκλίνει από τα αναφερόμενα σε αυτές.»	κριτήριο, θέσπιση μηχανισμού αυτόματου αποκλεισμού των ΑΧΠ με χρήση αντικειμενικής στατιστικής μεθόδου, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά: α) Το συγκεκριμένο έργο να μην είναι βεβαίου διασυνοριακού ενδιαφέροντος και β) ο αριθμός των αποδεκτών προσφορών στον διαγωνισμό να είναι τουλάχιστον πέντε (5). ✓ Οι οικονομικές προσφορές να συνοδεύονται (στη φάση υποβολής τους και όχι μετά την αποσφράγιση) από τεκμηρίωση (π.χ. επί τυποποιημένων υποδειγμάτων.
Σ/Ν - Άρθρο 39 **Χρόνος ισχύος προσφορών - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3 και 4 και προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 97 ν. 4412/2016** Οι παρ. 1, 2 3 και 4 τροποποιούνται προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 97 Χρόνος ισχύος προσφορών … 5. Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη από τα έγγραφα της σύμβασης αρχική διάρκεια ισχύος της προσφοράς. Μετά από τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου χρονικού ορίου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν από την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς	5. Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη από τα έγγραφα της σύμβασης αρχική διάρκεια ισχύος της προσφοράς. Μετά από τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου χρονικού ορίου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν από την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς	

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
τους. Η διαδικασία ανάθεσης συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς. Αν λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν την προσφορά τους.»	τους. Η διαδικασία ανάθεσης συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς. Αν λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται, **πριν την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών,** με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν την προσφορά τους.»	Σκόπιμη προσθήκη για προφανείς λόγους.
Άρθρο 50 **Απευθείας ανάθεση - Αντικατάσταση άρθρου 118 ν. 4412/2016** Το άρθρο 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 118 Απευθείας ανάθεση		Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στον έλεγχο της ορθής και νόμιμης εφαρμογής του άρθρου αυτού, ώστε να αποφευχθούν γνωστά προβλήματα κατάτμησης μελετών και έργων. Σε κάθε περίπτωση, οι περιορισμοί των παραγράφων 4 και 5 πρέπει να τεθούν και στο αντίστοιχο άρθρο 328 για τις συμβάσεις του Βιβλίου (βλ. άρθρο 128 σ/ν).
Άρθρο 56 **Ανάθεση εξειδικευμένων υπηρεσιών (σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες) για δημόσιες συμβάσεις-Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 128 ν. 4412/2016** Οι τίτλος και οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 128 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιούνται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 128 Ανάθεση εξειδικευμένων υπηρεσιών (σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες) για δημόσιες συμβάσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη …		Όπως έχει επισημανθεί από το ΕΣΒΥΚ και τους φορείς-μέλη του, η ανάθεση πάσης φύσεως τεχνικών υπηρεσιών (σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες κ.λπ.) ή/και μελετών πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες ανάθεσης που προβλέπει ο Ν. 4412/2016, καθόσον με τη συχνότατη, πλέον, χρήση της εξαιρετικής διαδικασίας αυτής, παρακάμπτεται η διαγωνιστική διαδικασία, αφού ουσιαστικά πρόκειται για απευθείας αναθέσεις (και μάλιστα μελετών σε πολλές περιπτώσεις), οι οποίες αποτελούν μία από τις αιτίες πλημμελούς εφαρμογής ή έλλειψης δικαίου σύμφωνα με την Έκθεση Παρακολούθησης Δημοσίων Συμβάσεων στην Ελλάδα {ΕΑΑΔΗΣΥ, Ιούνιος 2018}. Το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών, αλλά και οι άλλες αναθέτουσες αρχές μεγάλων έργων, μπορούν να χρησιμοποιούν το εργαλείο των συμβάσεων-πλαίσιο,

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
4. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τις πιστώσεις του έργου. Η ανάθεση καθηκόντων συμβούλου γίνεται με σύμβαση στην οποία ορίζονται οι παρεχόμενες από τον σύμβουλο υπηρεσίες, οι όροι και προϋποθέσεις παροχής τους, η διάρκεια της σύμβασης και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της.	4. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τις πιστώσεις του έργου. **Στην εισήγηση προς το Τεχνικό Συμβούλιο και στην πρόσκληση προς διαπραγμάτευση αναφέρονται αναλυτικά τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής των προσκληθέντων, τα οποία πρέπει να σχετίζονται με το ειδικό αντικείμενο της προς ανάθεση σύμβασης.** Η ανάθεση καθηκόντων συμβούλου γίνεται με σύμβαση στην οποία ορίζονται οι παρεχόμενες από τον σύμβουλο υπηρεσίες, οι όροι και προϋποθέσεις παροχής τους, η διάρκεια της σύμβασης και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής της.	ώστε να καλύπτουν αμέσως, και με την απαιτούμενη διαφάνεια και ποιότητα, τις όποιες ανάγκες τους για μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες. **Σε κάθε περίπτωση, η προσθήκη αυτή είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση των βασικών αρχών της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού στις διαδικασίες ανάθεσης με χρήση του άρθρου αυτού.**
Σ/Ν - Άρθρο 57 **Διοίκηση του έργου - Παρακολούθηση και επίβλεψη- Αντικατάσταση άρθρου 136 ν. 4412/2016** Το άρθρο 136 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 136 Διοίκηση του έργου - Παρακολούθηση και επίβλεψη- Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ασκούνται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου (διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία), η οποία ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από έναν, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε ενέργεια που απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων. Η επίβλεψη αποσκοπεί ιδίως στην πιστή εκπλήρωση από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης και στην	1. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ασκούνται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου (διευθύνουσα ~~ή επιβλέπουσα~~ υπηρεσία), η οποία ορίζει τους τεχνικούς υπαλλήλους που θα ασχοληθούν ειδικότερα με την επίβλεψη, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους όταν είναι περισσότεροι από έναν, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε κάθε ενέργεια που απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων. Η επίβλεψη αποσκοπεί στην πιστή εκπλήρωση από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης και στην κατασκευή	Δεν προβλέπεται πλέον η έννοια της επιβλέπουσας υπηρεσίας στους ορισμούς του νόμου.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
κατασκευή του έργου σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του και δεν μειώνει τις ευθύνες του αναδόχου που απορρέουν από τον νόμο και τη σύμβαση. ... 3. Η επίβλεψη των παρ. 1 και 2 δύναται να ασκηθεί, εφόσον προβλέπεται στην διακήρυξη, από πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα επίβλεψης (ΙΦΕ). Ο ΙΦΕ είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στα οικεία μητρώα του π.δ. 71/2019 (Α'112) και διαθέτει τις εξειδικευμένες γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και επίβλεψη του έργου. Κάθε υποψήφιος ανάδοχος υποχρεούται να δηλώνει με την προσφορά του τον ΙΦΕ, στον οποίο θα ανατεθεί η επίβλεψη της εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον αυτή κατακυρωθεί στον ίδιο. Αμέσως μετά την κατακύρωση του έργου και την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο η Προϊσταμένη Αρχή τον καλεί να υπογράψει την προβλεπόμενη σύμβαση με τον ΙΦΕ και να τον εγκαταστήσει στο έργο. Η Προϊσταμένη Αρχή κατά το ως άνω στάδιο δύναται αιτιολογημένα να αρνηθεί τον ορισμό του προτεινόμενου φορέα επίβλεψης και να τάξει προθεσμία όχι μικρότερη των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών στον ανάδοχο, για να προτείνει νέο πιστοποιημένο ΙΦΕ. Το σχέδιο σύμβασης μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ κοινοποιείται στο σύνολό του μαζί με τα πάσης φύσεως παραρτήματά του από τον ανάδοχο στην	του έργου σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του και δεν μειώνει τις ευθύνες του αναδόχου που απορρέουν από τον νόμο και τη σύμβαση. ... **Προτείνεται η τροποποίηση της παραγράφου ως εξής:** **3. Η επίβλεψη δύναται να ασκηθεί, μέσω διακριτής σύμβασης του παρόντος νόμου, από οικονομικούς φορείς εγγεγραμμένους στο Μητρώο Επιχειρήσεων Συμβούλων Διοίκησης - Διαχείρισης Έργων της περίπτωσης Γ της παραγράφου 11.α του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (ΦΕΚ 74 Α).** **Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, που εκδίδεται εντός τριμήνου από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ορίζονται ειδικότερα στοιχεία σχετικά με τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, τα κριτήρια προεπιλογής και ανάθεσης, λεπτομέρειες σχετικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης ανάλογα με τη φύση και τη σπουδαιότητα του έργου, τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η σύμβαση επίβλεψης, τις απαιτήσεις ασφάλισης ευθύνης εργοδότη, αστικής και επαγγελματικής ευθύνης έναντι του κυρίου του έργου και τρίτων, καθώς και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο για την εφαρμογή της.** **Τα στελέχη της ομάδας επίβλεψης του ιδιωτικού φορέα υπέχουν, κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, ποινική ευθύνη δημόσιου υπαλλήλου.**	**Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης μέσω της ορθολογικής αξιοποίησης του ιδιωτικού τομέα συνιστά σημαντική και ουσιαστική μεταρρύθμιση, η οποία όμως θέλει ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο εφαρμογής της, ώστε να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα.** Σύμφωνα και με τη διεθνή πρακτική, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του ΕΣΒΥΚ βασίζονται στα εξής: ✓ Η επίβλεψη από ιδιωτικό οικονομικό φορέα πρέπει να είναι στην ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, χωρίς περιορισμούς (βλ. πρόταση για κατάργηση άρθρου 52). ✓ Ο ιδιωτικός φορέας επίβλεψης είναι θεματοφύλακας των συμφερόντων του κυρίου του έργου, ήτοι του δημοσίου συμφέροντος, και δεν μπορεί να επιλέγεται από τον ανάδοχο του έργου και, μάλιστα, με διαδικασία απευθείας ανάθεσης. ✓ Η σύμβαση επίβλεψης συνιστά δημόσια σύμβαση και συνάπτεται μεταξύ του ιδιωτικού φορέα επίβλεψης και της αναθέτουσας αρχής και όχι με τον ανάδοχο του έργου. ✓ Ο ιδιωτικός φορέας επίβλεψης θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Επιχειρήσεων Συμβούλων Διοίκησης - Διαχείρισης Έργων της

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
διευθύνουσα υπηρεσία. Η διευθύνουσα υπηρεσία ελέγχει εντός τριών (3) ημερών από την ως άνω κοινοποίηση, εάν το σχέδιο σύμβασης έχει το προβλεπόμενο περιεχόμενο, και, εφόσον δεν έχει αντιρρήσεις, ειδοποιεί τον ανάδοχο ότι μπορεί να προχωρήσει στην υπογραφή της σύμβασης με τον ΙΦΕ. Εάν η σύμβαση μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ χρειάζεται διορθώσεις ή τροποποιήσεις, η διευθύνουσα υπηρεσία τάσσει προθεσμία στον ανάδοχο να συμμορφωθεί. Με την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ ο τελευταίος εγκαθίσταται ως επιβλέπων στο έργο. Εάν η διευθύνουσα υπηρεσία διαπιστώσει ότι ο ΙΦΕ έχει ουσιωδώς παραβεί τις νόμιμες ή τις συμβατικές του υποχρεώσεις, τον καλεί να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να αρθεί η παράβαση και αποστέλλει σχετική ειδοποίηση στον ανάδοχο. Εφόσον δεν αρθεί η παράβαση, ενημερώνει την Προϊσταμένη Αρχή, η οποία μπορεί να ζητήσει από τον ανάδοχο να καταγγείλει τη σύμβασή του με τον ΙΦΕ και να τον αντικαταστήσει άμεσα. Η αμοιβή του ΙΦΕ βαρύνει αποκλειστικώς τον ανάδοχο, ο οποίος είναι ο μόνος υπόχρεος για την πληρωμή των αμοιβών και των λοιπών δαπανών και εξόδων του, όπως αυτά προβλέπονται στην σύμβαση μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ και ρυθμίζονται από το εφαρμοζόμενο τιμολόγιο. Ο κύριος του έργου δεν έχει καμία ευθύνη για τις δαπάνες αυτές. Ο ΙΦΕ ευθύνεται έναντι του κυρίου του έργου ακόμη και για ελαφρά αμέλεια κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών του και επίσης σε περίπτωση φυσικού		περίπτωσης Γ της παραγράφου 11.α του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (βλ. και Π.Δ. 71/2019). ✓ Η ανάθεση της σύμβασης επίβλεψης πρέπει να γίνεται με τη διαδικασία της προεπιλογής, με κριτήρια επιλογής και απαιτήσεις που να διασφαλίζουν την καταλληλότητα του φορέα για την άρτια και ποιοτική επίβλεψη του εκάστοτε έργου. Σημειώνεται ότι στην προτεινόμενη από το ΕΣΒΥΚ εξουσιοδοτική Υ.Α. δεν περιλαμβάνεται η αμοιβή για την επίβλεψη, καθόσον αυτή θα καθοριστεί με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών του άρθρου 49, όπως διαμορφώνεται με το παρόν σ/ν.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
προσώπου, ο ίδιος, και σε περίπτωση νομικού προσώπου, οι διοικούντες και υπάλληλοι του ΙΦΕ, υπέχουν, κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, ποινική ευθύνη δημόσιου υπαλλήλου. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι λεπτομέρειες και τα ειδικότερα θέματα που συνάπτονται με τις ως άνω ρυθμίσεις και ιδίως η απαιτούμενη πιστοποίηση του ΙΦΕ με την εγγραφή του στα οικεία μητρώα του π.δ. 71/2019, καθώς και τυχόν πρόσθετα προσόντα που πρέπει να διαθέτει και να αποδεικνύει, η διαδικασία πρότασης, ορισμού και εγκατάστασης του ΙΦΕ στο έργο, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης μεταξύ ΙΦΕ και αναδόχου και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής, τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του ΙΦΕ απέναντι στον κύριο του έργου, ο υπολογισμός της αμοιβής του ΙΦΕ και ο καθορισμός του τιμολογίου βάσει του οποίου αυτή θα υπολογίζεται, καθώς και ο τρόπος καταβολής της από τον ανάδοχο, οι εγγυήσεις αμεροληψίας του ΙΦΕ και τα μέτρα για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων του ΙΦΕ με τον ανάδοχο, η αντιμετώπιση τυχόν παράβασης των υποχρεώσεων και εν γένει ευθύνης του ΙΦΕ, οι λόγοι που επιτρέπουν ή επιβάλλουν την αντικατάσταση του ΙΦΕ κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει προς τούτο ο ανάδοχος, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που συνδέεται με την απρόσκοπτη κατά τα ως άνω οριζόμενα άσκηση επίβλεψης από ιδιωτικό φορέα.		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
9. Μετά από την έναρξη κατασκευής του έργου, οι βασικοί μελετητές έργων που έχουν υπαχθεί στο άρθρο 7Α του ν. 2282/2001 (Α' 17), περί πραγματοποίησης Εργασιών πριν τον προσδιορισμό αποζημίωσης, δύνανται να μετέχουν ως τεχνικοί σύμβουλοι - μελετητές στην εκτέλεση αυτού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 144, περί σύμπραξης στην κατασκευή του μελετητή και στην παρ. 6 του άρθρου 188, περί συμμετοχής των βασικών μελετητών, και υποχρεούνται να συνεργάζονται με τον ιδιωτικό φορέα επίβλεψης. …	9 Μετά από την έναρξη κατασκευής του έργου, οι βασικοί μελετητές έργων που έχουν υπαχθεί στο άρθρο 7Α του ν. 2282/2001 (Α' 17), περί πραγματοποίησης Εργασιών πριν τον προσδιορισμό αποζημίωσης, **δύνανται, εφόσον δεν μετέχουν στον φορέα επίβλεψης,** να μετέχουν ως τεχνικοί σύμβουλοι - μελετητές στην εκτέλεση αυτού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 144, περί σύμπραξης στην κατασκευή του μελετητή και στην παρ. 6 του άρθρου 188, περί συμμετοχής των βασικών μελετητών, και υποχρεούνται να συνεργάζονται με τον ιδιωτικό φορέα επίβλεψης.	Σκόπιμη συμπλήρωση προς αποφυγή προβλημάτων διαφορετικής ερμηνείας με αρνητικές επιπτώσεις στις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων επίβλεψης.
Σ/Ν - Άρθρο 58 **Διοίκηση του έργου - Παρακολούθηση και επίβλεψη έργων κάτω των ορίων - Μητρώο επιβλεπόντων ελεγκτών μηχανικών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 136Α στον ν. 4412/2016** Στον ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθεται άρθρο 136Α ως εξής: «Άρθρο 136Α Διοίκηση του έργου - Παρακολούθηση και επίβλεψη έργων κάτω των ορίων - Μητρώο επιβλεπόντων ελεγκτών μηχανικών - Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Η επίβλεψη έργων με προεκτιμώμενη αμοιβή έως το όριο της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 5, δύναται, πέραν των ορισμών των παρ. 1 και 2 του άρθρου 136, να διενεργείται από διαπιστευμένους ιδιώτες, επιβλέποντες ελεγκτές μηχανικούς, ανά κατηγορία έργου. 2. Ο ορισμός του ελεγκτή μηχανικού γίνεται μετά από κλήρωση μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μητρώο που πληρούν τα κριτήρια της απόφασης της παρ. 3. Ελεγκτής Μηχανικός που κληρώθηκε για την επίβλεψη	**Προτείνεται η κατάργηση του άρθρου αυτού, καθόσον καλύπτεται πλήρως από τα οριζόμενα στο άρθρο 136, όπως τροποποιείται ανωτέρω.**	Εκτός των αναφερομένων στο προηγούμενο άρθρο επισημαίνονται και τα εξής: Δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός λόγος για τη δημιουργία ενός νέου μητρώου για έργα προϋπολογισμού έως και €5.548.000. Επιπλέον, υπάρχει δυσαρμονία σε σχέση με τον ορισμό του άρθρου 1 του νομοσχεδίου όπου προβλέπεται ο θεσμός των διαπιστευμένων (και όχι πιστοποιημένων) ιδιωτών επιβλεπόντων ελεγκτών μηχανικών αλλά για έργα προϋπολογισμού κάτω του 1.000.000 €. Η διαδικασία της κλήρωσης είναι παντελώς εσφαλμένη, καθόσον υπολαμβάνει ότι όλα τα έργα προϋπολογισμού κάτω των €5.548.000 είναι απλά έργα, χωρίς ιδιαίτερες τεχνικές απαιτήσεις, και μπορεί να τα επιβλέψει ο οποιοσδήποτε. Τέλος, η προτεινόμενη ρύθμιση δεν συνάδει με την κυβερνητική πολιτική για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
έργου δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε επόμενη κλήρωση, μέχρι την παραλαβή του αντικειμένου του έργου κατ' άρθρο 172. 3. Σε περίπτωση ορισμού ελεγκτή μηχανικού εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 5 έως 9 του άρθρου 136. 4. Οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου ελεγκτών μηχανικών καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος».		
Σ/Ν - Άρθρο 59 **Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου - Αντικατάσταση άρθρου 138 ν. 4412/2016** Το άρθρο 138 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 138 Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου … 2. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να ελέγξει την μελέτη δημοπράτησης έργου προϋπολογισμού μεγαλύτερου του ορίου της περ. α' του άρθρου 5 πριν την εγκατάστασή του στο εργοτάξιο και να ενημερώσει γραπτώς τη διευθύνουσα υπηρεσία. Η διευθύνουσα υπηρεσία προσκαλεί τον ανάδοχο να υποβάλλει εγγράφως, εντός προθεσμίας που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ημερών και μεγαλύτερη των εξήντα (60) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, αν έχει παρατηρήσεις ως προς την εφαρμοσιμότητα της μελέτης. Ο ανάδοχος δικαιούται σε περιπτώσεις ειδικών έργων να αιτηθεί πρόσθετη προθεσμία κατ' ανώτατο σαράντα πέντε (45) ημερών. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η σύμφωνη	**Προτείνεται η διαγραφή των παραγράφων 2, 3 και 18.**	Οι διατάξεις αυτές παρουσιάζονται προβληματικές, ως προς την εφαρμοσιμότητά τους, καθόσον σε 2 και 3 μήνες δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί ουσιαστικός και ενδελεχής έλεγχος μιας μελέτης, της οποίας η εκπόνηση διήρκησε υπερπολλαπλάσιο χρόνο (ιδίως για μεγάλα ή/και πολυσύνθετα έργα). **Η ορθότατη στόχευση στην ελαχιστοποίηση των συχνών φαινομένων τροποποιήσεων των μελετών κατά την εκτέλεση των έργων, μπορεί να επιτευχθεί, με βάση και τις διεθνείς πρακτικές, μέσω άλλων τρόπων:** ✓ Εφαρμογή μέτρων διασφάλισης της ποιότητας των μελετών (αξιοκρατικά κριτήρια προεπιλογής και ανάθεσης, αποτελεσματική επίβλεψη και έλεγχος

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
γνώμη του αναδόχου επί της μελέτης του έργου. Αν ο ανάδοχος προτείνει την τροποποίηση της μελέτης του έργου, η προϊσταμένη αρχή εξετάζει την πρόταση του αναδόχου, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου ή, σε περίπτωση μη ύπαρξης αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου στην αναθέτουσα αρχή, του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Εφόσον κριθεί ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι επουσιώδεις, σύμφωνα με το άρθρο 155, περί επειγουσών και απρόβλεπτων πρόσθετων εργασιών, δεν μεταβάλουν την φύση του έργου και δεν επάγονται ουσιώδη αύξηση του συμβατικού ανταλλάγματος, εγκρίνεται η συνέχιση εκτέλεσης του έργου. Σε αντίθετη περίπτωση, η σύμβαση διαλύεται και ο ανάδοχος αποζημιώνεται μόνο για τις αποδεδειγμένες δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε για τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό και μέχρι τη διάλυση της σύμβασης. Με απόφαση της προϊσταμένης αρχής κατόπιν γνωμοδότησης του τεχνικού συμβουλίου, κρίνεται το εύλογο της δαπάνης για την αποζημίωση, ύστερα από εισήγηση της διευθύνουσας υπηρεσίας. Το διάστημα που παρεμβάλλεται από την πρόσκληση της διευθύνουσας υπηρεσίας και μέχρι την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης στην παρούσα διαδικασίας, δεν προσμετράται στη συμβατική προθεσμία εκτέλεσης του έργου. Οι προβλέψεις της παρούσας περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στα έγγραφα σύναψης της σύμβασης. 3. Αν, μετά τη διάλυση της σύμβασης και εφόσον η προϊσταμένη αρχή δεν έχει αποδεχτεί την αναγκαιότητα ουσιώδους τροποποίησης της μελέτης κατά τους ορισμούς της παρ. 2, δύναται να αποφασίσει την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με την υφιστάμενη		με τη βοήθεια του ιδιωτικού τομέα, υψηλές απαιτήσεις ασφαλίσεων κ.λπ.). ✓ Εφαρμογή υποχρεωτικής διαβούλευσης επί της μελέτης και των τευχών δημοπράτησης πριν τη διενέργεια του διαγωνισμού. ✓ Ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης για την αποτελεσματική επίβλεψη των έργων με τη βοήθεια του ιδιωτικού τομέα. ✓ Σύνταξη σύγχρονων τεχνικών προδιαγραφών μελετών και έργων, κ.ά. Η πρόβλεψη αυτή της παρ. 3 ελλοχεύει, προδήλως, σοβαρότατους κινδύνους νόθευσης του ανταγωνισμού.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
μελέτη, προσκαλεί τον επόμενο κατά σειρά μειοδότη του διαγωνισμού, στον οποίο αναδείχθηκε ο ανάδοχος της παρ. 2 και του προτείνει να αναλάβει αυτός το έργο της ολοκλήρωσης της διαλυθείσης εργολαβίας, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που υπέβαλε στον διαγωνισμό. Η σύμβαση εκτέλεσης συνάπτεται, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παρ. 1 και 2 ως προς την αποδοχή της μελέτης του έργου. .... 18. Ο ανάδοχος δεν μπορεί να εγείρει αξιώσεις και τυχόν τέτοια έγερση απορρίπτεται ως απαράδεκτη αν οι αξιώσεις αφορούν αποκλειστικά αστοχίες της μελέτης τις οποίες δεν επικαλέστηκε σύμφωνα με τις παρ. 2 και 5.»		Η πρόβλεψη αυτή είναι καταχρηστική, καθόσον στον ανωτέρω διατιθέμενο χρόνο δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθούν έλεγχοι ουσίας, π.χ. έλεγχος ορθότητας υπολογισμών κ.λπ.
Σ/Ν - Άρθρο 61 **Ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης - Αντικατάσταση άρθρου 142 ν. 4412/2016** Το άρθρο 142 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 142 Ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης …	**Προτείνεται η διαγραφή του άρθρου αυτού, καθόσον απαιτεί περαιτέρω επεξεργασία και γενική εφαρμογή σε όλα τα είδη συμβάσεων.**	Χωρίς να υπάρχει, επί της αρχής, διαφωνία στην αξιολόγηση των φορέων που συμβάλλεται το ελληνικό δημόσιο, για όλα, όμως, τα είδη συμβάσεων, παραθέτουμε μια πρώτη σειρά σοβαρών προβληματισμών για το άρθρο αυτό: ▸ Ο τρόπος και οι συνέπειες χρήσης του αρχείου αυτού δεν προκύπτουν από τον νόμο. ▸ Δεν προκύπτει ποιος θα βαθμολογεί, η Διευθύνουσα Υπηρεσία, η Προϊσταμένη Αρχή, ο ιδιωτικός φορέας επίβλεψης, ο φορέας τήρησης του αρχείου (ΤΕΕ, δημόσιος, ιδιωτικός); ▸ Δεν προκύπτει εάν τα δεδομένα του αρχείου θα είναι ανοικτά στους οικονομικούς φορείς. ▸ Πώς θα επιλύονται οι διαφωνίες επί της βαθμολόγησης; ▸ Πως θα αντιμετωπίζεται η συμμετοχή αλλοδαπών εταιρειών στους διαγωνισμούς; ▸ Πώς συνδέεται το αρχείο αυτό και οι βαθμοί ανά φορέα με το Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων;

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Σ/Ν - Άρθρο 65 **Ημερολόγιο του έργου - Αντικατάσταση άρθρου 146 ν. 4412/2016** Το άρθρο 146 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 146 Ημερολόγιο του έργου …		Θετική ρύθμιση προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού και της ψηφιοποίησης των διαδικασιών.
5. Οι εγγραφές του ημερολογίου δεν αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό, συνεκτιμώνται όμως σε συνδυασμό με τα λοιπά έγγραφα, εφόσον τούτο φέρει βεβαία χρονολογία, που αποδεικνύει τον χρόνο σύνταξής του.»	5. Οι εγγραφές του ημερολογίου δεν αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό, συνεκτιμώνται όμως σε συνδυασμό με τα λοιπά έγγραφα, εφόσον ~~τούτο φέρει~~ **τούτα φέρουν** βεβαία χρονολογία, που αποδεικνύει τον χρόνο σύνταξής ~~του~~ **τους**. Προσθήκη νέας παραγράφου 6 **6. Με Εγκύκλιο του Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών εκδίδονται πρότυπα ηλεκτρονικά αρχεία ημερολογίων ανά κατηγορία και προϋπολογισμό έργου.**	Διόρθωση στο ορθό, καθόσον το ημερολόγιο φέρει βεβαία χρονολογία (βλ. παρ. 2 άρθρου), όπως πρέπει να φέρουν και τα λοιπά έγγραφα. Αναγκαία προσθήκη για την ενιαία προσέγγιση και την υποβοήθηση των δημοσίων υπηρεσιών και των οικονομικών φορέων.
Σ/Ν - Άρθρο 66 **Προθεσμίες – Αντικατάσταση άρθρου 147 ν. 4412/2016** Το άρθρο 147 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 147 Προθεσμίες …….		
6. Η παράταση των προθεσμιών της σύμβασης χορηγείται είτε «με αναθεώρηση», για το χρονικό διάστημα καθυστέρησης της εκτέλεσης που οφείλεται σε πράξεις ή παραλείψεις του κυρίου του έργου ή «χωρίς αναθεώρηση», για το χρονικό διάστημα της καθυστέρησης που οφείλεται σε παραλείψεις και ενέργειες του αναδόχου. Με την απόφαση παράτασης επιμερίζεται πάντοτε η ευθύνη για την καθυστέρηση,	6. Η παράταση των προθεσμιών της σύμβασης χορηγείται είτε «με αναθεώρηση», για το χρονικό διάστημα καθυστέρησης της εκτέλεσης που οφείλεται σε πράξεις ή παραλείψεις του κυρίου του έργου ή «χωρίς αναθεώρηση», για το χρονικό διάστημα της καθυστέρησης που οφείλεται σε παραλείψεις και ενέργειες του αναδόχου. Με την απόφαση παράτασης ~~επιμερίζεται πάντοτε η ευθύνη για την καθυστέρηση,~~	Με την προτεινόμενη ρύθμιση του σ/ν προβλέπεται παράταση των προθεσμιών είτε από υπαιτιότητα του Κυρίου του Έργου είτε από υπαιτιότητα του αναδόχου. Η πλέον συνήθης περίπτωση όμως, της συνυπαιτιότητας, έχει εξαφανιστεί, αλλά εξαφανίζεται σε βάρος του αναδόχου με τη διατύπωση αυτή του σ/ν. Επειδή το θέμα αυτό είναι πολύ κρίσιμο, καθόσον συναρτάται με πολύ σοβαρές συνέπειες όπως είναι η

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
αλλιώς νοείται ως οφειλόμενη αποκλειστικά στον ανάδοχο. Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης προθεσμίας «χωρίς αναθεώρηση» για το σύνολο των υπολειπόμενων εργασιών του έργου ή μιας τμηματικής προθεσμίας του, επιβάλλονται οι ποινικές ρήτρες, ανεξάρτητα από την έγκριση της παράτασης αυτής.	~~αλλιώς νοείται ως οφειλόμενη αποκλειστικά στον ανάδοχο.~~ **εκτιμάται και προσδιορίζεται πάντοτε το υπαίτιο για την επιμήκυνση του χρόνου συμβαλλόμενο μέρος, για το σύνολο ή για μέρος των έργων ή κατά κονδύλια εργασιών.** Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης προθεσμίας «χωρίς αναθεώρηση» για το σύνολο των υπολειπόμενων εργασιών του έργου ή μιας τμηματικής προθεσμίας του, επιβάλλονται οι ποινικές ρήτρες, ανεξάρτητα από την έγκριση της παράτασης αυτής.	αναθεώρηση, οι ποινικές ρήτρες και το πριμ ταχύτερης εκτέλεσης του έργου, είναι απαραίτητη η προτεινόμενη διορθωτική διατύπωση.
Σ/Ν – Άρθρο 70 που αφορά τη μετατροπή του συστήματος υλοποίησης των έργων από «ελεγκτικό» σε «δηλωτικό».	Προφανώς, η ανάγκη νέου συστήματος ελέγχου των επιμετρήσεων αποτελεί απόρροια της αντικειμενικής αδυναμίας των αρμοδίων υπηρεσιών για την άσκηση συνεχούς και αποτελεσματικής επίβλεψης των έργων (έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, υλικοτεχνικής υποδομής, πόρων μετακίνησης, διαμονής κ.λπ.). Η αδιαμφισβήτητη αυτή αδυναμία μπορεί να καλυφθεί με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (βλ. άνωθεν παρατηρήσεις για την ιδιωτική επίβλεψη). Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις για την αλλαγή του συστήματος επιμετρήσεων, πιστοποιήσεων κ.λπ. παρουσιάζουν πληθώρα προβληματικών σημείων, όπως: ✓ Οι επιμετρήσεις υποβάλλονται συνοδευόμενες από δήλωση του αναδόχου περί της αληθείας τους, ωστόσο προβλέπεται υποχρεωτικός δειγματοληπτικός έλεγχος στο 20% των επιμετρήσεων και μόνο προαιρετικός στο υπόλοιπο. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια κατά την επιλογή; Πώς αποτρέπεται η συναλλαγή; ✓ Γίνεται διαχωρισμός σε «ανακριβείς» και «εκ προθέσεως αναληθείς» επιμετρήσεις. Ανακριβείς επιμετρήσεις: Αυτές που φέρουν σφάλματα χωρίς πρόθεση του αναδόχου. Εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις: Αυτές που φέρουν σφάλματα εκ προθέσεως του αναδόχου, για τις οποίες προβλέπονται ποινικές ρήτρες έως και έκπτωση. Με ποιόν αντικειμενικό τρόπο θα ταξινομούνται οι μη ορθές επιμετρήσεις στις δύο κατηγορίες; Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια κατά την ταξινόμηση; Πώς αποτρέπεται η συναλλαγή; Αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού και απλοποίησης του θεσμικού πλαισίου εκτέλεσης των συμβάσεων έργων και μελετών, **προτείνεται η προσωρινή απόσυρση των σχετικών άρθρων και η άμεση δρομολόγηση της ορθολογικής αναθεώρησης των διατάξεων περί εκτέλεσης, προς την κατεύθυνση της απονομοθέτησης (deregulation), με προσαρμογή σε καλές διεθνείς πρακτικές και ιεράρχηση των ρυθμίσεων με χρήση προτύπων τευχών, κανονισμών, οδηγών κ.λπ.** Το ΕΣΒΥΚ διατίθεται να συμβάλει προς αυτήν την κατεύθυνση, ώστε σε σύντομο σχετικά διάστημα να συνταχθεί ένα σύγχρονο πλέγμα μεταρρυθμιστικών διατάξεων.	

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
	Σε κάθε περίπτωση, παρατίθενται στη συνέχεια προτάσεις τροποποιήσεων σε πολύ σημαντικά θέματα που εάν παραμείνουν ως έχουν κρίνεται ότι θα επιφέρουν σοβαρά προβλήματα.	
Σ/Ν - Άρθρο 70 **Επιμετρήσεις - Αντικατάσταση άρθρου 151 ν. 4412/2016** Το άρθρο 151 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 151 Επιμετρήσεις ….	**Προτείνεται η κατάργηση των παραγράφων 3, 4, 5 και 6 και η παραμονή των ισχυόντων παραγράφων του νόμου.**	Ανατρεπτική μεταβολή στο νομικό σύστημα δημοσίων έργων που μακροημέρευσε γιατί εμπεριέχει Checks and balances. Με την προτεινόμενη ρύθμιση του Σ/Ν οι επιμετρήσεις θα μένουν σε εκκρεμότητα επί πολλά χρόνια. Σε κάθε περίπτωση, ο προβλεπόμενος έλεγχος του 20% μπορεί να οδηγήσει σε αυθαιρεσίες και συναλλαγή ενώ υπάρχει σοβαρός κίνδυνος διασπάθισης δημοσίου χρήματος λόγω της μη υπάρξεως τμηματικών, ανακεφαλαιωτικών, εγκρίσεων από την Υπηρεσία παρά μόνο η έγκριση της τελικής επιμέτρησης. Οι συνέπειες που προβλέπονται λόγω υποβολής «ανακριβούς» ή «εκ προθέσεως αναληθούς» επιμέτρησης, που φτάνουν μέχρι έκπτωση, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για παρερμηνείες και αυθαιρεσίες. Πρέπει να παραμείνει ο θεσμός των ιδιωτών επιμετρητών, η ενεργοποίηση του οποίου αίρει κάθε δικαιολογητικό λόγο για την εισαγωγή των διατάξεων του Άρθρου. Είναι αναγκαίο να επανέλθει η προισχύουσα ρύθμιση με χρόνο έγκρισης κάθε επιμέτρησης τον ένα μήνα.
Σ/Ν - Άρθρο 71 **Λογαριασμοί - Αντικατάσταση άρθρου 152 ν. 4412/2016** Το άρθρο 152 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 152 Λογαριασμοί …….	….	

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
10. …Ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες δέκα (10) ημέρες μετά από την κοινοποίηση στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδικής έγγραφης δήλωσης. … 13. Μετά από τη διενέργεια της παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει «τελικό λογαριασμό». Για τον τελικό λογαριασμό εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του παρόντος. Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από τη σύμβαση εκτέλεσης, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής, συμβιβαστικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών.»	10. …Ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες δέκα (10) ημέρες **μετά τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας πληρωμής του λογαριασμού, ~~από την~~ με** κοινοποίηση στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδικής έγγραφης δήλωσης. … 13. Μετά τη διενέργεια της παραλαβής και την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει «τελικό λογαριασμό», **με βάση τις ποσότητες που περιλαμβάνονται στην τελική επιμέτρηση που εγκρίνεται μετά τη βεβαίωση περαίωσης. Ο τελικός λογαριασμός λαμβάνει υπόψη τις ποσότητες που έχουν εγκριθεί με την τελική επιμέτρηση.** Για τον τελικό λογαριασμό εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του παρόντος. Με την έγκριση του τελικού λογαριασμού εκκαθαρίζονται οι εκατέρωθεν απαιτήσεις από την σύμβαση εκτέλεσης, εκτός από τις απαιτήσεις που προκύπτουν από μεταγενέστερες διαδικασίες διοικητικής, συμβιβαστικής, **διαιτητικής** ή δικαστικής επίλυσης διαφορών.»	Απαραίτητη διευκρίνηση για τον χρόνο στον οποίο ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει ειδική δήλωση διακοπής εργασιών. Σκόπιμες και αναγκαίες τροποποιήσεις
Σ/Ν - Άρθρο 72 **Αναθεωρητική περίοδος για τις βασικές τιμές ημερομισθίων, υλικών, μισθωμάτων και μηχανημάτων – Τροποποίηση άρθρου 153 ν. 4412/2016**		Το άρθρο αυτό πρέπει να αναδιατυπωθεί προκειμένου να συνδεθεί και με τον τρόπο διαπίστωσης τιμών μέσω του Εθνικού Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Έργων & Μελετών.
Άρθρο 76 **Βλάβες στα έργα - Αποζημιώσεις- Τροποποίηση παρ. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9 και 10 και προσθήκη παρ. 11 άρθρου 157 του ν. 4412/2016** Οι παρ. 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 157 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιούνται, προστίθεται παρ. 11 και το άρθρο 157 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 157		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Βλάβες στα έργα – Αποζημιώσεις … 5. Η δήλωση υποβάλλεται σε ανατρεπτική προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επέλευση της βλάβης. Αν πρόκειται για έργο που έχει περατωθεί και δεν έχει ακόμα παραληφθεί, η προθεσμία αυτή ορίζεται σε είκοσι (20) ημέρες. … Αν το έργο χρησιμοποιείται, η υπηρεσία που το χρησιμοποιεί ειδοποιεί αμελλητί τη διευθύνουσα υπηρεσία για παρουσιαζόμενες βλάβες.	… 5. Η δήλωση υποβάλλεται σε ανατρεπτική προθεσμία ~~δέκα (10)~~ **πέντε (5)** ημερών από την επέλευση της βλάβης. Αν πρόκειται για έργο που έχει περατωθεί και δεν έχει ακόμα παραληφθεί, η προθεσμία αυτή ορίζεται σε ~~είκοσι (20)~~ **δέκα (10)** ημέρες **από την με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο ειδοποίηση του αναδόχου**. … Αν το έργο χρησιμοποιείται, η υπηρεσία που το χρησιμοποιεί ειδοποιεί αμελλητί τη διευθύνουσα υπηρεσία **και τον ανάδοχο** για παρουσιαζόμενες βλάβες.	Στην παράγραφο αυτή αλλάζουν κατά του αναδόχου οι προθεσμίες για την υποβολή της αίτησης θεομηνίας. Όταν το έργο έχει τελειώσει και έχουν απομακρυνθεί οι εργοταξιακές εγκαταστάσεις, ο ανάδοχος αν δεν ειδοποιηθεί νομίμως, μπορεί να μη μάθει εγκαίρως για τις βλάβες στο έργο. Σκόπιμη και επιβαλλόμενη προσθήκη.
Άρθρο Νέο 5 Τροποποιείται το άρθρο 158 του ν. 4412/2016 ως κάτωθι: Άρθρο 158 Ποιότητα στα δημόσια έργα. - Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.) … 2. Απαιτείται η εκπόνηση και εφαρμογή Προγράμματος Ποιότητας Έργου σε κάθε δημόσιο έργο (Κατασκευή ή και Μελέτη), του οποίου ο προϋπολογισμός δημοπράτησης, υπερβαίνει το ποσό 1.500.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις των αποφάσεων ΔΕ ΕΠ/οικ.502/13.10.2000 (Β' 1265), ΔΙΠΑΔ/οικ. 611/24.7.2001(Β' 1013), ΔΙΠΑΔ/οικ.501/1.7.2003 (Β' 928) του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Την ποιότητα των δημόσιων έργων αφορούν και οι παρακάτω αποφάσεις: α) ΔΕΕΠΠ/οικ.4/19.1.2001 (Β' 94), β) ΔΕΕΠΠ/οικ.110/12.5.2003 (Β' 624) του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, γ) η		Εκτός από τα αναφερόμενα πρότυπα, υπάρχουν και άλλα κατάλληλα Ευρωπαϊκά πρότυπα στον τομέα της διασφάλισης της ποιότητας τα οποία έχουν υιοθετηθεί από τον ΕΛΟΤ και με τα οποία έχουν διαπιστευθεί ελληνικοί φορείς από το ΕΣΥΔ, όπως είναι το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025 με τις απαιτήσεις του οποίου συμμορφώνονται τα διαπιστευμένα εργαστήρια ή το ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17065, με τις απαιτήσεις του οποίου συμμορφώνονται οι διαπιστευμένοι φορείς πιστοποίησης προϊόντων. Επίσης, στο ίδιο άρθρο (εδάφιο α της παραγράφου 4) αναφέρεται ότι: «4. Καθορίζεται ποσοστό έως 2% επί του προϋπολογισμού του έργου, το οποίο διατίθεται για τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων, που διενεργούνται από τη Διεύθυνση Κεντρικού Εργαστηρίου Δημοσίων Έργων, από τις άλλες κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, από τις αρμόδιες υπηρεσίες

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Δ14/43309/5.3.2001 (Β' 332) του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και δ) ΔΙΠΑΔ/οικ. 12/13.01.2009 (Β' 125Β/ 27.01.2009). Η επίβλεψη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων, η υλοποίηση των Σχεδίων ελέγχων και δοκιμών, καθώς και η αξιολόγηση των εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών, μπορεί να ανατίθενται σε διαπιστευμένους φορείς Επιθεώρησης - Πιστοποίησης, σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ ΕΝ ISO/IEC 17021 για συστήματα διαχείρισης ποιότητας ΕΛΟΤ ΕΝ ISO 9001 κατ' ελάχιστο στο πεδίο εφαρμογής ΕΑ 28 στην Ελλάδα ή σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για συστήματα διαχείρισης περιβάλλοντος κατά ΕΛΟΤ ΕΝ ISO 14001, για συστήματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία κατά ΕΛΟΤ 1801 και OHSAS 18001…	Η επίβλεψη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων, η υλοποίηση των Σχεδίων ελέγχων και δοκιμών, καθώς και η αξιολόγηση των εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών, μπορεί να ανατίθενται σε **αναγνωρισμένους οργανισμούς** ~~διαπιστευμένους φορείς Επιθεώρησης – Πιστοποίησης, σύμφωνα με τα πρότυπα ΕΛΟΤ ΕΝ ISO/IEC 17021 για συστήματα διαχείρισης ποιότητας ΕΛΟΤ ΕΝ ISO 9001 κατ' ελάχιστο στο πεδίο εφαρμογής ΕΑ 28 στην Ελλάδα ή σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για συστήματα διαχείρισης περιβάλλοντος κατά ΕΛΟΤ ΕΝ ISO 14001, για συστήματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία κατά ΕΛΟΤ 1801 και OHSAS 18001~~…	της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, από φορείς Επιθεώρησης-Πιστοποίησης, διαπιστευμένους κατά την παράγραφο 2 και από «αναγνωρισμένους οργανισμούς» στο πλαίσιο των ποιοτικών ελέγχων που προβλέπονται από το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.) και τα συμβατικά τεύχη συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων της παραγράφου 3. Ως «αναγνωρισμένοι οργανισμοί», κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, νοούνται τα εργαστήρια δοκιμών, τα εργαστήρια βαθμονόμησης, οι οργανισμοί ελέγχου και οι οργανισμοί πιστοποίησης που ανταποκρίνονται στα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα. Οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αποδέχονται τα πιστοποιητικά των αναγνωρισμένων οργανισμών που έχουν συσταθεί σε άλλα κράτη - μέλη.» Επομένως πρέπει να γενικευθεί η εφαρμογή του άρθρου σε όλους τους «αναγνωρισμένους οργανισμούς» και η διάταξη του β' εδαφίου της παραγράφου 2 πρέπει να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του α' εδαφίου της παραγράφου 4. Επίσης, ο όρος «βαθμονόμηση» στο α' εδάφιο της παραγράφου 4 πρέπει να διορθωθεί στο ορθό «διακρίβωση».
Σ/Ν - Άρθρο 77 **Ακαταλληλότητα υλικών - Ελαττώματα - Παράλειψη συντήρησης - Τροποποίηση παρ. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9 και 10 άρθρου 159 ν. 4412/2016** Οι παρ. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9 και 10 του άρθρου 159 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιούνται και το άρθρο 159 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 159 Ακαταλληλότητα υλικών - Ελαττώματα - Παράλειψη συντήρησης ….		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
2. Αν κατά την κατασκευή των έργων η επίβλεψη θεωρεί ότι τα προς χρησιμοποίηση υλικά δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών ή γενικά είναι ακατάλληλα, διατάσσεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία η μη χρησιμοποίηση των υλικών. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί, τα υλικά δεν χρησιμοποιούνται αν δεν κριθεί η καταλληλότητά τους από εργαστηριακό έλεγχο που γίνεται από τα εργαστήρια της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ή Πολυτεχνικών Σχολών ή άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια. Η δαπάνη για τις εργαστηριακές έρευνες προκαταβάλλεται από τον ανάδοχο και τον βαρύνει τελικά, αν αποδειχθεί η ακαταλληλότητα των υλικών. Στην αντίθετη περίπτωση η δαπάνη βαρύνει τον κύριο του έργου και αποδίδεται στον ανάδοχο από τις πιστώσεις του έργου…	2. Αν κατά την κατασκευή των έργων η επίβλεψη θεωρεί ότι τα προς χρησιμοποίηση υλικά δεν πληρούν τις απαιτήσεις των προδιαγραφών ή γενικά είναι ακατάλληλα, διατάσσεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία η μη χρησιμοποίηση των υλικών. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί, τα υλικά δεν χρησιμοποιούνται αν δεν κριθεί η καταλληλότητά τους από εργαστηριακό έλεγχο που γίνεται ~~από τα εργαστήρια της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ή Πολυτεχνικών Σχολών ή άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια~~ **διαπιστευμένα εργαστήρια ή ελλείψει τέτοιων από τα εργαστήρια της Γ.Γ.Υ. ή Πολυτεχνικών Σχολών ή άλλα εργαστήρια που εφαρμόζουν σύστημα ποιότητας**. Η δαπάνη για τις εργαστηριακές ~~έρευνες~~ **δοκιμές** προκαταβάλλεται από τον ανάδοχο και τον βαρύνει τελικά, αν αποδειχθεί η ακαταλληλότητα των υλικών. Στην αντίθετη περίπτωση η δαπάνη βαρύνει τον κύριο του έργου και αποδίδεται στον ανάδοχο από τις πιστώσεις του έργου. Προσθήκη νέας Παραγράφου 2[Α] **Προκειμένου να αποδειχθεί ότι τα προς παράδοση ή ενσωμάτωση στο έργο προϊόντα ανταποκρίνονται στις επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει η διακήρυξη, πρέπει να προβλέπεται από αυτήν η διενέργεια εργαστηριακών δοκιμών με καθορισμένο αντικείμενο. Εργαστηριακές δοκιμές πρέπει να γίνονται τουλάχιστον:** • **Σε υλικά και προϊόντα μαζικής προμήθειας.** • **Όπου ο εργαστηριακός έλεγχος ορισμένων ιδιοτήτων του προϊόντος επιβάλλεται λόγω ιδιαιτεροτήτων της εγκατάστασης .** • **Όπου η έλλειψη του προϊόντος σε περίπτωση βλάβης του μέχρις ότου επιδιορθωθεί ή**	΄ Αντί του ασαφούς όρου «αναγνωρισμένα εργαστήρια» πρέπει να χρησιμοποιείται ο όρος «διαπιστευμένα εργαστήρια» τα οποία πρέπει να έχουν προτεραιότητα έναντι των άλλων εργαστηρίων σύμφωνα με το γενικότερο Ευρωπαϊκό σύστημα αξιολόγησης της συμμόρφωσης και τον Κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Κριτήριο για την περίπτωση που δεν χρησιμοποιούνται διαπιστευμένα εργαστήρια, πρέπει να είναι η ύπαρξη συστήματος ποιότητας. Στο άρθρο 158 του νόμου προβλέπεται διαδικασία για την ποιότητα στα δημόσια έργα, αλλά θα πρέπει να καθοριστούν ελάχιστα κριτήρια για τον εργαστηριακό έλεγχο.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
5. Αν ο ανάδοχος με την ένστασή του ζητεί τη διενέργεια εργαστηριακών ερευνών ή άλλων δοκιμών για την εξακρίβωση του ελαττώματος, οι εργασίες αυτές εκτελούνται αφού εκδοθεί απόφαση επί της ένστασης, η οποία δεν μπορεί να εκδοθεί πριν την έκδοση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών δοκιμών.	**αντικατασταθεί στα πλαίσια της εγγύησης θα δημιουργήσει προβλήματα.** • **Όπου τα υλικά και προϊόντα ενσωματώνονται σε έργο και είναι από αντιοικονομική έως αδύνατη η αντικατάστασή τους εκ των υστέρων.** **Σε κάθε άλλη περίπτωση που κρίνεται από τον αρμόδιο φορέα.** 5. Αν ο ανάδοχος με την ένστασή του ζητεί τη διενέργεια εργαστηριακών ερευνών ή άλλων δοκιμών για την εξακρίβωση του ελαττώματος, οι εργασίες αυτές εκτελούνται ~~**αφού εκδοθεί απόφαση επί της ένστασης, η οποία δεν μπορεί να εκδοθεί πριν την έκδοση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών δοκιμών**~~ **πριν εκδοθεί απόφαση επί της ένστασης, ύστερα από εντολή της προϊσταμένης αρχής, που προσδιορίζει το είδος και την έκτασή τους. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 για την ανάθεση σε εργαστήρια και την επιβάρυνση της δαπάνης εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή.**	Ορθολογική διόρθωση της διαδικασίας. Περαιτέρω, οι διατάξεις που αφορούν τα εργαστήρια πρέπει να είναι ενιαίες στην παράγραφο 2 και στην παράγραφο 5.
Σ/Ν - Άρθρο 82 **Βεβαίωση περάτωσης εργασιών - Αντικατάσταση άρθρου 168 ν. 4412/2016** Το άρθρο 168 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 168 Βεβαίωση περάτωσης εργασιών 1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο επιβλέπων ή το εντεταλμένο όργανο της επίβλεψης αναφέρει εγγράφως στη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που	1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, **ο Ανάδοχος υποβάλλει αίτηση στη διευθύνουσα του έργου Υπηρεσία να εκδώσει την Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών**. Ο επιβλέπων ή το εντεταλμένο όργανο της επίβλεψης αναφέρει εγγράφως στη διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από την αίτηση του	Κατά τη διεθνή πρακτική τα έργα παραλαμβάνονται σε **δύο (2) στάδια** της υλοποίησης τους: 1ο Στάδιο: Στην περαίωση της συμβατικής προθεσμίας εκτέλεσης τους, όπου ο ανάδοχος παραδίδει την τελική επιμέτρηση του συνόλου των εργασιών που εκτελέστηκαν, καθώς και το μητρώο του έργου. Εφόσον υστέρα από επιθεώρηση του έργου και έλεγχο των επιμετρήσεων από τον επιβλέποντα και την σχετική επιτροπή διαπιστώνεται η σύμφωνη με τα συμβατικά τεύχη επιτυχής αποπεράτωση, το έργο παραλαμβάνεται ποιοτικά και ποσοτικά με την έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Έργου. Η ευθύνη του έργου από την στιγμή εκείνη περνάει στον Κύριο του έργου, ο

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
προβλέπονται στη σύμβαση, καθώς επίσης επανελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις και αναγράφει τις παρατηρήσεις του για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων. …	Αναδόχου, ~~τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης,~~ αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση, καθώς επίσης επανελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις και αναγράφει τις παρατηρήσεις του για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων. … **Προτεινόμενη προσθήκη παραγράφων** (και συνακόλουθη αναρίθμηση παραγράφων 5 και 6): 5. Απαραίτητα στοιχεία για την έκδοση βεβαίωσης περάτωσής κάθε δημόσιου έργου είναι το Μητρώο και τα σχέδια «ως κατασκευάσθει» του έργου και ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.). 6. Ο ανάδοχος συντάσσει επίσης φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου. Επίσης ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του έργου και ιδίως των εκτελεσθεισών αφανών εργασιών. 7. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, και Μεταφορών καθορίζεται το περιεχόμενο του «μητρώου έργου», τα τεύχη, οι εκθέσεις, τα σχέδια, οι πίνακες, τα ηλεκτρονικά δεδομένα και τα λοιπά στοιχεία που το συνοδεύουν, καθώς και η μορφή των στοιχείων αυτών. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του ίδιου Υπουργού καθορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται στον ανάδοχο σε περίπτωση μη υποβολής του μητρώου, η	οποίος και το λειτουργεί και ο Ανάδοχος ευθύνεται μόνον για κρύφια ελαττώματα και για όσα προκύψουν κατά τη διάρκεια της περιόδου εγγύησης και οφείλονται σε κακή εκτέλεση των εργασιών του έργου στη διάρκεια κατασκευής αυτού. 2ο Σταδιο: Στη λήξη της περιόδου εγγύησης του έργου ο οποίος προβλέπεται στα συμβατικά τεύχη. Μετά από επιτυχημένη επιθεώρηση του έργου στη φάση αυτή και τη διαπίστωση ότι το έργο λειτούργησε χωρίς ουσιαστικά προβλήματα κατά τη διάρκεια της περιόδου εγγύησης, συντάσσεται το πρωτόκολλο παραλαβής. Είναι προφανές ότι το Μητρώο του έργου, με τα σχέδια «ως κατασκευάσθει» και τα εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, και ο ΦΑΥ πρέπει να παραδίδονται στη φάση της έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης και όχι στη φάση της παραλαβής, άλλως δεν θα είναι δυνατή η χρήση του έργου.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
	διαδικασία επιβολής των κυρώσεων, τα αρμόδια όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. …	
Σ/Ν - Άρθρο 84 **Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΙΜΤΕΜ) – Αντικατάσταση άρθρου 170 ν. 4412/2016** Το άρθρο 170 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 170 Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΙΜ-ΤΕΜ)		**Πρόκειται, ίσως, για τη σημαντικότερη ρύθμιση που εισάγει το σ/ν, την οποία διαχρονικώς ζητούν οι φορείς-μέλη του ΕΣΒΥΚ.** **Μετά την ισχυρή βούληση που εκφράζεται για την ταχεία προώθηση της διαδικασίας ολοκλήρωσης και εφαρμογής του ΕΣΤΙΜ-ΤΕΜ, το ΕΣΒΥΚ διατίθεται να συμβάλει στην ταχύτερη δυνατή υλοποίηση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του , η οποία θα συμβάλει σημαντικά στην άρση των διαχρονικών παθογενειών, στον εξορθολογισμό και στον εκσυγχρονισμό του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων στη χώρα μας.**
Σ/Ν - Άρθρο 86 **Παραλαβή - Αντικατάσταση άρθρου 172 ν. 4412/2016** Το άρθρο 172 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 172 Παραλαβή- Εξουσιοδοτική διάταξη 1. Στην παραλαβή παραλαμβάνονται οι εργασίες ποσοτικά και ποιοτικά. Οι εργασίες συμπληρωματικών συμβάσεων παραλαμβάνονται μαζί με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται το περιεχόμενο του «μητρώου έργου», τα τεύχη, οι εκθέσεις, τα σχέδια, οι πίνακες, τα ηλεκτρονικά δεδομένα και τα λοιπά στοιχεία που το συνοδεύουν, καθώς και η μορφή των στοιχείων αυτών. … 5. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις	1. Στην παραλαβή παραλαμβάνονται οι εργασίες ~~ποσοτικά και~~ ποιοτικά. Οι εργασίες συμπληρωματικών συμβάσεων παραλαμβάνονται μαζί με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης. ~~Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται το περιεχόμενο του «μητρώου έργου», τα τεύχη, οι εκθέσεις, τα σχέδια, οι πίνακες, τα ηλεκτρονικά δεδομένα και τα λοιπά στοιχεία που το συνοδεύουν, καθώς και η μορφή των στοιχείων αυτών~~. 5. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ~~ποσοτικά και~~ ποιοτικά.~~, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις~~	Βλ. σχόλια στο άρθρο 82 του Σ/Ν για τη βεβαίωση περάτωσης. Ο ποσοτικός έλεγχος του έργου έχει ήδη υλοποιηθεί κατά τη διαδικασία έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών, κατά την οποία, επίσης, πρέπει να έχει υποβληθεί το Μητρώο, τα σχέδια «ως κατασκευάσθει» και τα εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης του έργου.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που δεν έχουν εκτελεσθεί ή για υλικά που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ή για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων. Πέραν των ως άνω παρατηρήσεων η επιτροπή δεν έχει δικαίωμα ελέγχου των οικονομικών παραμέτρων και των διαδικασιών της εκτέλεσης εν γένει του έργου. Η επιτροπή ελέγχει επίσης, κατά το δυνατόν, την ποιότητα των εργασιών και αναγράφει στο πρωτόκολλο τις παρατηρήσεις της, ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτέες ή ελαττωματικές, ουσιώδεις ή επουσιώδεις που πρέπει να αποκατασταθούν ή παραδεκτές μεν αλλά με μείωση της τιμής τους… … 13. Απαραίτητα στοιχεία για την παραλαβή κάθε δημόσιου έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), το Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), το Μητρώο Έργου και τα σχέδια «ως κατασκευάσθει» του έργου. 14. Ο ανάδοχος συντάσσει φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου. Επίσης ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του έργου και ιδίως των εκτελεσθεισών αφανών εργασιών. Αν ο ανάδοχος δεν προσκομίζει τα ανωτέρω έγγραφα, δύναται να καταπίπτει σε βάρος του το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.»	~~ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που δεν έχουν εκτελεσθεί ή για υλικά που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ή για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων.~~ ~~Πέραν των ως άνω παρατηρήσεων η επιτροπή δεν έχει δικαίωμα ελέγχου των οικονομικών παραμέτρων και των διαδικασιών της εκτέλεσης εν γένει του έργου.~~ Η επιτροπή ελέγχει ~~επίσης~~, κατά το δυνατόν, την ποιότητα των εργασιών και αναγράφει στο πρωτόκολλο τις παρατηρήσεις της, ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτέες ή ελαττωματικές, ουσιώδεις ή επουσιώδεις που πρέπει να αποκατασταθούν ή παραδεκτές μεν αλλά με μείωση της τιμής τους… … ~~13. Απαραίτητα στοιχεία για την παραλαβή κάθε δημόσιου έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), το Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), το Μητρώο Έργου και τα σχέδια «ως κατασκευάσθει» του έργου.~~ ~~14. Ο ανάδοχος συντάσσει φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου. Επίσης ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του έργου και ιδίως των εκτελεσθεισών αφανών εργασιών. Αν ο ανάδοχος δεν προσκομίζει τα ανωτέρω έγγραφα, δύναται να καταπίπτει σε βάρος του το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.»~~	

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Σ/Ν - Άρθρο 87 **Διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών - Αντικατάσταση άρθρου 174 ν. 4412/2016** Το άρθρο 174 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 174 Διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών … 1α. Κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας ή της προϊσταμένης αρχής ή του κυρίου του έργου, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η ένσταση απευθύνεται στο κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο, και ασκείται είτε με επίδοση με δικαστικό επιμελητή είτε με ηλεκτρονική αποστολή σύμφωνα με τα άρθρα 15, 19, 29 και 50 του ν. 4727/2020 (Α' 184), στη διευθύνουσα υπηρεσία ή την προϊσταμένη αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη ή στο αποφαινόμενο όργανο, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης. Η παράλειψη της ως άνω επίδοσης ή ηλεκτρονικής αποστολής, καθιστά την ένσταση απαράδεκτη.	1α. Κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας ή της προϊσταμένης αρχής ή του κυρίου του έργου, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η ένσταση απευθύνεται στο κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο, και ασκείται είτε με επίδοση με δικαστικό επιμελητή είτε με ηλεκτρονική αποστολή σύμφωνα με τα άρθρα 15, 19, 29 και 50 του ν. 4727/2020 (Α' 184), στη διευθύνουσα υπηρεσία ή προϊσταμένη αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη ή στο αποφαινόμενο όργανο, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ~~δεκαπέντε (15)~~ **τριάντα (30)** ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης. Η παράλειψη της ως άνω επίδοσης ή ηλεκτρονικής αποστολής, καθιστά την ένσταση απαράδεκτη.	Η μείωση της ισχύουσας προθεσμίας των 2 μηνών σε 15 ημέρες είναι μη εύλογη και ουσιαστικά περιορίζει το δικαίωμα υποβολής ένστασης. Προτείνεται προθεσμία, τουλάχιστον τριάντα ημερών, σε αντιστοιχία και με το αντίστοιχο άρθρο για τις συμβάσεις μελετών (βλ. άρθρο 101 σ/ν).
Σ/Ν - Άρθρο 88 **Διαιτητική επίλυση διαφορών - Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 5 και προσθήκη παρ. 6, 7, 8 και 9 στο άρθρο 176 ν. 4412/2016** Οι παρ. 1, 2 και 5 του άρθρου 176 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιούνται, προστίθενται παρ. 6, 7, 8 και 9 και το άρθρο 176 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 176 Διαιτητική επίλυση διαφορών		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
1. Στα έγγραφα της σύμβασης, για έργα προϋπολογισμού ανώτερου των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ και για μελέτες και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες προϋπολογισμού ανώτερου του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της σύμβασης. Για έργα κατώτερου προϋπολογισμού, απαιτείται για τη συμπερίληψη αντίστοιχης ρήτρας η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.	1. Στα έγγραφα της σύμβασης **έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών άνω των κατωτάτων ορίων του άρθρου 5 του νόμου**, ~~για έργα προϋπολογισμού ανώτερου των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ, και για μελέτες και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες προϋπολογισμού ανώτερου του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί~~ μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της σύμβασης. ~~Για έργα κατώτερου προϋπολογισμού, απαιτείται για τη συμπερίληψη αντίστοιχης ρήτρας η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.~~	Πρόβλεψη για τη διεύρυνση της εφαρμογής της διαιτησίας στα έργα και στις μελέτες προϋπολογισμού άνω των ορίων του του άρθρου 5 του ν.4412. Δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος για τον περιορισμό αυτόν (με ποια αιτιολογία μπορεί να εισηγηθεί αρνητικά το Τεχνικό Συμβούλιο στην επιλογή της αναθέτουσας αρχής;).
2. Η κατά την παρ. 1 διαιτητική επίλυση της διαφοράς διέπεται από τις διατάξεις που εκάστοτε ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις αυτές, με τη σύμβαση καθορίζονται οι κανόνες που διέπουν τον ορισμό των διαιτητών, οι εφαρμοστέοι κανόνες διαιτησίας, η έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου (ή οργάνου), οι αμοιβές των διαιτητών (εφόσον δεν ορίζονται από τους εφαρμοστέους κανόνες διαιτησίας), η γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία και κάθε άλλο σχετικό θέμα.	2. Η κατά την παρ. 1 διαιτητική επίλυση της διαφοράς διέπεται από τις διατάξεις που εκάστοτε ισχύουν για τις διαιτησίες του δημοσίου. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις αυτές, με τη σύμβαση καθορίζονται οι κανόνες που διέπουν τον ορισμό των διαιτητών, οι εφαρμοστέοι κανόνες διαιτησίας, ~~η έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου (ή οργάνου)~~, οι αμοιβές των διαιτητών (εφόσον δεν ορίζονται από τους εφαρμοστέους κανόνες διαιτησίας), ~~η γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία~~ και κάθε άλλο σχετικό θέμα. **Η γλώσσα διεξαγωγής της διαιτησίας είναι η Ελληνική, και η έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου (ή οργάνου) θα είναι εντός της Ελληνικής Επικράτειας.**	Δεν κρίνεται ορθό σε ελληνικό νόμο να αμφισβητείται ότι η γλώσσα της διαιτησίας μπορεί να είναι άλλη από την Ελληνική, όπως και ότι για έργο το οποίο εκτελείται στην Ελλάδα ο τόπος διεξαγωγής της διαιτησίας πρέπει να είναι εντός της Ελληνικής Επικράτειας.
… 6. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα διαιτησίας κατά την παρ. 1, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις περί διαιτησίας.	… 6. Με συμφωνία των συμβαλλομένων, ~~έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου,~~ η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα διαιτησίας κατά την παρ. 1, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις περί διαιτησίας.	Δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος για τον περιορισμό αυτόν (με ποια αιτιολογία μπορεί να εισηγηθεί αρνητικά το Τεχνικό Συμβούλιο εφόσον συμφωνούν και τα δύο μέρη;).

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Σ/Ν - Άρθρο 89 **Διοίκηση σύμβασης μελέτης - παροχής τεχνικών υπηρεσιών, έλεγχος, επίβλεψη και παρακολούθηση - Αντικατάσταση άρθρου 183 ν. 4412/2016** Το άρθρο 183 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 183 Διοίκηση σύμβασης μελέτης - παροχής τεχνικών υπηρεσιών έλεγχος, επίβλεψη και παρακολούθηση- Εξουσιοδοτικές διατάξεις ... 3. Η επίβλεψη των παρ. 1 και 2 δύναται να ασκηθεί, εφόσον προβλέπεται στην διακήρυξη, από πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα επίβλεψης (ΙΦΕ). Ο ΙΦΕ είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στα οικεία μητρώα του π.δ. 71/2019 (Α'112) και διαθέτει τις εξειδικευμένες γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και επίβλεψη της μελέτης. Κάθε υποψήφιος ανάδοχος υποχρεούται να δηλώνει με την προσφορά του τον ΙΦΕ, στον οποίο θα ανατεθεί η επίβλεψη της μελέτης, εφόσον αυτή κατακυρωθεί στον ίδιο. Αμέσως μετά την κατακύρωση της μελέτης και την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο η προϊσταμένη αρχή τον καλεί να υπογράψει την προβλεπόμενη σύμβαση με τον ΙΦΕ. Η προϊσταμένη αρχή κατά το ως άνω στάδιο δύναται αιτιολογημένα να αρνηθεί τον ορισμό του προτεινόμενου φορέα επίβλεψης και να τάξει προθεσμία όχι μικρότερη των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών στον ανάδοχο, για να προτείνει νέο πιστοποιημένο ΙΦΕ. Το σχέδιο σύμβασης μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ κοινοποιείται στο σύνολό του μαζί με τα πάσης φύσεως παραρτήματά του από τον ανάδοχο στην	**Προτείνεται η πλήρης τροποποίηση της παραγράφου ως εξής:** **3. Η επίβλεψη δύναται να ασκηθεί, μέσω διακριτής σύμβασης του παρόντος νόμου, από οικονομικούς φορείς εγγεγραμμένους στο Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων της παραγράφου 11.α του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (ΦΕΚ 74 Α). Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ορίζονται ειδικότερα στοιχεία σχετικά με τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, τα κριτήρια προεπιλογής και ανάθεσης, λεπτομέρειες σχετικά με τις απαιτήσεις επίβλεψης ανάλογα με τη φύση και τη σπουδαιότητα της μελέτης, τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η σύμβαση επίβλεψης, τις απαιτήσεις ασφάλισης ευθύνης εργοδότη, αστικής και επαγγελματικής ευθύνης έναντι του κυρίου του έργου και τρίτων, καθώς και κάθε άλλο απαραίτητο στοιχείο για την εφαρμογή της.** **Τα στελέχη της ομάδας επίβλεψης του ιδιωτικού φορέα υπέχουν, κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, ποινική ευθύνη δημόσιου υπαλλήλου.**	**Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης μέσω της ορθολογικής αξιοποίησης του ιδιωτικού τομέα συνιστά σημαντική και ουσιαστική μεταρρύθμιση, η οποία όμως θέλει ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο εφαρμογής της, ώστε να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα.** Σύμφωνα και με τη διεθνή πρακτική, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του ΕΣΒΥΚ βασίζονται στα εξής: ✓ Η επίβλεψη από ιδιωτικό οικονομικό φορέα πρέπει να είναι στην ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, χωρίς περιορισμούς (βλ. πρόταση για κατάργηση άρθρου 52). ✓ Ο ιδιωτικός φορέας επίβλεψης είναι θεματοφύλακας των συμφερόντων του κυρίου του έργου, ήτοι του δημοσίου συμφέροντος, και δεν μπορεί να επιλέγεται από τον ανάδοχο της σύμβασης και, μάλιστα, με διαδικασία απευθείας ανάθεσης. ✓ Η σύμβαση επίβλεψης συνιστά δημόσια σύμβαση και συνάπτεται μεταξύ του ιδιωτικού φορέα επίβλεψης και της αναθέτουσας αρχής και όχι με τον ανάδοχο της σύμβασης. ✓ Ο ιδιωτικός φορέας επίβλεψης θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων της παραγράφου

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
διευθύνουσα υπηρεσία. Η διευθύνουσα υπηρεσία ελέγχει εντός τριών (3) ημερών από την ως άνω κοινοποίηση, εάν το σχέδιο σύμβασης έχει το προβλεπόμενο περιεχόμενο, και, εφόσον δεν έχει αντιρρήσεις, ειδοποιεί τον ανάδοχο ότι μπορεί να προσχωρήσει στην υπογραφή της σύμβασης με τον ΙΦΕ. Εάν η σύμβαση μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ χρειάζεται διορθώσεις ή τροποποιήσεις, η διευθύνουσα υπηρεσία τάσσει προθεσμία στον ανάδοχο να συμμορφωθεί. Με την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ ο τελευταίος εγκαθίσταται ως επιβλέπων στη μελέτη. Εάν η διευθύνουσα υπηρεσία διαπιστώσει ότι ο ΙΦΕ έχει ουσιωδώς παραβεί τις νόμιμες ή τις συμβατικές του υποχρεώσεις, τον καλεί να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να αρθεί η παράβαση και αποστέλλει σχετική ειδοποίηση στον ανάδοχο. Εφόσον δεν αρθεί η παράβαση, ενημερώνει την προϊσταμένη αρχή, η οποία μπορεί να ζητήσει από τον ανάδοχο να καταγγείλει τη σύμβασή του με τον ΙΦΕ και να τον αντικαταστήσει άμεσα. Η αμοιβή του ΙΦΕ βαρύνει αποκλειστικώς τον ανάδοχο, ο οποίος είναι ο μόνος υπόχρεος για την πληρωμή των αμοιβών και των λοιπών δαπανών και εξόδων του, όπως αυτά προβλέπονται στη σύμβαση μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ και ρυθμίζονται από το εφαρμοζόμενο τιμολόγιο, ενώ ο εργοδότης ή ο κύριος του έργου δεν έχει καμία ευθύνη για τις δαπάνες αυτές. Ο ΙΦΕ ευθύνεται έναντι του εργοδότη ακόμη και για ελαφρά αμέλεια κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών του και επίσης σε περίπτωση φυσικού προσώπου, ο ίδιος, και σε περίπτωση νομικού προσώπου, οι διοικούντες και υπάλληλοι του ΙΦΕ, υπέχουν, κατά την		11.α του άρθρου 118 του ν. 4472/2017 (βλ. και Π.Δ. 71/2019). ✓ Η ανάθεση της σύμβασης επίβλεψης πρέπει να γίνεται με τη διαδικασία της προεπιλογής, με κριτήρια επιλογής και απαιτήσεις που να διασφαλίζουν την καταλληλότητα του φορέα για την άρτια και ποιοτική επίβλεψη της εκάστοτε σύμβασης. Σημειώνεται ότι στην προτεινόμενη εξουσιοδοτική Υ.Α. δεν περιλαμβάνεται η αμοιβή για την επίβλεψη, καθόσον αυτή καθορίζεται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών του άρθρου 49, όπως διαμορφώνεται με το παρόν σ/ν.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, ποινική ευθύνη δημόσιου υπαλλήλου. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι λεπτομέρειες και τα ειδικότερα θέματα που συνάπτονται με τις ως άνω ρυθμίσεις και ιδίως η απαιτούμενη πιστοποίηση του ΙΦΕ με την εγγραφή του στα οικεία μητρώα του π.δ. 71/2019, καθώς και τυχόν πρόσθετα προσόντα που πρέπει να διαθέτει και να αποδεικνύει, η διαδικασία πρότασης, ορισμού και εγκατάστασης του ΙΦΕ, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης μεταξύ ΙΦΕ και αναδόχου και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής, τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του ΙΦΕ απέναντι στον εργοδότη, ο υπολογισμός της αμοιβής του ΙΦΕ και ο καθορισμός του τιμολογίου βάσει του οποίου αυτή θα υπολογίζεται, καθώς και ο τρόπος καταβολής της από τον ανάδοχο, οι εγγυήσεις αμεροληψίας του ΙΦΕ και τα μέτρα για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων του ΙΦΕ με τον ανάδοχο, η αντιμετώπιση τυχόν παράβασης των υποχρεώσεων και εν γένει ευθύνης του ΙΦΕ, οι λόγοι που επιτρέπουν ή επιβάλλουν την αντικατάσταση του ΙΦΕ κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της μελέτης και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει προς τούτο ο ανάδοχος, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που συνδέεται με την απρόσκοπτη κατά τα ως άνω οριζόμενα άσκηση επίβλεψης από ιδιωτικό φορέα. …		
Σ/Ν - Άρθρο 90 **Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών - Προσθήκη άρθρου 183Α στον ν. 4412/2016** Στον ν. 4412/2016 (Α' 147) προστίθεται άρθρο 183 Α ως εξής: «Άρθρο 183Α Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών - Εξουσιοδοτική διάταξη	**Προτείνεται η κατάργηση του άρθρου αυτού, καθόσον καλύπτεται πλήρως από τα οριζόμενα στο άρθρο 183, όπως τροποποιείται ανωτέρω.**	Εκτός των αναφερομένων στο προηγούμενο άρθρο επισημαίνονται και τα εξής: Δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός λόγος για τη δημιουργία ενός νέου μητρώου. Η δηλωθείσα πρόθεση εξυπηρέτησης των Ο.Τ.Α. μέσω της ρύθμισης αυτής δεν υφίσταται, ιδίως μετά τη θέσπιση της δυνατότητας απευθείας ανάθεσης έως 30.000 ευρώ.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
1. Η επίβλεψη μελετών με προεκτιμώμενη αμοιβή έως το όριο των περ. β και γ της παρ. 1 του άρθρου 5, περί κατώτατων ορίων δύναται, πέραν των ορισμών των παρ. 1 και 2 του άρθρου 183, να διενεργείται από διαπιστευμένους ιδιώτες επιβλέποντες 'ελεγκτές μηχανικούς' ανά κατηγορία μελετών. Στα καθήκοντα του ελεγκτή μπορεί να περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της μελέτης πριν την έγκρισή της, κατά την έννοια της παρ. 8 του άρθρου 189. 2. Ο ορισμός του ελεγκτή μηχανικού γίνεται μετά από κλήρωση μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μητρώο που πληρούν τα κριτήρια της απόφασης της παρ. 3. Ελεγκτής μηχανικός που κληρώθηκε για την επίβλεψη μελέτης δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε επόμενη κλήρωση, μέχρι την παραλαβή του αντικειμένου της μελέτης κατ' άρθρο 189. 3. Σε περίπτωση ορισμού ελεγκτή μηχανικού εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 5 έως 9 του άρθρου 183. 4. Οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου 'ελεγκτών μηχανικών' καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.		Η διαδικασία της κλήρωσης είναι παντελώς εσφαλμένη, καθόσον υπολαμβάνει ότι όλες οι μελέτες προϋπολογισμού <€221.000 είναι απλές, χωρίς ιδιαίτερες τεχνικές απαιτήσεις, και μπορεί να τις επιβλέψει ο οποιοδήποτε. Τέλος, η προτεινόμενη ρύθμιση δεν συνάδει με την κυβερνητική πολιτική για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
Σ/Ν - Άρθρο 91 **Προθεσμίες - Χρονοδιάγραμμα- Αντικατάσταση άρθρου 184 ν. 4412/2016** Το άρθρο 184 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 184 Προθεσμίες – Χρονοδιάγραμμα 1. Στα έγγραφα της σύμβασης για την ανάθεση μελέτης και στη σύμβαση που συνάπτεται, ορίζεται η		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
προθεσμία για την περαίωση του συνολικού αντικειμένου της σύμβασης (συνολική) και επιπλέον, εφόσον απαιτείται, προθεσμίες για την ολοκλήρωση συγκεκριμένων τμημάτων ή και σταδίων μελετών της σύμβασης (τμηματικές). Στη συνολική προθεσμία περιλαμβάνονται τα χρονικά διαστήματα που αφορούν στην εκπόνηση του αμιγώς μελετητικού αντικειμένου της σύμβασης, από τη χορήγηση της σχετικής εντολής για την εκπόνηση σταδίου μελέτης μέχρι την υποβολή του. Επίσης περιλαμβάνονται και κάθε είδους υποστηρικτικές μελέτες. Η προθεσμία εκπόνησης αναστέλλεται αυτοδίκαια κατά τα χρονικά διαστήματα που αφορούν ενέργειες της αναθέτουσας αρχής για την έγκριση υποβληθείσας μελέτης, ήτοι από την υποβολή σταδίου μελέτης μέχρι τη χορήγηση της εντολής για την εκπόνηση του επόμενου σταδίου. Εφόσον σημειώνονται άλλες καθυστερήσεις κατά την εκπόνηση, είτε από υπαιτιότητα του αναδόχου είτε χωρίς υπαιτιότητα αυτού, χορηγούνται από την προϊσταμένη αρχή αντίστοιχες παρατάσεις.		
Αν σημειώνεται καθυστέρηση στην εκτέλεση της σύμβασης για χρονικό διάστημα πέραν των δύο (2) ετών, από τη λήξη της συνολικής προθεσμίας, η σύμβαση διαλύεται και επέρχονται οι συνέπειες της παρ. 2 του άρθρου 192, περί διάλυσης της σύμβασης. Κατ' εξαίρεση με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της προϊσταμένης αρχής, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία μιας σύμβασης καθ' υπέρβαση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, όταν η καθυστέρηση εκτέλεσης δεν οφείλεται στον εργοδότη ή στον ανάδοχο. ...	~~Αν σημειώνεται καθυστέρηση στην εκτέλεση της σύμβασης για χρονικό διάστημα πέραν των δύο (2) ετών, από τη λήξη της συνολικής προθεσμίας, η σύμβαση διαλύεται και επέρχονται οι συνέπειες της παρ. 2 του άρθρου 192, περί διάλυσης της σύμβασης. Κατ' εξαίρεση με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της προϊσταμένης αρχής, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία μιας σύμβασης καθ' υπέρβαση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, όταν η καθυστέρηση εκτέλεσης δεν οφείλεται στον εργοδότη ή στον ανάδοχο.~~	Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αντίκειται στα χρηστά συναλλαγματικά ήθη και είναι καταχρηστική και μη σύννομη, καθόσον είναι αντίθετη με την έννοια της σύμβασης έργου να συνδέεται η λύση της με την πάροδο μιας χρονικής περιόδου (σύμβαση έργου είναι και η εκπόνηση μελέτης, το έργο νομικά δεν ταυτίζεται με την εργολαβία, αλλά είναι κάθε παροχή στην οποία ο εργοδότης αποσκοπεί στο αποτέλεσμά της και όχι στην εργασία αυτή καθαυτή. Αντιδιαστέλλεται δηλαδή με τη σύμβαση εργασίας). Η σύμβαση έργου είναι σύμβαση αποτελέσματος στην οποία το στοιχείο του χρόνου δεν δύναται να αντιμετωπίζεται όπως στη σύμβαση εργασίας. Η σύμβαση έργου λύεται όταν παραδοθεί το "έργο" ή όταν συντρέξει λόγος πρόωρης λύσης, όπως έκπτωση ή

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
		διάλυση. Εξ ου και οι επόμενες διατάξεις προβλέπουν δικαίωμα διάλυσης λόγω καθυστέρησης κ.ο.κ., που μπορεί κάλλιστα να ασκηθεί. Λύση λόγω παρόδου χρόνου είναι πρόβλεψη μη νόμιμη. Αλλά και η σκοπιμότητα της ρύθμισης είναι ακατάληπτη. Στην περίπτωση των καθυστερήσεων υπάρχουν δικαιώματα και για τον εργοδότη και για τον ανάδοχο, που προβλέπονται στο ισχύον καθεστώς (διακοπή εργασιών, λύση, αποζημίωση κ.λπ.). Η αυτοματοποιημένη λύση, ανεξάρτητα από τη βούληση των μερών, τι εξυπηρετεί; Ούτε καν το συμφέρον της μελέτης του έργου! Γιατί μπορεί να μείνει ημιτελής από την αιτία αυτή μια μελέτη, παρά το ότι θα απομένει ένα μικρό μέρος προς εκτέλεση χωρίς να μπορεί κανείς να επιλέξει την ολοκλήρωση της σύμβασης. Και τούτο, διότι, σημειωτέον ο μόνος λόγος που προβλέπεται "παράταση" πέραν της διετίας είναι η καθυστέρηση να μην οφείλεται ούτε στον ανάδοχο ούτε στον εργοδότη!! Η βλάβη των συμφερόντων των αναδόχων είναι προφανώς δυσανάλογη της όποιας ωφέλειας: κάθε μελετητής που αναλαμβάνει μια σύμβαση αφενός προσδοκά την ολοκλήρωσή της για να καλύψει κατ' αρχάς τις δαπάνες εκτέλεσής της και να επιβιώσει περαιτέρω, αφετέρου, δεσμευόμενος σε αυτή, πιθανότατα εγκαταλείπει άλλες. Το να κάνει μία αναθέτουσα αρχή 10 μήνες να ελέγξει μια προμελέτη που έχει εκπονηθεί σε ένα μήνα και το Υπουργείο 2 χρόνια να την εγκρίνει, και ξαφνικά ο ανάδοχος να είναι εκείνος που βρίσκεται εκτός σύμβασης, εκτός προγραμματισμού και χωρίς προσδοκία λήψης της αμοιβής του έστω στο μέλλον, είναι επιβάρυνση που πλήττει τον ίδιο τον πυρήνα της επαγγελματικής ελευθερίας των μελετητών και κανέναν άλλο.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Σ/Ν - Άρθρο 93 **Καταβολή της αμοιβής του αναδόχου - Τροποποίηση παρ. 2, 5, 6, 7 και 8 άρθρου 187 ν. 4412/2016** Οι παρ. 2, 5, 6, 7 και 8 του άρθρου 187 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιούνται και το άρθρο 187 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 187 Καταβολή της αμοιβής του αναδόχου 1… 2. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις ανάθεσης σταδίων μελέτης, η αμοιβή καταβάλλεται τμηματικά, επί τη βάσει της γενομένης με την οικονομική προσφορά του αναδόχου ανάλυσης της αμοιβής του και κατανέμεται σε προκαταβολή και πληρωμές μετά την υποβολή, την έγκριση και παραλαβή της μελέτης. Ειδικότερα: α) Εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, με την υπογραφή της σύμβασης, καθώς και με την εντολή έναρξης κάθε επόμενου σταδίου μπορεί να χορηγείται στον ανάδοχο κατόπιν αιτήσεώς του, προκαταβολή που ανέρχεται σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) της συμβατικής αμοιβής του σταδίου, έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής, που εκδίδεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 72 περί εγγυήσεων. Η προκαταβολή είναι έντοκη, με επιτόκιο ίσο με το μικρότερο επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του δημοσίου δωδεκάμηνης ή, αν δεν εκδίδονται τέτοια, εξάμηνης διάρκειας, προσαυξημένο κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το επιτόκιο. β) Μετά από την παρέλευση του μισού συμβατικού χρόνου εκπόνησης κάθε σταδίου και εφόσον τηρείται το χρονοδιάγραμμα εκπόνησής του κατά την εκτίμηση της διευθύνουσας υπηρεσίας, καταβάλλεται, έναντι	α) ~~Εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, με~~ **Με** την υπογραφή της σύμβασης, καθώς και την εντολή έναρξης κάθε επόμενου σταδίου ~~μπορεί~~ χορηγείται στον ανάδοχο κατόπιν αιτήσεώς του ~~έντοκη~~ **άτοκη** προκαταβολή που ανέρχεται σε ποσοστό **δεκαπέντε τοις εκατό (15%)** της συμβατικής αμοιβής του σταδίου, έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής, που εκ δίδεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 72 περί εγγυήσεων. ~~Η προκαταβολή είναι έντοκη, με επιτόκιο ίσο με το μικρότερο επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του δημοσίου δωδεκάμηνης ή, αν δεν εκδίδονται τέτοια, εξάμηνης διάρκειας, προσαυξημένο κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το επιτόκιο.~~ β) Μετά από την παρέλευση του μισού συμβατικού χρόνου εκπόνησης κάθε σταδίου και εφόσον τηρείται το χρονοδιάγραμμα εκπόνησής του κατά την εκτίμηση της διευθύνουσας υπηρεσίας, καταβάλλεται, έναντι	Να διατηρηθούν οι προβλέψεις του Ν.4412 όπως ισχύει, οι οποίες εφαρμόζονται στις συμβάσεις μελετών από το 1974(!), καθόσον ουδεμία σκοπιμότητα και νόημα έχει η τροποποίησή τους.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
ισόποσης εγγυητικής επιστολής, επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής που αντιστοιχεί στο υπόψη στάδιο και παύει να τρέχει ο τόκος της περ. α', ο οποίος συμψηφίζεται με την αμοιβή του αναδόχου. γ) Μετά από την υποβολή κάθε σταδίου ανά κατηγορία μελέτης, κατόπιν συνοπτικού ελέγχου της πληρότητας και επάρκειας αυτής, επιστρέφονται οι εγγυήσεις των προηγούμενων εδαφίων και καταβάλλεται ανακεφαλαιωτικά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της αμοιβής του σταδίου. δ) Εφόσον η μελέτη δεν έχει εγκριθεί μετά την παρέλευση διμήνου από την υποβολή της, καταβάλλεται, κατόπιν συνοπτικού ελέγχου επάρκειας αυτής, επιπλέον ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). ε) Μετά από την έγκριση και παραλαβή κάθε ενδιάμεσου σταδίου ανά κατηγορία μελέτης καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής του σταδίου. στ) Μετά από την έγκριση του τελικού σταδίου της μελέτης καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής του τελικού σταδίου ή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της αμοιβής του τελικού σταδίου με κατάθεση εγγυητικής επιστολής για το επιπλέον πέντε τοις εκατό (5%). ζ) Μετά από την παραλαβή της μελέτης καταβάλλεται το υπόλοιπο της αμοιβής δέκα τοις εκατό (10%) ή πέντε τοις εκατό (5%) και επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή εφόσον συντρέχει η προηγούμενη περίπτωση της περ. στ'.	ισόποσης **άτοκης** εγγυητικής επιστολής, επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής που αντιστοιχεί στο υπόψη στάδιο και παύει να τρέχει ο τόκος της περ. α', ο οποίος συμψηφίζεται με την αμοιβή του αναδόχου. γ) Μετά από την υποβολή κάθε σταδίου ανά κατηγορία μελέτης, κατόπιν συνοπτικού ελέγχου της πληρότητας και επάρκειας αυτής, επιστρέφονται οι εγγυήσεις των προηγούμενων εδαφίων και καταβάλλεται ανακεφαλαιωτικά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της αμοιβής του σταδίου. δ) Εφόσον η μελέτη δεν έχει εγκριθεί μετά την παρέλευση διμήνου από την υποβολή της, καταβάλλεται, κατόπιν συνοπτικού ελέγχου επάρκειας αυτής, επιπλέον ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%). ε) Μετά από την έγκριση και παραλαβή κάθε ενδιάμεσου σταδίου ανά κατηγορία μελέτης καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής του σταδίου. στ) Μετά την έγκριση του τελικού σταδίου της μελέτης καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό **δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αμοιβής του τελικού σταδίου ή είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής του τελικού σταδίου με κατάθεση εγγυητικής επιστολής για το επιπλέον πέντε τοις εκατό (5%).** ζ) Μετά από την παραλαβή της μελέτης καταβάλλεται το υπόλοιπο της αμοιβής ~~**δέκα τοις εκατό (10%) ή**~~ πέντε τοις εκατό (5%) ~~**και**~~ **ή** επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή εφόσον συντρέχει η προηγούμενη περίπτωση της περ. στ'.	Σε κάθε περίπτωση, απαιτείται διόρθωση, καθόσον τα ποσοστά στο σ/ν για τις μελέτες του τελικού σταδίου αθροίζουν 110%: 70%+10%+20%+10% = 110%.
Σ/Ν - Άρθρο 110 **Πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ- Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 259 ν. 4412/2016** **(άρθρο 40 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)**		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 259 του ν. 4412/2016 (Α' 147) τροποποιούνται και το άρθρο 259 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 259 Πολιτική Ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ (άρθρο 40 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ) … 2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα: α) οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους,	… 2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα: α) οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους,. **Οι οικονομικές προσφορές των διαγωνιζομένων θα υποβάλλονται στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ «σφραγισμένες» με τη μέθοδο της κρυπτογράφησης και η αποσφράγιση τους (αποκρυπτογράφηση) θα γίνεται μόνον από τους αναθέτοντες φορείς. Το ΕΣΗΔΗΣ δεν θα έχει τη δυνατότητα ανάγνωσης και επεξεργασίας των οικονομικών προσφορών πριν την αποσφράγιση τους από τους αναθέτοντες φορείς.**	Απαραίτητη διευκρινιστική νομοθετική ρύθμιση διασφάλισης της ακεραιότητάς της οικονομικής προσφοράς των υποψηφίων αναδόχων, ώστε να διασφαλίζεται ότι θα ανοίγονται άπαξ και ταυτόχρονα όλες οι οικονομικές προσφορές από την αναθέτουσα αρχή.
Σ/Ν - Άρθρο 136 **Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής – Τροποποίηση άρθρου 365 ν. 4412/2016** Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής - Τροποποίηση παρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 άρθρου 365 ν. 4412/2016 Τροποποιούνται οι παρ. 1, 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και το άρθρο 365 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 365		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής- Εξουσιοδοτική διάταξη 1…. β) Διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης της περ. α' της παρ. 1, στους ενδιαφερόμενους τρίτους και τις απόψεις της επί της προσφυγής. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης.	1…. β) Διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός ~~δεκαπέντε (15)~~ **δέκα (10)** ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης της περ. α' της παρ. 1, στους ενδιαφερόμενους τρίτους και τις απόψεις της επί της προσφυγής. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης.	Να παραμείνει ο χρόνος των 10 ημερών του ισχύοντος ν. 4412/2016. Γενικώς, πρέπει να σημειωθεί ότι δεν είναι δυνατόν να επιχειρείται η συντόμευση των διαδικασιών με σύντμηση των προθεσμιών ενεργειών του ιδιωτικού τομέα και να αυξάνονται, από την άλλη πλευρά, οι προθεσμίες απόκρισης του δημοσίου.
Σ/Ν - Άρθρο 138 Δικαστική προστασία - Αρμόδιο δικαστήριο - Αντικατάσταση άρθρου 372 ν. 4412/2016 Το άρθρο 372 του ν. 4412/2016 (Α' 147) αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 372 Δικαστική προστασία - Αρμόδιο δικαστήριο … 4. Η αίτηση ασκείται εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. ή από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση απόφασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 367, περί διαδικασίας λήψης απόφασης και συνεπειών των αποφάσεων της ΑΕΠΠ. Η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση του δικογράφου. …	4. Η αίτηση ασκείται εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. ή από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση απόφασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 367, περί διαδικασίας λήψης απόφασης και συνεπειών των αποφάσεων της ΑΕΠΠ. Η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν των ~~εξήντα (60) ημερών~~ **τριάντα (30) ημερών** από την κατάθεση του δικογράφου. …	Να παραμείνει ο χρόνος των 30 ημερών του ισχύοντος ν. 4412/2016. Όπως προαναφέρθηκε, δεν είναι δυνατόν να επιχειρείται η συντόμευση των διαδικασιών με σύντμηση των προθεσμιών ενεργειών του ιδιωτικού τομέα και να αυξάνονται, από την άλλη πλευρά, οι προθεσμίες απόκρισης του δημοσίου.
Σ/Ν – Άρθρο Νέο 6 Τροποποιείται το άρθρο 208 του ν.4412/2016 ως εξής: Άρθρο 208: Παραλαβή υλικών		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
…. 2. Κατά τη διαδικασία παραλαβής των υλικών διενεργείται ποιοτικός και ποσοτικός έλεγχος και καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί, ο προμηθευτής. Η σύμβαση μπορεί να προβλέπει ότι ο ποιοτικός έλεγχος γίνεται με έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω τρόπους: α) Με μακροσκοπική εξέταση. β) Με χημική ή μηχανική εξέταση (εργαστηριακή εξέταση). γ) Με πρακτική δοκιμασία. δ) Με όλους ή με όσους από τους παραπάνω τρόπους χρειάζεται, ανάλογα με το προς προμήθεια υλικό ή και με οποιονδήποτε άλλο ενδεικνυόμενο τρόπο, εφόσον ο τρόπος αυτός προβλέπεται από τη σύμβαση. …	2. Κατά τη διαδικασία παραλαβής των υλικών διενεργείται ποιοτικός και ποσοτικός έλεγχος και καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί, ο προμηθευτής. ~~**Η σύμβαση μπορεί να προβλέπει ότι ο ποιοτικός έλεγχος γίνεται με έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω τρόπους:**~~ **Η ποιοτική παραλαβή οποιουδήποτε συμβατικού είδους μπορεί να γίνει με τους παρακάτω τρόπους είτε αθροιστικά είτε διαζευκτικά**: α. Με μακροσκοπική εξέταση **των ειδών**. β. Με **εργαστηριακό έλεγχο** ~~**χημική ή μηχανική εξέταση (εργαστηριακή εξέταση)**~~. γ. Με πρακτική δοκιμασία. δ. Με όλους ή με όσους από τους παραπάνω τρόπους χρειάζεται, ανάλογα με το προς προμήθεια υλικό ή και με οποιοδήποτε άλλο ενδεικνυόμενο τρόπο, εφόσον ο τρόπος αυτός προβλέπεται από τη σύμβαση. **Οι τεχνικοί όροι και μέθοδοι ελέγχου αναφέρονται στους όρους της σύμβασης.** **Όταν απαιτείται δειγματοληψία εκτελείται με την παρουσία του προμηθευτή ή του νόμιμου εκπροσώπου του, ενώ η αξία των δειγμάτων και αντιδειγμάτων, τα οποία καταστρέφονται κατά τις δοκιμές, καθώς και των προβλεπόμενων εργαστηριακών – εργοστασιακών ελέγχων, βαρύνει τον προμηθευτή, εκτός αν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά στη σύμβαση. Ο αριθμός, η ποσότητα και ο τρόπος λήψης των δειγμάτων καθορίζονται στους όρους της σύμβασης. Ο προμηθευτής ενημερώνεται με έγγραφη ειδοποίηση για τον τόπο και το χρόνο της δειγματοληψίας, ενώ απουσία του δεν εμποδίζει την πρόοδο της διαδικασίας.** **Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων διαβιβάζονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας ή**	Το άρθρο αυτό, όπως και το επόμενο άρθρο 209 του νόμου αναφέρονται μόνο σε ποιοτικό έλεγχο που γίνεται στο Γενικό Χημείο του Κράτους, άρα μόνο σε περιορισμένα προϊόντα. Λόγω της ποικιλίας των προϊόντων που προμηθεύεται το Δημόσιο, είναι ανάγκη να γενικευθούν οι σχετικές διατάξεις σε πολλαπλά σημεία: ✓ Ο εργαστηριακός έλεγχος μπορεί να περιλαμβάνει πολύ περισσότερα στοιχεία από τη χημική ή μηχανική εξέταση όπως π.χ. δοκιμές για επαλήθευση τήρησης των απαιτήσεων ηλεκτρικής ασφάλειας ή άλλες ουσιώδεις απαιτήσεις όπως καθορίζονται από οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρότυπα που αφορούν το προϊόν κ.λπ. Άλλωστε ο όρος «εργαστηριακός έλεγχος» χρησιμοποιείται στο άρθρο 159 του νόμου. ✓ Οι διατάξεις της παραγράφου 2 πρέπει να εναρμονιστούν με τις αντίστοιχες διατάξεις για τις προμήθειες των Ενόπλων Δυνάμεων. ✓ Θεωρούμε επίσης σκόπιμο, όλοι οι εργαστηριακοί έλεγχοι βιομηχανικών προϊόντων που διεξάγονται στα πλαίσια του παρόντος νόμου να ενταχθούν στο σύστημα ελέγχων που προβλέπονται για την εποπτεία της αγοράς στο Κεφάλαιο Ε του ν.4072/2012 (ΦΕΚ 86 Α). ✓ Θα πρέπει να καθοριστούν ελάχιστα κριτήρια για την εφαρμογή εργαστηριακού ελέγχου. Η διάταξη σύμφωνα με την οποία «*Το κόστος διενέργειας των ελέγχων επιβαρύνει τον προμηθευτή*» οδηγεί στην ανάγκη προσδιορισμού του είδους και του αριθμού των εργαστηριακών δοκιμών οπωσδήποτε πριν από την υπογραφή της σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
	άλλη αρμόδια αρχή εποπτείας της αγοράς και αξιολογούνται από αυτήν. **Προκειμένου να αποδειχθεί ότι τα προς παράδοση ή ενσωμάτωση στο έργο προϊόντα ανταποκρίνονται στις επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει η διακήρυξη, πρέπει να προβλέπεται από αυτήν η διενέργεια εργαστηριακών δοκιμών με καθορισμένο αντικείμενο. Εργαστηριακές δοκιμές πρέπει να γίνονται τουλάχιστον:** • **Σε υλικά και προϊόντα μαζικής προμήθειας.** • **Όπου ο εργαστηριακός έλεγχος ορισμένων ιδιοτήτων του προϊόντος επιβάλλεται λόγω ιδιαιτεροτήτων της εγκατάστασης .** • **Όπου η έλλειψη του προϊόντος σε περίπτωση βλάβης του μέχρις ότου επιδιορθωθεί ή αντικατασταθεί στα πλαίσια της εγγύησης θα δημιουργήσει προβλήματα.** • **Όπου τα υλικά και προϊόντα ενσωματώνονται σε έργο και είναι από αντιοικονομική έως αδύνατη η αντικατάστασή τους εκ των υστέρων.** **Σε κάθε άλλη περίπτωση που κρίνεται από τον αρμόδιο φορέα.**	
8. Αν ο προμηθευτής διαφωνεί με το αποτέλεσμα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργήθηκαν κατά την παραλαβή από την πρωτοβάθμια ή τη δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής, μπορεί να ζητήσει εγγράφως εξέταση κατ' έφεση των οικείων αντιδειγμάτων. Η κατ' έφεση εξέταση γίνεται, ύστερα από έγγραφο της υπηρεσίας, σε εργαστήριο διαφορετικό από εκείνο που διενήργησε την αρχική εξέταση, σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 214. Ο προμηθευτής μπορεί να ζητήσει κατ' έφεση εξέταση είτε η παραλαβή διενεργείται από πρωτοβάθμια είτε από δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής.	8. Αν ο προμηθευτής διαφωνεί με το αποτέλεσμα των εργαστηριακών ~~εξετάσεων~~ **δοκιμών** που διενεργήθηκαν κατά την παραλαβή από την πρωτοβάθμια ή τη δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής, μπορεί να ζητήσει εγγράφως εξέταση κατ` έφεση των οικείων αντιδειγμάτων. Η κατ` έφεση εξέταση γίνεται, ύστερα από έγγραφο της Υπηρεσίας, σε **διαπιστευμένο** εργαστήριο **ή ελλείψει τούτου**, διαφορετικό από εκείνο που διενέργησε την αρχική εξέταση σύμφωνα με την παράγραφο 13 του άρθρου 214. Ο προμηθευτής μπορεί να ζητήσει κατ` έφεση εξέταση, είτε η παραλαβή διενεργείται από	✓ Σε ένα διαπιστευμένο εργαστήριο δεν είναι δυνατή η εκτέλεση δοκιμών από εξεταστή του Γενικού Χημείου του Κράτους διότι αντιβαίνει στις διατάξεις του EN ISO/IEC 17025, αλλά και για πρακτικούς λόγους. Οι δοκιμές μπορούν να γίνονται υπό την εποπτεία του. ✓ Προτείνουμε στα πλαίσια της επέκτασης των εργαστηριακών ελέγχων πέραν των ορίων

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Στην περίπτωση που δεν υπάρχει άλλο κατάλληλο εργαστήριο από αυτό που διενήργησε τον αρχικό έλεγχο, η κατ' έφεση εξέταση γίνεται σε αυτό, αλλά με εξεταστή του Γενικού Χημείου του Κράτους ή άλλου φορέα. Ο προμηθευτής υποχρεούται να καταβάλει τα προβλεπόμενα για την περίπτωση τέλη. Το αίτημα του προμηθευτή για την κατ' έφεση εξέταση πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την γνωστοποίηση σε αυτόν των αποτελεσμάτων της αρχικής εξέτασης. κατ' έφεση εξέταση μπορεί να γίνει και αυτεπάγγελτα με απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την λήψη του πρωτοκόλλου της επιτροπής παραλαβής. Κατά την κατ' έφεση εξέταση παρίσταται εκπρόσωπος του φορέα, υποχρεωτικά δε καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί ο προμηθευτής. Εάν κατά τη διενέργεια της κατ' έφεση εξέτασης υπάρχει διαφωνία από τον εκπρόσωπο του φορέα ή τον προμηθευτή σε τεχνικό θέμα (όπως εφαρμοζόμενη μέθοδος εξέτασης χρήση οργάνων), αυτή διατυπώνεται με σαφήνεια σε σχετικό πρωτόκολλο, η δε υπόθεση παραπέμπεται στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο για γνωμάτευση…	πρωτοβάθμια είτε από δευτεροβάθμια επιτροπή παραλαβής. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει άλλο κατάλληλο εργαστήριο από αυτό που διενήργησε τον αρχικό έλεγχο, η κατ` έφεση εξέταση γίνεται σε αυτό, αλλά ~~με εξεταστή~~ **υπό την εποπτεία εμπειρογνώμονα** του Γενικού Χημείου του Κράτους ή άλλου ~~φορέα~~ **εργαστηρίου που υποδεικνύεται από την Ελληνική Ένωση Εργαστηρίων αν τα υλικά δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Γενικού Χημείου του Κράτους**. Ο προμηθευτής υποχρεούται να καταβάλλει τα προβλεπόμενα για την περίπτωση τέλη. Το αίτημα του προμηθευτή για την κατ` έφεση εξέταση πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την γνωστοποίηση σε αυτόν των αποτελεσμάτων της αρχικής εξέτασης. Κατ` έφεση εξέταση μπορεί να γίνει και αυτεπάγγελτα με απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμοδίου οργάνου, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την λήψη του πρωτοκόλλου της επιτροπής παραλαβής. Κατά την κατ` έφεση εξέταση παρίσταται εκπρόσωπος του φορέα, υποχρεωτικά δε καλείται να παραστεί, εφόσον το επιθυμεί ο προμηθευτής. Εάν κατά τη διενέργεια της κατ` έφεση εξέτασης υπάρχει διαφωνία από τον εκπρόσωπο του φορέα ή τον προμηθευτή σε τεχνικό θέμα (όπως εφαρμοζόμενη μέθοδος εξέτασης **και** χρήση οργάνων), αυτή διατυπώνεται με σαφήνεια σε σχετικό πρωτόκολλο, η δε υπόθεση παραπέμπεται στο Ανώτατο Χημικό Συμβούλιο για γνωμάτευση **εφόσον πρόκειται για χημικά προϊόντα ή στο ΕΣΥΠ για όλα τα υπόλοιπα προϊόντα…**	αρμοδιότητας του Γενικού Χημείου του Κράτους, τον καθορισμό εμπειρογνωμόνων από την Ελληνική Ένωση Εργαστηρίων. ✓ Προτείνουμε την ανάθεση της γνωμάτευσης στο ΕΣΥΠ λόγω εμπειρίας του προσωπικού και των αξιολογητών – εμπειρογνωμόνων του στις σχετικές διαδικασίες που αφορούν την εφαρμοζόμενη μέθοδο, τη χρήση οργάνων, την ορθή εφαρμογή προτύπων κ.λπ.
Σ/Ν – Άρθρο Νέο 7 Το άρθρο 214 του ν.4412/2016 τροποποείται ως εξής:		Ορθή διατύπωση τίτλου

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Άρθρο 214: Δείγματα – Δειγματοληψία – Εργαστηριακές εξετάσεις … 1…. γ) Δείγματα προμηθευτών από τα προς παραλαβή συμβατικά υλικά. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα δείγματα που λαμβάνονται από τις επιτροπές παραλαβής προς δειγματισμό των υλικών που παραδίδουν οι προμηθευτές σε εκτέλεση της σύμβασης.	Άρθρο 214: Δείγματα – Δειγματοληψία – ~~Εργαστηριακές εξετάσεις~~ **Εργαστηριακός έλεγχος**	Για την αποτελεσματική εφαρμογή του εργαστηριακού ελέγχου είναι απαραίτητος ο καθορισμός ενός ποσού, αντίστοιχα με το καθοριζόμενο στην παράγραφο 4 του Άρθρου 158 του νόμου. Διαφορετικά, δεν θα γίνεται εργαστηριακός έλεγχος παρά μόνο στα προϊόντα όπου ο έλεγχος γίνεται από Κρατικό εργαστήριο, δωρεάν (πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι δεν παρέχουν όλα τα κρατικά εργαστήρια δωρεάν υπηρεσίες) που μπορεί μάλιστα να μην είναι διαπιστευμένο. Επίσης, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι δεν υπάρχουν κρατικά εργαστήρια που να καλύπτουν όλες τις απαιτήσεις ούτε έχουν τις δυνατότητες που έχουν τα ιδιωτικά. Προτείνεται το ποσοστό να είναι τουλάχιστον 5%.
	Προσθήκη εδαφίου **Καθορίζεται ποσοστό έως 5 % επί του προϋπολογισμού της προμήθειας υλικών, το οποίο διατίθεται για τη διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων, που διενεργούνται στα δείγματα από τα προς παραλαβή υλικά.**	
2. Κάθε δείγμα, ανάλογα με τη φύση του προς προμήθεια υλικού, πρέπει να είναι σε ποσότητα ή μέγεθος απόλυτα επαρκές για την σχετική μηχανική, χημική ή μακροσκοπική εξέταση ή πρακτική δοκιμασία.	2. Κάθε δείγμα, ανάλογα με τη φύση του προς προμήθεια υλικού, πρέπει να είναι σε ποσότητα ή μέγεθος απόλυτα επαρκές για ~~την σχετική μηχανική, χημική~~ **τον εργαστηριακό έλεγχο** ή μακροσκοπική εξέταση, ή πρακτική δοκιμασία.	Ο εργαστηριακός έλεγχος μπορεί να περιλαμβάνει πολύ περισσότερα στοιχεία από τη χημική ή μηχανική εξέταση όπως π.χ. δοκιμές για επαλήθευση τήρησης των απαιτήσεων ηλεκτρικής ασφάλειας ή άλλες ουσιώδεις απαιτήσεις όπως καθορίζονται από οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρότυπα που αφορούν το προϊόν κ.λπ. Το δυνητικό ρήμα «μπορεί» λειτουργεί αποτρεπτικά στη διαδικασία εργαστηριακού ελέγχου. Προτείνουμε την αντικατάστασή του.
Η ποσότητα ή το μέγεθος των δειγμάτων μπορεί να ορίζονται: α) Από την υπηρεσία που διενεργεί την διαδικασία ανάθεσης, προκειμένου για δείγματα των φορέων (κατηγορία α'. β) Στα έγγραφα της σύμβασης, προκειμένου για δείγματα οικονομικών φορέων (κατηγορία β'). γ) Από τη σύμβαση, προκειμένου για δείγματα των προς παραλαβή συμβατικών υλικών (κατηγορία γ'). Εφόσον στη σχετική σύμβαση δεν αναφέρεται η ποσότητα και το μέγεθος των δειγμάτων, ισχύουν οι διατάξεις για τις δειγματοληψίες του Γενικού Χημείου	Η ποσότητα ή το μέγεθος των δειγμάτων ~~μπορεί να~~ ορίζονται: α) Από την υπηρεσία που διενεργεί την διαδικασία ανάθεσης, προκειμένου για δείγματα των φορέων (κατηγορία α'. β) Στα έγγραφα της σύμβασης, προκειμένου για δείγματα οικονομικών φορέων (κατηγορία β'). γ) Από τη σύμβαση, προκειμένου για δείγματα των προς παραλαβή συμβατικών υλικών (κατηγορία γ'). ~~Εφόσον~~ Στη σχετική σύμβαση ~~δεν~~ **πρέπει** να αναφέρεται η ποσότητα και το μέγεθος των δειγμάτων **είτε με παραπομπή στις** ~~ισχύουν οι~~ διατάξεις για τις	α) Στον ιστότοπο www.promitheus.gov.gr έχει αναρτηθεί εγκύκλιος για τη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών, η οποία συντάχθηκε με τη συνεργασία της Ένωσής μας και περιλαμβάνει μεταξύ άλλων διατάξεις για τις δειγματοληψίες με βάση τα διεθνή πρότυπα. Προτείνουμε την αντικατάσταση της αναφοράς στις δειγματοληψίες του Γ.Χ.Κ. β) Το θέμα της δειγματοληψίας είναι εξαιρετικά σημαντικό για τεχνικούς και νομικούς λόγους, οπότε θα πρέπει η ποσότητα και το μέγεθος των δειγμάτων να καθορίζονται επακριβώς στη σύμβαση.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
του Κράτους (Γ.Χ.Κ.) ή τα προβλεπόμενα από εθνικά ή ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα για τη διενέργεια δειγματοληψίας.	δειγματοληψίες ~~του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.)~~ **της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή** ή στα προβλεπόμενα από εθνικά ή ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα για τη διενέργεια δειγματοληψίας.	
Σ/Ν – Άρθρο Νέο 8 Το άρθρο 221Α του ν.4412/2016 τροποποιείται ως εξής: <u>Άρθρο 221</u> <u>Όργανα διενέργειας διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων</u> 1. Οι Επιτροπές που έχουν αναλάβει τη διεξαγωγή των διαγωνιστικών διαδικασιών ολοκληρώνουν το έργο τους εντός των κάτωθι προθεσμιών: α) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός επτά (7) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση. β) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής και δεν προβλέπεται η υποβολή τεχνικής προσφοράς η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής ολοκληρώνεται αυθημερόν με την αποσφράγιση. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά υποβολής ή κατά σειρά μειοδοσίας. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες. γ) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός τριάντα	1. Οι Επιτροπές που έχουν αναλάβει τη διεξαγωγή των διαγωνιστικών διαδικασιών ολοκληρώνουν το έργο τους εντός των κάτωθι προθεσμιών: α) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός επτά (7) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση. β) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει μόνο της τιμής και δεν προβλέπεται η υποβολή τεχνικής προσφοράς η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής ολοκληρώνεται αυθημερόν με την αποσφράγιση. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά υποβολής ή κατά σειρά μειοδοσίας . Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες. γ) Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής, η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός τριάντα	Για την επιτάχυνση των διαδικασιών προτείνεται: ✓ πρόβλεψη ειδικής προθεσμίας έκδοσης του πρακτικού προεπιλογής στους διαγωνισμούς με σχετικές διαδικασίες και μείωση των παρατάσεων των προθεσμιών των διαγωνιστικών διαδικασιών του νόμου στο μισό.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
(30) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση. δ) Η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών. ε) Η αξιολόγηση των δικαιολογητικών κατακύρωσης ολοκληρώνεται σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες. στ) Η αξιολόγηση των ενστάσεων από την αρμόδια Επιτροπή ολοκληρώνεται εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της ένστασης και την πλήρη πρόσβαση στα αρχεία του διαγωνισμού. Ειδικά στις περιπτώσεις ενστάσεων κατά διακήρυξης, η αξιολόγηση των ενστάσεων ολοκληρώνεται πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. 2. Η Αναθέτουσα Αρχή αποφαίνεται επί των Πρακτικών εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών Πρακτικών. 3. Οι ως άνω προθεσμίες παρατείνονται αναλόγως σε περίπτωση που ζητηθούν διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις ή απαιτείται επιβεβαίωση στοιχείων κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε συμβάσεις προϋπολογισμού άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ή σύνθετες συμβάσεις που ο όγκος των δικαιολογητικών ή των τεχνικών προσφορών είναι μεγάλος οι ως άνω προθεσμίες δύνανται να παρατείνονται έως και το εξαπλάσιο των παραπάνω προθεσμιών.	(30) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση. δ) Η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών. ε) Η αξιολόγηση των δικαιολογητικών κατακύρωσης ολοκληρώνεται σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες. στ) Η αξιολόγηση των ενστάσεων από την αρμόδια Επιτροπή ολοκληρώνεται εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της ένστασης και την πλήρη πρόσβαση στα αρχεία του διαγωνισμού. Ειδικά στις περιπτώσεις ενστάσεων κατά διακήρυξης, η αξιολόγηση των ενστάσεων ολοκληρώνεται πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών. **Ειδικά στους διαγωνισμούς με διαδικασία προεπιλογής, η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και η ποιοτική επιλογή ολοκληρώνεται εντός δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την αποσφράγιση. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι παραπάνω προθεσμίες ως έχουν εκτός από αυτήν της περίπτωσης γ), η οποία μειώνεται στο μισό.** 2. Η Αναθέτουσα Αρχή αποφαίνεται επί των Πρακτικών εντός προθεσμίας δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών Πρακτικών. 3. Οι ως άνω προθεσμίες παρατείνονται αναλόγως σε περίπτωση που ζητηθούν διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις ή απαιτείται επιβεβαίωση στοιχείων κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε συμβάσεις προϋπολογισμού άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ή σύνθετες συμβάσεις που ο όγκος των δικαιολογητικών ή των τεχνικών προσφορών είναι μεγάλος, οι ως άνω προθεσμίες δύνανται να παρατείνονται έως και το ~~εξαπλάσιο~~ **τριπλάσιο** των παραπάνω προθεσμιών.	
Σ/Ν - Άρθρο 139 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α'		

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
... 18. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να ορίζεται ότι η διεξαγωγή των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων με την αγορά της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4412/2016 είναι υποχρεωτική, πριν από τη διεξαγωγή διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ για ορισμένες κατηγορίες έργων και με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για ορισμένες κατηγορίες μελετών.	~~18. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να ορίζεται ότι η διεξαγωγή των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων με την αγορά της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4412/2016 είναι υποχρεωτική, πριν από τη διεξαγωγή διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ για ορισμένες κατηγορίες έργων και με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ για ορισμένες κατηγορίες μελετών.~~	Να καταργηθεί η πρόβλεψη αυτή σε συνέχεια της προτεινόμενης κατάργησης του αντιστοίχου άρθρου.
.... 20. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών εγκρίνεται Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους.	... 20. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών εγκρίνεται Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους, **μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΙΜΤΕΜ)**.	Αναγκαία προσθήκη για την προσωρινότητα της ΥΑ μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΙΜΤΕΜ).
... 22. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Μελετών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, εγκρίνεται, με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και τεχνικών υπηρεσιών, που περιλαμβάνει: (αα) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, με βάση, κυρίως, τα προβλεπόμενα στάδια μελέτης και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων, ώστε να	... 22. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Μελετών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, **εγκρίνεται μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΙΜΤΕΜ)**, με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, Κανονισμός Προεκτιμώμενων Αμοιβών μελετών και τεχνικών υπηρεσιών, που περιλαμβάνει: (αα) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, με βάση, κυρίως, τα προβλεπόμενα στάδια	Αναγκαία προσθήκη για την προσωρινότητα της ΥΑ μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών (ΕΣΤΙΜΤΕΜ).

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή και (ββ) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών τεχνικών υπηρεσιών είτε ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, λαμβάνοντας υπόψη και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή είτε ανά μονάδα χρόνου απασχόλησης των προσώπων (ανθρωπομήνες) που ασχολούνται με την παροχή της υπηρεσίας, με βάση τα προσόντα και την εμπειρία τους.	μελέτης και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων, ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή και (ββ) ενιαίες τιμές προεκτιμώμενων αμοιβών τεχνικών υπηρεσιών είτε ανά μονάδα φυσικού αντικειμένου και κατηγορία έργου, λαμβάνοντας υπόψη και τις ποσότητες των όμοιων ή τυποποιημένων φυσικών αντικειμένων ώστε να αποφεύγεται ο πολλαπλασιασμός της αμοιβής στην περίπτωση αυτή είτε ανά μονάδα χρόνου απασχόλησης των προσώπων (ανθρωπομήνες) που ασχολούνται με την παροχή της υπηρεσίας, με βάση τα προσόντα και την εμπειρία τους.	
... 39. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4412/2016, περί ανάθεσης εξειδικευμένων υπηρεσιών για δημόσιες συμβάσεις, και με συνολική αμοιβή μέχρι του ορίου της περ. β του άρθρου 5 του ιδίου νόμου και με ανώτατο όριο το μηδέν και πέντε δέκατα επί (0,5%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ολικά ή μερικά, σε συγκεκριμένο έργο ή τμήμα έργου ή ομάδα έργων, που εκτελούνται από το Δημόσιο ή φορείς του δημόσιου τομέα και να ρυθμίζονται όλα τα σχετικά θέματα.	... ~~39. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορεί να εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4412/2016, περί ανάθεσης εξειδικευμένων υπηρεσιών για δημόσιες συμβάσεις, και με συνολική αμοιβή μέχρι του ορίου της περ. β του άρθρου 5 του ιδίου νόμου και με ανώτατο όριο το μηδέν και πέντε δέκατα επί (0,5%) της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ολικά ή μερικά, σε συγκεκριμένο έργο ή τμήμα έργου ή ομάδα έργων, που εκτελούνται από το Δημόσιο ή φορείς του δημόσιου τομέα και να ρυθμίζονται όλα τα σχετικά θέματα.~~	Να καταργηθεί η επέκταση της διάταξης αυτής που εφαρμόζεται από το Υπ. Υποδομών ουσιαστικά για απ' ευθείας αναθέσεις σε λοιπούς φορείς.
.... 41. Οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου «ελεγκτών μηχανικών» καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.	~~41. Οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου «ελεγκτών μηχανικών» καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.~~	Να καταργηθεί η πρόβλεψη σε συνέχεια της προτεινόμενης κατάργησης των αντιστοίχων άρθρων.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
42. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών δύναται να ανατίθεται η ανάπτυξη, τήρηση, ενημέρωση και λειτουργία του ψηφιακού αρχείου βαθμολόγησης (βαθμονόμιο) στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ή σε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, καθορίζοντας σχετικό ανταποδοτικό όφελος. 43. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα κριτήρια, οι βαθμοί ανά κριτήριο, τα τεχνικά χαρακτηριστικά λειτουργίας του βαθμονόμιου, η διαδικασία καταχώρησης σε αυτό των τεχνικών εταιριών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. ... 58. Με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί σχετική απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί να εξειδικεύεται το είδος των παραδοτέων στοιχείων ανά στάδιο και ανά κατηγορία μελέτης της περ. 15 της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, και συγκεκριμένα: α) τα τεύχη (Τεχνική Έκθεση, Υπολογισμοί, Προμέτρηση, Προϋπολογισμός κ.λπ.) και β) τα κατά περίπτωση σχέδια, καθώς και η μορφή αυτών (έντυπη ή και ηλεκτρονική) που πρέπει ο μελετητής να εκπονήσει, κατά το άρθρο 189, για την έγκριση της ανατεθείσας σε αυτόν μελέτης. .... 60. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι λεπτομέρειες και τα ειδικότερα θέματα που συνάπτονται με το άρθρο 183 του ν. 4412/2016 και ιδίως η απαιτούμενη πιστοποίηση του ΙΦΕ με την εγγραφή του στα οικεία μητρώα του π.δ. 71/2019, καθώς και τυχόν πρόσθετα προσόντα που πρέπει να διαθέτει και να αποδεικνύει, η διαδικασία πρότασης, ορισμού και εγκατάστασης	~~42. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών δύναται να ανατίθεται η ανάπτυξη, τήρηση, ενημέρωση και λειτουργία του ψηφιακού αρχείου βαθμολόγησης (βαθμονόμιο) στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας ή σε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, καθορίζοντας σχετικό ανταποδοτικό όφελος.~~ ~~43. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα κριτήρια, οι βαθμοί ανά κριτήριο, τα τεχνικά χαρακτηριστικά λειτουργίας του βαθμονόμιου, η διαδικασία καταχώρησης σε αυτό των τεχνικών εταιριών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.~~ ... ~~58. Με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί σχετική απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί να εξειδικεύεται το είδος των παραδοτέων στοιχείων ανά στάδιο και ανά κατηγορία μελέτης της περ. 15 της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, και συγκεκριμένα: α) τα τεύχη (Τεχνική Έκθεση, Υπολογισμοί, Προμέτρηση, Προϋπολογισμός κ.λπ.) και β) τα κατά περίπτωση σχέδια, καθώς και η μορφή αυτών (έντυπη ή και ηλεκτρονική) που πρέπει ο μελετητής να εκπονήσει, κατά το άρθρο 189, για την έγκριση της ανατεθείσας σε αυτόν μελέτης.~~ ... 60. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι λεπτομέρειες και τα ειδικότερα θέματα που συνάπτονται με το άρθρο 183 του ν. 4412/2016 και ιδίως η απαιτούμενη πιστοποίηση του ΙΦΕ με την εγγραφή του στα οικεία μητρώα του π.δ. 71/2019, καθώς και τυχόν πρόσθετα προσόντα που πρέπει να διαθέτει και να αποδεικνύει, η διαδικασία πρότασης, ορισμού και εγκατάστασης	Να καταργηθεί η πρόβλεψη αυτή σε συνέχεια της προτεινόμενης κατάργησης του αντιστοίχου άρθρου. Έχει εκδοθεί η ΥΑ με αρ. ΔΝΣβ/1732/ΦΝ 466 (ΦΕΚ 1047 Β / 29-3-19) «Εξειδίκευση του είδους των παραδοτέων στοιχείων ανά στάδιο και ανά κατηγορία μελέτης σε ό,τι αφορά τα συγκοινωνιακά (οδικά) έργα, τα υδραυλικά, τα λιμενικά και τα κτιριακά έργα.»

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
του ΙΦΕ, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης μεταξύ ΙΦΕ και αναδόχου και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής, τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του ΙΦΕ απέναντι στον εργοδότη, ο υπολογισμός της αμοιβής του ΙΦΕ και ο καθορισμός του τιμολογίου βάσει του οποίου αυτή θα υπολογίζεται, καθώς και ο τρόπος καταβολής της από τον ανάδοχο, οι εγγυήσεις αμεροληψίας του ΙΦΕ και τα μέτρα για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων του ΙΦΕ με τον ανάδοχο, η αντιμετώπιση τυχόν παράβασης των υποχρεώσεων και εν γένει ευθύνης του ΙΦΕ, οι λόγοι που επιτρέπουν ή επιβάλλουν την αντικατάσταση του ΙΦΕ κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της μελέτης και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει προς τούτο ο ανάδοχος, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που συνδέεται με την απρόσκοπτη κατά τα ως άνω οριζόμενα άσκηση επίβλεψης από ιδιωτικό φορέα. ...	του ΙΦΕ, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης μεταξύ ΙΦΕ και ~~αναδόχου~~ **του Κυρίου του Έργου** και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής, τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του ΙΦΕ απέναντι στον εργοδότη, ο υπολογισμός της αμοιβής του ΙΦΕ και ο καθορισμός του τιμολογίου βάσει του οποίου αυτή θα υπολογίζεται, καθώς και ο τρόπος καταβολής της από τον ανάδοχο, οι εγγυήσεις αμεροληψίας του ΙΦΕ και τα μέτρα για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων του ΙΦΕ με τον ανάδοχο, η αντιμετώπιση τυχόν παράβασης των υποχρεώσεων και εν γένει ευθύνης του ΙΦΕ, οι λόγοι που επιτρέπουν ή επιβάλλουν την αντικατάσταση του ΙΦΕ κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της μελέτης και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει προς τούτο ο ανάδοχος, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που συνδέεται με την απρόσκοπτη κατά τα ως άνω οριζόμενα άσκηση επίβλεψης από ιδιωτικό φορέα. ...	Αναγκαία τροποποίηση σύμφωνα με την προτεινόμενη από το ΕΣΒΥΚ τροποποίηση του σχετικού άρθρου που κατοχυρώνει την ανεξαρτησία του ιδιώτη επιβλέποντα και τη μη σύνδεσή του με τον Ανάδοχο του έργου.
61. Οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου «ελεγκτών μηχανικών» καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.	~~**61. Οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου «ελεγκτών μηχανικών» καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.**~~	Να καταργηθεί, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα σχόλια.
62. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, προβλέπεται ο υποχρεωτικός έλεγχος από ιδιώτες ελεγκτές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, των μελετών, των οποίων η εκτιμώμενη αμοιβή υπερβαίνει τα τιθέμενα με την απόφαση όρια, πριν την έγκρισή τους από την αναθέτουσα αρχή. Με την ίδια απόφαση ορίζονται επίσης οι κατηγορίες μελετών που ελέγχονται υποχρεωτικά, η διαδικασία ανάθεσης του ελέγχου, ο τρόπος καθορισμού της αμοιβής και τα προσόντα των ελεγκτών, τα στάδια ελέγχου, ο καθορισμός των	62. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, προβλέπεται ο υποχρεωτικός έλεγχος από ιδιώτες **οικονομικούς φορείς** ελεγκτές~~, φυσικά ή νομικά πρόσωπα,~~ των μελετών, των οποίων η εκτιμώμενη αμοιβή υπερβαίνει τα τιθέμενα με την απόφαση όρια, πριν την έγκρισή τους από την αναθέτουσα αρχή. Με την ίδια απόφαση ορίζονται επίσης οι κατηγορίες μελετών που ελέγχονται υποχρεωτικά, η διαδικασία ανάθεσης του ελέγχου, ο τρόπος καθορισμού της αμοιβής και τα προσόντα των ελεγκτών, τα στάδια ελέγχου, ο	Απαραίτητη τροποποίηση.

ΑΡΘΡΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ / ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
ευθυνών τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας. ...	καθορισμός των ευθυνών τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας. ...	
Άρθρο 140 **Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α** ... 3. Μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων και έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος και στην οποία δεν έχει συμπεριληφθεί ρήτρα διαιτησίας μπορεί να υπάγεται στην παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιείται με το άρθρο 83 του παρόντος.	3. Μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων ~~και έπειτα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου~~, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί πριν από τη δημοσίευση του παρόντος και στην οποία δεν έχει συμπεριληφθεί ρήτρα διαιτησίας μπορεί να υπάγεται στην παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιείται με το άρθρο 83 του παρόντος.	Δεν υπάρχει ουσιαστικός λόγος για τον περιορισμό αυτόν (με ποια αιτιολογία μπορεί να εισηγηθεί αρνητικά το Τεχνικό Συμβούλιο εφόσον συμφωνούν και τα δύο μέρη;).
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΙΙ ΤΟΥ Ν. 4412/2016	**Ισχύουν, κατ' αντιστοιχία, όλες οι ανωτέρω προτεινόμενες τροποποιήσεις/προσθήκες και η αιτιολόγηση/τεκμηρίωση που αφορούν τις διατάξεις του Βιβλίου Ι**	
ΜΕΡΟΣ Γ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'** **ΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ)** **Άρθρα 188 έως 193** **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'** **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ (Τ.Ε.Ε.)** **Άρθρα 194 έως 210**	**Προτείνεται η απόσυρση των κεφαλαίων Γ και Δ που αφορούν διατάξεις για το ΤΕΕ από το παρόν σ/ν και να τεθούν σε δημόσια διαβούλευση.**	**Οι διατάξεις αυτές είναι πολύ σημαντικές, εισάγουν σοβαρές αλλαγές τόσο στη λειτουργία του ΤΕΕ ως Αναθέτουσα Αρχή κ.λπ., όσο και ως Υπηρεσία ΓΕΜΗ (και μάλιστα με υποχρεωτική εγγραφή φυσικών και νομικών προσώπων) και επιβάλλεται, νόμω και ουσία, να τεθούν σε δημόσια διαβούλευση, πριν την κατάθεσή τους προς ψήφιση στη Βουλή είτε αυτοτελώς είτε ως μέρος άλλου σ/ν.**